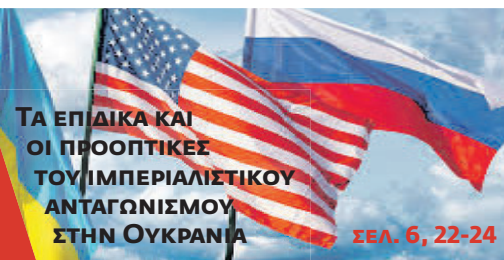

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΕΧΕΙ ΑΦΗΣΕΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΑΣ ΣΤΟ ΕΛΕΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ, ΤΗΣ ΚΑΚΟΚΑΙΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ

Να βάλουμε τις ζωές μας πάνω από τα κέρδη τους

Σκίτσο του Πέτρου Ζερβού.

Failed State. Ως «αποτυχημένα» κράτη χαρακτηρίζει συνήθως η αγγλόφωνη δημοσιογραφική αργκό τις διοικήσεις φτωχών χωρών του Νότου που παύουν να επιτελούν το ρόλο τους στην εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας. Καθώς ο όρος επιφυλάσσεται συνήθως για «εχθρούς»,

δεν θα το δει κανείς να χρησιμοποιείται για τη σύγχρονη Ελλάδα. Αλλά πραγματικά πώς αλλιώς μπορεί κανείς να αποτιμήσει τη συσσωρευμένη εμπειρία της κρατικής ανταπόκρισης στις πυρκαγιές του καλοκαιριού, στον πρόσφατο χιονιά και στη 2ετή πανδημία;

Ένα κοινωνικό κράτος που δεν είχε

καν ως σημείο αφετηρίας τις «μέρες δόξας» άλλων ευρωπαϊκών χωρών, διαβρώθηκε επί δεκαετίες από τον νεοφιλελευθερισμό και υπέστη μια βίαιη υποβάθμιση στα χρόνια των μνημονίων. Και τις συνέπειες βιώνουμε συστηματικά τα τελευταία χρόνια.

(Συνέχεια σελ. 2)

της σύνταξης...

(συνέχεια από σελ. 1)

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ εξα-
ντλείται στο να στέλνει SMS (για να εκ-
κενώσουμε τα σπίτια μας ή να μείνουμε
σε αυτά, ανάλογα την απειλή) και από
εκεί και πέρα, «δική μας ευθύνη» ό,τι
μας συμβεί και το κράτος «είπε και ελά-
λησε και αμαρτίαν ουκ έχει».

ΟΣΑ ΖΟΥΜΕ τα τελευταία χρόνια απο-
τελούν ένα δριμύ «κατηγορώ» κατά του
νεοφιλελευθερισμού και του χιλιοτρα-
γουδημένου ιδιωτικού τομέα. Η μετω-
πική επίθεση στο «σπάταλο δημόσιο»
ξεγύμνωσε πολύτιμες υπηρεσίες που
θα αποτελούσαν την πρώτη γραμμή
άμυνας απέναντι στις πυρκαγιές, στο
χιονιά, στην πανδημία. Παρέδωσε κρί-
σιμες λειτουργίες στην «επιχειρημα-
τικότητα», είτε γιατί παρουσιάστηκαν
ως ένα ακόμα «εμπόρευμα», είτε γιατί
η κοινή γνώμη βομβαρδίστηκε με από-
ψεις για την ανωτερότητα του ιδιωτικού
τομέα να προσφέρει επαρκείς υπηρε-
σίες που θα άξιζαν τάχα τον κόπο του
αντίτιμου.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ τα βιώσαμε
στους αποκλεισμούς στην Αττική Οδό,
που έχει βγάλει υπερκέρδη που μας
κάνει την τιμή να την χρησιμοποιούμε
και ζητά και υπέρογκες αποζημιώσεις
που δεν την χρησιμοποιήσαμε λόγω
πανδημίας (Περνάς; Πληρώνεις. Δεν
περνάς; Πάλι πληρώνεις. Τα βιώνουμε
με την ΔΕΔΔΗΕ, όπου με τα λόγια γνω-
στού κωμικού, «τρέμουμε μην φύγει
το ρεύμα και τρέμουμε κι όταν έρθει
το ρεύμα». Τα βιώνουμε στα υπερφορ-
τωμένα δημόσια νοσοκομεία την ώρα
που στις ιδιωτικές κλινικές (στις οποίες
ωθούνται όλα τα μη-covid περιστατικά)
ή στην τιμή των τεστ και των масκών
ο «επιχειρηματικός κόσμος» επιδίδε-
ται στη νόμιμη εκδοχή της παλιάς κα-
λής τέχνης που κάποτε αποκαλούσαμε
μαυραγοριτισμό.

ΑΥΤΗ Η ΑΠΟΣΥΡΣΗ του κράτους
και η παράδοση κρίσιμων λειτουργιών
στους ιδιώτες δεν αφορά κάποια αντι-
κειμενική «δημοσιονομική» ανάγκη.
Τα τελευταία χρόνια έχουν δαπανηθεί
θηριώδη ποσά για πανάκριβα πολεμικά
εργαλεία. Τα πολυδιαφημισμένα Ραφάλ
έχουν γίνει ανέκδοτο. Σβήνουν φωτιές;
Ρίχνουν αλάτι; Αναχαιτίζουν τον ιό; Όλα

αυτά τα χρόνια, πόσες απώλειες μετρά-
με από όλα όσα δεν κάνουν τα πολεμικά
αεροπλάνα και πόσες από «τον Τούρκο»;

Η ΑΝΤΙΦΑΣΗ ΓΙΝΕΤΑΙ κραυγαλέα
από το γεγονός ότι αυτή η πλήρης χρε-
οκοπία του νεοφιλελευθερισμού εξελί-
σσεται ενώ βρίσκεται στην κυβέρνηση η
πιο νεοφιλελεύθερα «ταλιμπανική» πτέ-
ρυγα της πιο αυθεντικής αστικής παρά-
ταξης, που έχει κάνει περήφανα λάβαρο
το «όλα στους ιδιώτες!».

ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ που μια
αριστερή αντιπολίτευση θα σήκωνε το
αίτημα της ανατροπής της κυβέρνησης
της ΝΔ. Αντ' αυτού, έχουμε μια «αρι-
στερή» αντιπολίτευση που επιλέγει να
υποβιβάσει όλη την πολιτική αντιπα-
ράθεση στο επίπεδο των «αχρήστων»
και της «επιτελικής» ανικανότητας του
Μαξίμου. Ο ΣΥΡΙΖΑ διεκδικεί δάφνες
«κυβερνησιμότητας» και αφήνει -σκο-
πιμα- στο απυρόβλητο τα πραγματικά
ζητήματα πολιτικής στρατηγικής, όπως
η συνεργασία με τον «ιδιωτικό τομέα»,
η οποία άλλωστε χαρακτήρισε την
«πρώτη φορά Αριστερά» και έχει πλέ-
ον εξελιχθεί σε «ταυτοτικό» χαρακτη-
ριστικό του τρόπου με τον οποίο επι-
διώκουν να (ξανα)κυβερνήσουν στην
Κουμουνδούρου.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ στις πυρ-
καγιές του καλοκαιριού και την αλλη-
λεγγύη στους πληγέντες, ως την αλ-
ληλεγγύη που εκδηλώθηκε κατά τους
αποκλεισμούς στα χιόνια, κι από τους
αγώνες των υγειονομικών ως την οικει-
οθελή προσπάθεια των ανθρώπων να
προστατευτούν και να προστατεύουν εν
μέσω κυβερνητικής «ανεμελιάς» μπρο-
στά την «Ομικρον» (η πολυδιαφημισμέ-
νη «ηπιότητα» της οποίας συνοδεύεται
από νέα ρεκόρ καθημερινών θανάτων
μέσα στο Γενάρη) έχει γίνει καθαρό ότι
«μόνο ο λαός σώζει το λαό».

ΑΥΤΟ ΤΟ ΣΥΝΘΗΜΑ πρέπει να
αποκτήσει και την πολιτική και κοινω-
νική-διεκδικητική του διάσταση. Δέκα
χρόνια πριν, το πολύμορφο κίνημα ενά-
ντια στα μνημόνια έδινε την κορυφαία
του μεγάλη μάχη, όταν οι δρόμοι της
Αθήνας ζούσαν το πλησιέστερο που
έχουμε δει σε εξέγερση, ενάντια στην
κυβέρνηση Παπαδήμου. Δεν φτάσα-
με σε μια τέτοια κορύφωση «από το
πουθενά», είχαν προηγηθεί μικρές και

μεγάλες μάχες. Δεν ήταν το τοπίο των
πολιτικών συσχετισμών ευνοϊκό, αυτοί
ανατράπηκαν στους δρόμους, απέναντι
στο Ενιαίο Μέτωπο της τότε εθνικής
συναίνεσης. Σε έναν αντίστοιχο δρόμο
έχουμε να βαδίσουμε σήμερα. Ξεκινώ-
ντας από μικρούς και μεγάλους αγώνες,
ενάντια στη σημερινή καταθλιπτική συ-
ναίνεση εντός Βουλής, γνωρίζοντας ότι
τέτοιου μεγέθους κοινωνικές-πολιτικές
αναμετρήσεις παραμένουν εφικτές.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΓΝΩΣΗ ότι μόνο μέσα
από την σοβαρή κι ειλικρινή επένδυση
σε αυτούς τους κοινωνικούς αγώνες
μπορεί να ανασυγκροτηθεί και η ανα-
γκαία πολιτική απάντηση.

ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ, εξελίσσεται μια ζοφερή
δεξιά μετατόπιση του πολιτικού σκη-
νικού παρά τη σχετική «ζωντάνια» των
κοινωνικών κινημάτων και της κριτικής
σκέψης, ακριβώς επειδή η Αριστερά
δεν έχει κατορθώσει να χτίσει ένα πο-
λιτικό σχέδιο -σε οργανική σχέση με
τους κοινωνικούς αγώνες- κι όχι απλώς
να παρουσιάσει μια εκλογική πρόταση
«στην τελική ευθεία». Παρόμοιους κίν-
δυνους αντιμετωπίζουμε και εδώ.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ αυτή
η προσπάθεια πολιτικής ανασυγκρότη-
σης να πάει πιο μακριά από την «πρώ-
τη φορά». Η συζήτηση στη Χιλή, για τη
σχέση της ριζοσπαστικής-αντικαπιταλι-
στικής Αριστεράς με τα κινήματα που
οδήγησαν στις μεγάλες πολιτικές ανα-
τροπές εκεί, και την ανάγκη να μην υπο-
κλιθούν στις φωνές που ζητούν αυτο-
περιορισμό «σε αυτό που είναι εφικτό»
για να μη «διχάσουμε το στρατόπεδό
μας», αποτελεί μια άλλη πολύτιμη βοή-
θεια στην προσπάθεια αναπροσανατο-
λισμού των ανθρώπων της εδώ μαχόμε-
νης Αριστεράς.

ΟΙ ΔΙΑΡΚΕΙΣ ΑΠΟΤΥΧΙΕΣ του
συστήματος να αντιμετωπίσει στοι-
χειωδώς τις ανθρώπινες ανάγκες και
τα αντανakλαστικά αλληλεγγύης των
απλών ανθρώπων κάνουν όλο και πιο
σαφές ότι -όπως έλεγαν κάποτε κι οι
εργάτες της BIOME παίρνοντας την
παραγωγή από τα χέρια των «αναξιοπα-
θούτων» αφεντικών- «Αν δεν μπορείτε
εσείς, μπορούμε εμείς». Η συγκρότηση
αυτού του «εμείς» στη μεγάλη κλίμακα,
είναι το σκληρό και παρατεταμένο επί-
δικο της εποχής που ζούμε.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κλαζομένων 1-3, Τ.Κ. 10440, ΑΘΗΝΑ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: IRIS AEBE
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τηλ.: 210-3306286, e-mail: sidaxi@dea.org.gr

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ:
Αντώνης ΝταβανέλοςΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ:
«ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ»
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία**Κυκλοφορεί την πρώτη Τετάρτη κάθε μήνα****ΓΙΝΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ**

- Εξάμηνη 30 ευρώ
- Ετήσια 60 ευρώ
- Εξωτερικού 70 ευρώ
- Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στο λογαριασμό 064/754747-11 της Εθνικής Τράπεζας.
- Υπεύθυνος Γρηγόρης Δεμέστιχας, τηλ 6976564624

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη στην κατάψυξη

Της Μαρίας Μπόλαρη

Υπάρχουν «στιγμές» που συνοψίζουν τα προηγούμενα στις πολιτικές εξελίξεις και προαναγγέλλουν τα μελούμενα.

Το πρωτοφανές κυβερνητικό και κρατικό φιάσκο μπροστά σε έναν χιονιά στα τέλη του Γενάρη, ήταν μια τέτοια «στιγμή». Αποκάλυψε με πάταγο ότι η μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία έχει αφεθεί επικινδύνως ανυπεράσπιστη απέναντι σε πολλαπλές δοκιμασίες, γιατί μακρόχρονες οικονομικές και πολιτικές επιλογές έχουν οδηγήσει σε υπολειτουργία ή και πλήρη διάλυση όλους τους μηχανισμούς κοινωνικής προστασίας.

Η κακοκαιρία «Ελπίδα» ήρθε μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του περσινού καλοκαιριού, ταυτόχρονα με την έκρηξη της πανδημίας που σκοτώνει ημερησίως περίπου 100 ανθρώπους, και την ώρα που ένα σαρωτικό κύμα ακρίβειας διαβρώνει ταχύτατα τους μισθούς των εργαζομένων και το εισόδημα των λαϊκών μαζών.

Διάλυση της «κοινής ωφέλειας»

Η πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων έχει δώσει ευκαιρίες κερδοφορίας στα γεράκια της αγοράς που έχουν «επενδύσει» στις κάποτε ισχυρές ΔΕΚΟ. Όμως έχει μετατρέψει τη ΔΕΗ, τον ΟΣΕ, τη διαχείριση των μεγάλων αυτοκινητοδρόμων κλπ, σε άδεια κελύφη που αποδεικνύονται παντελώς αδύναμα όταν καλούνται να αντιδράσουν αποτελεσματικά και να εγγυηθούν τη συνέχεια των εργασιών «κοινής ωφέλειας». Η ακραία «ελαστικοποίηση» των εργασιακών σχέσεων έχει αυξήσει το ποσοστό εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης, όμως ταυτόχρονα έχει αφαιρέσει από το δυναμικό των μεγάλων επιχειρήσεων και οργανισμών «κοινής ωφέλειας» μεγάλο τμήμα των εργαζομένων σε αυτές και κυρίως έχει μειώσει τη συσσωρευμένη εργατική γνώση και εμπειρία για το πώς γίνεται η δουλειά. Οι «εργολαβικοί» κοστίζουν φτηνότερα, αλλά στις κρίσιμες στιγμές είναι αδύνατον να βρεθούν εγκαίρως επί του πεδίου και ακόμα πιο απίθανο να μπορούν να καλύψουν το κενό της μόνησ και ειδικευμένης εργασίας. Το γεγονός ότι με 1 μέτρο χιόνι έκλεισε η σιδηροδρομική γραμμή στην Οινόη (!) είναι μια προσβολή στις παραδόσεις των σιδηροδρομικών που κρατούσαν ανοιχτό τον Μπράλο και το Δομοκό με τις τεχνολογικές δυνατότητες του 1950 και '60. Τα τσακάλια της Αττικής Οδού, που έχουν κάνει επιστήμη την αύξηση των διοδίων, επέτρεψαν τον πολύω-

ρο εγκλωβισμό οδηγών στο ύψος της Κηφισίας (!!), ενώ δεν κατόρθωσαν να κρατήσουν ανοιχτή την επικοινωνία της πρωτεύουσας με το αεροδρόμιο.

Αυτή η εμπειρία δεν είναι ούτε απομονωμένη ούτε στιγμιαία. Στα δύομισή χρόνια της πανδημίας, τα δημόσια νοσοκομεία παραμένουν εν λειτουργία μόνο χάρη στον ηρωισμό των γιατρών και του νοσηλευτικού προσωπικού, μέσα σε μια διαρκή μείωση (!!!) των δαπανών για τη δημόσια υγεία. Την ίδια στιγμή ο χιλιοτραγουδισμένος ιδιωτικός τομέας αρπάζει την ευκαιρία που του δίνει η κυβέρνηση Μητσοτάκη κρατώντας τον προκλητικά Covid-free, και εκτινάσσοντας τα νοσήλεια εξασφαλίζει πρωτοφανή κέρδη. Δεν είναι τυχαίο ότι διεθνή κερδοσκοπικά funds σπεύδουν σήμερα να «τοποθετηθούν» στον ελληνικό ιδιωτικό τομέα υπηρεσιών υγείας. Όμως για τον κόσμο αυτά σημαίνουν είτε απίστευτες ταλαιπωρίες, είτε πλήρη αδυναμία για να αντιμετωπιστούν σοβαρά προβλήματα υγείας.

Η ακρίβεια λειτουργεί ως τμήμα της μηχανής μεταφοράς πόρων από τους φτωχούς στους πλούσιους, από τους πολλούς στους λίγους. Στις τράπεζες, με τα μηδενικά επιτόκια καθεστών σε πληθωρισμό 5%, οι λαϊκές αποταμίευσεις λεηλατούνται από τους τραπεζίτες. Στην αγορά των ειδών υποχρεωτικής εργατικής και λαϊκής κατανάλωσης (όπως τα τρόφιμα, τα καύσιμα, η ενέργεια κλπ), οι διαρκείς ανατιμήσεις μεταφέρουν ένα όλο και μεγαλύτερο τμήμα του εργατικού μισθού στα μερίδια των μεγαλύτερων βιομηχανικών ομίλων. Σε άλλες εποχές της διαχείρισης του καπιταλισμού, η κυρίαρχη τάξη δεν είχε πρόβλημα να αποδεχθεί «ρυθμιστικές» παρεμβάσεις απέναντι σε τέτοια άγρια φαινόμενα: η αυτόματα τιμαριθμική προσαρμογή των μισθών και οι διαδικασίες δη-

μόσιου/κρατικού ελέγχου στις τιμές, ήταν μέτρα που είχαν υποχρεωθεί να πάρουν σοσιαλδημοκρατικές αλλά και συντηρητικές κυβερνήσεις στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη. Όμως σήμερα τέτοια μέτρα στοιχειώδους προστασίας του εργατικού εισοδήματος θεωρούνται αδιαπραγμάτευτα για την κυβέρνηση Μητσοτάκη, αλλά και το σύνολο των καθεστωτικών δυνάμεων. Οι αυξήσεις στους μισθούς και ο έλεγχος στις τιμές μπορούν να επιβληθούν μόνο με καταναγκαστικές μορφές που πρέπει να επιβάλει το εργατικό κίνημα με δράσεις από τα κάτω.

Αυτό που ενώνει όλες αυτές τις εμπειρίες είναι η ουσία της κυβερνητικής πολιτικής, η άκαμπτη νεοφιλελεύθερη επιθετικότητα. Ο νεοφιλελευθερισμός δεν είναι ένα «παρασάφημα», δεν είναι ένα «απόστημα» στη σύγχρονη αστική πολιτική. Είναι η κυρίαρχη, η συγκεκριμένη μορφή της πολιτικής του κεφαλαίου διεθνώς. Οι εξαιρέσεις από αυτήν –είτε με τη μορφή του «προστατευτισμού» (Τραμπ), είτε με τη μορφή «ενισχύσεων» προς τις τράπεζες και τις αγορές για την αντιμετώπιση κρίσεων (Μπάιντεν)– αφορούν προβλήματα διαχείρισης του συστήματος. Όμως απέναντι στους εργαζόμενους και τις λαϊκές μάζες, απέναντι στις πλειοψηφικές κοινωνικές ανάγκες, οι καθεστωτικές δυνάμεις ομοφωνούν: η πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων, της ελαστικοποίησης των εργασιακών σχέσεων, της διαρκούς περικοπής κοινωνικών δαπανών, είναι αδιαπραγμάτευτες. Η αντιμετώπιση του νεοφιλελευθερισμού θα είναι υπόθεση ανατροπής και όχι συναινετικής αυτορρύθμισης του συστήματος.

Πολιτικοί κίνδυνοι

Σε ποιο σημείο βρίσκεται σήμερα αυτή η διαδικασία στην Ελλάδα του Μητσοτάκη; Ας το πούμε με τα λόγια της

εφημερίδας «Το Βήμα» (μιας εφημερίδας φιλικής προς τον Μητσοτάκη): «...οι πολιτικοί κίνδυνοι επανέρχονται και ανησυχούν κυρίως τους επιχειρηματίες και όσους προσέβλεπαν σε μια προσδοκώμενη ελληνική οικονομική αναγέννηση... η επιδείνωση των πανδημικών συνθηκών και τώρα το κυβερνητικό φιάσκο του ανελέητου χιονιά ήρθαν να επαυξήσουν τις ανησυχίες για έναν ενδεχόμενο πολιτικό εκτροχιασμό...». Έτσι είναι. Η συσσωρευση πικρής πείρας σε μαζικό επίπεδο οδηγεί σε καλπάζουσα φθορά την κυβέρνηση. Με αυτόν τον τρόπο ανοίγουν πάντα οι πολιτικές περίοδοι όπου είναι εφικτό και κυρίαρχο ζητούμενο η ανατροπή μιας πολιτικής και της κυβερνητικής έκφρασής της.

Από τη σκοπιά των εργαζομένων, η προσπάθεια για την ανατροπή της κυβέρνησης Μητσοτάκη πρέπει να ταυτιστεί με τη διεκδίκηση για ουσιαστικές κατακτήσεις για λογαριασμό του κόσμου μας. Η τακτική του Τσίπρα που συγκέντρωσε την πολεμική του στα επιχειρήματα περί «αχρήστων» (Φουρθιώτης κ.ο.κ.) είναι άστοχη. Αφήνει μεγάλα περιθώρια ανασύνταξης στον Μητσοτάκη και κυρίως αφήνει τα περιθώρια στις καθεστωτικές δυνάμεις για αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων, είτε στην κατεύθυνση της κυβέρνησης «τεχνοκρατών», είτε στην κατεύθυνση μιας κυβέρνησης «εθνικής συνεννόησης» ενόψει των κρίσιμων επιλογών που θα γίνουν αναγκαίες στα τέλη του 2022.

Στους μήνες που έρχονται, το εργατικό κίνημα και η νεολαία, θα έχουν το καθήκον να ανατρέψουν την κυβέρνηση της νεοφιλελεύθερης αντιδραστικής Δεξιάς, ανοίγοντας το δρόμο για σημαντικές εργατικές-λαϊκές κατακτήσεις. Αυτή η πορεία θα καθορίσει τις πολιτικές εξελίξεις και όχι οι κούφιε κοινοβουλευτικές κορώνες.

Το κόμμα του Τσίπρα και οι προοπτικές του ΣΥΡΙΖΑ

Του Αντώνη Νταβανέλου

Όπως συνηθίζει ο Αλ. Τσίπρας, προσπάθησε να απαντήσει σε μια εκρηκτική πολιτική συγκυρία με μια «θεαματική» τακτική-πολιτική κίνηση. Η κατάθεση μομφής κατά της κυβέρνησης Μητσοτάκη στη Βουλή έμοιαζε να συγκεντρώνει όλα τα πλεονεκτήματα που αγαπά ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ: έστρεφε τα φώτα της δημοσιότητας (έστω προσωρινά) στον εαυτό του, ενώ υποχρέωνε τα στελέχη του κόμματός του σε άμεση ευθυγράμμιση με τον «αρχηγό», παρότι είναι γνωστό ότι στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ έχει ανοίξει μια χαοτική συζήτηση που αφορά τη συνολική προοπτική και τη φυσιογνωμία του.

Βέβαια, οι «θεαματικές» τακτικές επιλογές έχουν και κόστος. Προσπαθώντας να δημιουργήσει «μεγάλο γεγονός» με την πρόταση μομφής, ο Τσίπρας επέλεγε ως προνομιακό πεδίο αντιπαράθεσης τη... Βουλή και θυσιάσε ευχαρίστως όλο το πολιτικό περιεχόμενο που έχει αναδείξει η συγκυρία: την κρίση που προκαλεί η σύμπτωση της πανδημίας, της ακρίβειας και της απίστευτης δοκιμασίας του κόσμου κατά το χιονιά της «Ελπίδας». Σε πείσμα

των πολλαπλών υποσυστημάτων του καθεστωτικού σαρ σύστημ, ο κόσμος έχει τη δυνατότητα να σκέφτεται πολιτικά. Κατανοεί ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει είναι τα αποτελέσματα της πολιτικής των ιδιωτικοποιήσεων, της προτεραιότητας της κερδοφορίας των επιχειρήσεων, της διαρκούς περικοπής των κοινωνικών δαπανών κ.ο.κ. Όμως διαισθάνεται ταυτόχρονα ότι οι ουσιαστικές απαντήσεις προϋποθέτουν σκληρούς αγώνες κι ανατροπές, που ξεπερνούν ποιοτικά τις λογοδιάρροιας μέσα στο κοινοβούλιο. Ο ΣΥΡΙΖΑ, χωρίς να καταθέτει καμιά άμεση ή μεσοπρόθεσμη πρόταση που να πείθει ότι είναι διατεθειμένος να επιχειρήσει τέτοιες ανατροπές, πήγε στη Βουλή και ζήτησε να φύγει η «κυβέρνηση των άχρηστων» και να αντικατασταθεί από μια συμμαχική «προοδευτική κυβέρνηση». Λες και μια συγκυβέρνηση Τσίπρα-Ανδρουλάκη θα έκανε κάτι ποιοτικά διαφορετικό σε σχέση με την ιδιωτικοποιημένη Αττική Οδό (που παρέμεινε ιδιωτικοποιημένη το 2015-19), ή με την ΤΡΑΙΝΟΣΕ (που ιδιωτικοποιήθηκε το 2016), ή με τις κοινωνικές δαπάνες (που συνέχισαν να μειώνονται κατά την «πρώτη φορά

Αριστερά»), ή με τους θηριώδεις εξοπλισμούς (που ΣΥΡΙΖΑ και ΚΙΝΑΛ ενέκριναν στη Βουλή) κ.ο.κ.

Εκλογοκεντρική αντιπολίτευση

Αυτή η απόσταση ανάμεσα στη «μορφή» της αντιπαράθεσης και στο πραγματικό «περιεχόμενο» της πολιτικής, ήταν βούτυρο στο ψωμί του Μητσοτάκη. «Πάντα τέτοια...» ευχήθηκε ειρωνικά ο Μάκης Βορίδης από το βήμα της Βουλής, υποδεχόμενος την πρόταση μομφής της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Και όταν έσβησαν τα φώτα της τριήμερης συζήτησης στη Βουλή, παρέμεινε ως πολιτικό αποτέλεσμα ένα ολοστρόγγυλο μηδενικό. Και μια υπόμνηση της λαϊκής παροιμίας ότι «με πορδές δεν βάζονται αυγά».

Ο κύκλος των στελεχών γύρω από τον Αλ. Τσίπρα είναι πλέον ολοκληρωτικά υποταγμένος στην εικόνα που φιλοτέχνησαν για τον εαυτό τους (μαζί με τους αυλοκόλακες του συστήματος) το 2015-19. Όταν κυβέρνησαν με την ανοχή της ντόπιας κυρίαρχης τάξης και της τρόικας, επιβάλλοντας το μνημόνιο 3 και χαράσσοντας μια νέα διέξοδο για τον ελληνικό καπιταλισμό. Ξεχνούν όμως ότι ακό-

μα και η εκτίναξή τους στο προσκήνιο δεν κατασκευάστηκε από τέτοια υλικά. Την κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου ανέτρεψε ένα τεράστιο και πολύμορφο κύμα εργατικών-λαϊκών αγώνων και όχι μια περίτεχνη εκλογική τακτική του ΣΥΡΙΖΑ, ή κάποιες (αναπόδεικτες) ηγετικές αρετές του Αλ. Τσίπρα. Τη σχέση του πολιτικού ρεύματος του ΣΥΡΙΖΑ με αυτό το κύμα αγώνων, φιλοτεχνούσε περισσότερο η εικόνα του Μανώλη Γλέζου καταπάνω στη φυσούνα του Ματατζή κατά την πολιορκία της Βουλής από τους εξαγριωμένους διαδηλωτές, παρά οι προγραμματικές προετοιμασίες «ωρίμανσης» του Γ. Δραγασάκη, ή τα (κρυφά) «ανοίγματα» του Αλ. Τσίπρα προς την καραμανλική πτέρυγα της ΝΔ...

Σήμερα η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ ούτε θέλει ούτε μπορεί να εγκαταστήσει τέτοιες άμεσες σχέσεις με τον κόσμο. Δεν προκρίνει, δεν προτείνει, δεν θέλει να εμπνεύσει άμεσες κινητοποιήσεις, σχεδιασμένη κλιμάκωσή τους, πολιτικό σχέδιο κυβερνητικής ανατροπής, μέσα στο οποίο να εντάσσεται η κοινοβουλευτική δράση. Γι' αυτό, παρά την προφανή καλπάζουσα φθορά της κυβέρνησης Μητσοτάκη, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν προβάλει

Κυκλοφορεί

ΕΠΙΤΟΥΤΕΝ
ΣΥΝΘΗΚΟΛΟΓΗΣΗ
ΕΝΗΛΙΚΩΝ

**ΣΥΝΘΗΚΟΛΟΓΗΣΗ
ΕΝΗΛΙΚΩΝ**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

redmarks

redmarks.gr redmarks.ekdoseis
τηλ. 210.82.33.761 redmarks.publ

«αυτόματα» ως πειστική (πολύ περισσότερο ως αριστερή) εναλλακτική λύση. Το βύθισμα της ηγετικής ομάδας Τσίπρα στην εκλογοκεντρική τακτική, στη σοσιαλδημοκρατική πολιτική του «προοδευτισμού», έχει από το 2019 επιτρέψει την ανασύνταξη της επιρροής της ΝΔ. Όπως προειδοποιούν οι τρέχουσες δημοσκοπήσεις, διατρέχει τον κίνδυνο να επιτρέψει σήμερα και την ανασύνταξη του... ΠΑΣΟΚ.

Αρχηγοκεντρικό κόμμα

Αυτή η πολιτική εικόνα έχει άμεση σχέση με τις εσωτερικές εξελίξεις στον ΣΥΡΙΖΑ. Όποιος διαθέτει ελάχιστη επαφή με την ιστορία της Αριστεράς, αλλά ακόμα και με τη γενική ιστορία των πολιτικών κινημάτων, κατανοεί ότι μια αλλαγή στην έννοια του μέλους είναι κομβικής σημασίας για ένα πολιτικό κόμμα. Η πρόταση του Τσίπρα για την «αυτοδίκαια» εγγραφή μελών στον ΣΥΡΙΖΑ, μέσω μιας ηλεκτρονικής αίτησής τους προς ένα απρόσωπο «κέντρο», οδηγεί στην πλήρη κατάργηση κάθε έννοιας συγκεκριμένων δικαιωμάτων/υποχρεώσεων των μελών, στην πλήρη κατάργηση κάθε έννοιας συγκρότησης στις κομματικές οργανώσεις, οδηγεί ευθέως στο κόμμα οπαδών/ψηφοφόρων. Σε αυτή τη βάση, η πρόταση για άμεση εκλογή του προέδρου (αλλά και της ΚΕ!) από το «λαό» του κόμματος, εγκαθιστά ένα ανεξέλεγκτο αρχηγοκεντρικό μοντέλο λειτουργίας που, αντιγράφοντας τα αστικά κόμματα, θα είναι ικανό για την αναπαραγωγή του αλλά απολύτως ανίκανο για γενικευμένη πολιτική και κοινωνική μάχη.

Είναι ακραία υποκρισία η υποστήριξη αυτών των προτάσεων με τα επιχειρήματα περί εσωκομματικής δημοκρατίας. Γιατί αυτή προϋποθέτει ένα επίπεδο πολιτικο-οργανωτικής συγκρότησης, απαραίτητο για να εντάσσονται οι άνθρωποι των κοινωνικών χώρων και των αγώνων, για να μπορούν να ελέγχουν και να διευρύνουν την επιρροή ενός σχεδίου αλλαγής του κόσμου.

Είναι επίσης υποκρισία η σύνδεση αυτών των προτάσεων με τα ζητήματα «διεύρυνσης». Τα ΚΚ, αλλά και τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα, στην περίοδο που λειτουργούσαν ως εργατικά-μεταρρυθμιστικά κόμματα, δεν είχαν πρόβλημα στο να αποκτήσουν εκατομμύρια μέλη (πχ στην Ιταλία ή στη Γαλλία), παρότι λειτουργούσαν με οργανωτικά μοντέλα πολύ αυστηρότερα από αυτά που προτίθεται σήμε-

ρα να ανεχθεί ο Αλ. Τσίπρας. Ο ΣΥΡΙΖΑ, παρότι κυβέρνησε και συγκέντρωσε μεγάλα εκλογικά ποσοστά, περιορίστηκε σε λίγες χιλιάδες μέλη γιατί η ηγεσία του δεν ανέχεται την οργανωμένη σχέση με τα μέλη, δεν ανέχεται τη συγκροτημένη ισχύ των κομματικών οργανώσεων, γιατί θέλει και επιδιώκει να διατηρήσει για τον εαυτό της όλα τα δικαιώματα επί των κρίσιμων πολιτικών αποφάσεων. Το νόημα της δημαγωγίας περί «αμεσοδημοκρατικής λειτουργίας» και περί «κόμματος των μελών και όχι των μηχανισμών» είναι ότι θέλει να αντικαταστήσει ακόμα και τα ελάχιστα όρια συγκροτημένης κομματικής λειτουργίας, με το δικαίωμα της ηγεσίας να διαμορφώνει ανεξέλεγκτα τις εκλογικές λίστες ενός κόμματος που, στα λόγια, θα συνεχίσει να αυτοπροσδιορίζεται ως τμήμα μιας κάποιας «ριζοσπαστικής Αριστεράς». Ο Λεωνίδας Κύρκος στην εποχή της ίδρυσης της ΕΑΡ, όταν διέγραφε το «Κ» («Κ» ως κομμουνισμός, αλλά και «Κ» ως κόμμα), θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «αριστεριστής» σε σύγκριση με τον σημερινό Αλ. Τσίπρα.

Οι αριστεροί άνθρωποι που παραμένουν στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ, φτάνουν μπροστά σε ένα σημείο χωρίς επιστροφή: αν ανεχθούν, έστω με μικρο-αλλαγές, τον «κορμό» των οργανωτικών προτάσεων του Τσίπρα, δεν θα δικαιούνται στη συνέχεια να ελπίζουν σε κάποια θετική «στροφή». Ανάμεσά τους εξακολουθούν να υπάρχουν κάποιοι «παλιοί» που ελπίζουμε ότι εξακολουθούν να θυμούνται ότι κάποια πράγματα μέσα στην Αριστερά θεωρούνταν πάντοτε ως «εν ου παικτοίς».

Αν εντάξει κανείς αυτές τις προτάσεις του Τσίπρα μέσα στην πολιτική συγκυρία, τότε το νόημά τους γίνεται σαφέστερο: Αφενός, εκφράζουν μια αυταπάτη: ότι η εκλογική διεύρυνση προς το «κέντρο» θα διευκολύνει στις πιθανότητες μιας νίκης επί του Μητσοτάκη. Όμως αφετέρου, εκφράζουν έναν κυνικό υπολογισμό: ότι στο έδαφος μιας νέας εκλογικής ήττας, το κόμμα θα πρέπει να παραμείνει στα χέρια της υπάρχουσας ηγετικής ομάδας, ακυρώνοντας κάθε πιθανότητα αυτοκριτικής εξέτασης των αιτιών μιας αδικαιολόγητης πολιτικής ήττας. Μόνο που η ζωή και η ιστορία είναι συνήθως σκληρότερες. Ας κοιτάξει κανείς στη γειτονική Ιταλία για να δει πού βρίσκονται σήμερα οι πρωτομάστορες «πειραματισμών» σαν αυτούς που προωθεί ο Τσίπρας και η παρέα του.

με κόκκινα μελάνι

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΣΠΥΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΜΙΛΙΤΑΡΙΣΤΙΚΟ ΣΟΟΥ

Με τελετουργικό βγαλμένο από τη θρυλική τηλεοπτική σειρά «της Ελλάδος τα παιδιά», τις ευλογίες δεσποτάδων, πτήσεις πάνω από την Ακρόπολη και μπόλικες δόσεις «εθνικής υπερηφάνειας» από τα καθεστωτικά ΜΜΕ, η κυβέρνηση υποδέχτηκε στην Τανάγρα, τα πρώτα έξι πολεμικά αεροσκάφη Rafale. Την ώρα που πάνω από 100 άνθρωποι πεθαίνουν από covid καθημερινά, το ΕΣΥ και τα σχολεία λειτουργούν στα όριά τους, χωρίς το αναγκαίο προσωπικό και τις απαραίτητες υποδομές, η κυβέρνηση προτιμά να στήνει κακόγουστα μιλιταριστικά σόου και στερεί δισεκατομμύρια ευρώ από τις κοινωνικές ανάγκες. Κάθε ένα Rafale που πέταξε πάνω από τα κεφάλια μας ισούται με περίπου 1.300 ΜΕΘ. Κάθε νέα πολεμική μηχανή που εξυπηρετεί τους φιλοπόλεμους σχεδιασμούς του ελληνικού κράτους και των ιμπεριαλιστών συμμάχων του, στην Αν. Μεσόγειο κ.α., ισούται με 25 σχολεία. Μπροστά σε αυτήν την πρόκληση για τους εργαζόμενους και τη νεολαία, που καλούνται να ζουν σε διαρκή λιτότητα, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν εστίασε στο γεγονός ότι κάθε ώρα πτήσης ενός Rafale μετρίεται σε ανθρώπινες ζωές, αλλά στο γεγονός ότι η ΝΔ έφτιαξε ένα σποτάκι με το λογότυπό της στο τέλος. Λογικό, αφού όταν ήταν στην κυβέρνηση πλειοδοτούσε στον ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό και έχτιζε διπλωματικές και στρατιωτικές σχέσεις με το κράτος-δολοφόνο του Ισραήλ, τους σκοταδιστές της Σ. Αραβίας και τη χούντα της Αιγύπτου.

ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Ολοκληρώθηκε πρόσφατα η δημόσια διαβούλευση του νομοσχεδίου για τον κλιματικό νόμο, που είχε παρουσιάσει η κυβέρνηση τον περασμένο Νοέμβριο. Και ενώ στα ΜΜΕ προβάλλεται κυρίως η πρόβλεψη απαγόρευσης εγκατάστασης καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης από το 2023 και η κατάργησή τους από το 2030, η δημόσια συζήτηση για τα ανεπαρκή μέτρα που προβλέπονται στο σχέδιο νόμου, για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, είναι ιδιαίτερα φτωχή. Δώδεκα οργανώσεις, ανάμεσά τους η Greenpeace, το WWF, η Medasset, και η Vouliwatch, επισήμαναν πρόσφατα ότι ο νόμος είναι ανεπαρκής για τη συγκράτηση της θερμοκρασιακής ανόδου στον 1,5 βαθμό, αφού επί της ουσίας επαναλαμβάνει τους ξεπερασμένους ευρωπαϊκούς κλιματικούς στόχους για το 2030 και το 2050. Επιπλέον,

δεν υπάρχει δέσμευση παύσης όλων των αδειοδοτήσεων για έρευνα ή εξορύξεις υδρογονανθράκων και δεν νομοθετείται η ουσιαστική προστασία των χερσαίων και υδάτινων οικοσυστημάτων τα οποία παίζουν κεντρικό ρόλο στη συγκράτηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Συγχρόνως, δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη συμπαγούς πολεοδομικού σχεδιασμού για την αποφυγή της αστικής εξάπλωσης και της συνακόλουθης μεταβολής χρήσης της γης, που αυξάνει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου. Και φυσικά, αλλαγές στην κατεύθυνση του ριζικού μετασχηματισμού του υπάρχοντος παραγωγικού μοντέλου, που λεηλατεί τη φύση για την κερδοφορία των καπιταλιστών, δεν μπορούσαν να περιέχονται ποτέ στην ατζέντα της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Για αυτούς η κλιματική κρίση, είναι το πρόσχημα για «πράσινες» μπίζνες.

ΟΙ «ΜΕΓΑΛΟΙ» ΔΕΝ ΠΛΗΡΩΝΟΥΝ

Αποκαλυπτικά είναι τα στοιχεία που περιέχει η έκθεση του Γραφείου Προϋπολογισμού της Βουλής, η οποία καταδεικνύει ότι η εκτόξευση των χρεών οφείλεται σε λίγους κακοπληρωτές, κυρίως μέλη του κόσμου της επιχειρηματικότητας. Οι μεγαλο-οφειλότες αυτοί, χρωστούν το ποσό των 87,8 δισ. ευρώ ή το 80% του συνόλου των χρεών που είναι ύψους 109,8 δισ. ευρώ. Η μέση οφειλή ανά μεγαλο-οφειλέτη ανέρχεται σε 10,2 εκατ. ευρώ. Από τα χρέη των «μεγάλων» τα 63,8 δισ. ευρώ προέρχονται από εταιρείες και τα υπόλοιπα από φυσικά πρόσωπα. Το πλήθος των νομικών προσώπων που οφείλουν πάνω από 1 εκατ. ευρώ διαμορφώθηκε στα 5.245, καθώς αυξήθηκε σε ετήσια βάση (2020-21) κατά 182 νομικά πρόσωπα. Από αυτά τα χρέη, ελάχιστα θα ρυθμιστούν και πολύ περισσότερο θα εισπραχθούν, για αυτό και το «σαφάρι» της εφορίας επικεντρώνεται στους μικροοφειλότες, που αποτελούν μόλις των 37% όσων χρωστούν. Με τόσο «μπούκωμα» από τα προγράμματα στήριξης των επιχειρήσεων στην πανδημία, τόσα ΕΣΠΑ και επιδοτήσεις, το «πάρτι» που έρχεται με το Ταμείο Ανάκαμψης, φαίνεται ότι διάφοροι μεγάλο-σχημοί εκπρόσωποι της «ιδιωτικής πρωτοβουλίας», έχουν εθιστεί τόσο πολύ στο δωρεάν κρατικό χρήμα, που «αμελούν» να καταβάλουν τις υποχρεώσεις τους. Δεν φτάνει δηλαδή που δεν φορολογούνται γενναία, όπως θα έπρεπε, έχουν κάνει και τη φοροαποφυγή κανόνα!

Η Αριστερά μπροστά στην κρίση στην Ουκρανία

Του Αντώνη Νταβανέλου

Στην κρίση που έχει ξεσπάσει, με φανερό επίδικο την επιρροή στο έδαφος της Ουκρανίας, οι κυρίαρχες τάξεις των ΗΠΑ και της Ρωσίας παίζουν κυριολεκτικά με τη φωτιά. Πολύ περισσότερο, όταν έχει γίνει σαφές ότι πάνω στο φανερό επίδικο της ουκρανικής υπόθεσης, στην πραγματικότητα έχει ξεκινήσει η μεγάλη «επαναδιαπραγμάτευση» του συσχετισμού δύναμης μεταξύ ΗΠΑ-Ρωσίας, στις σύγχρονες συνθήκες. Όπου το καθεστώς του Πούτιν δηλώνει με έμφαση ότι η Ρωσία έχει βγει οριστικά από την περίοδο της συντριπτικής ήττας στα 1989-92, ενώ οι ΗΠΑ υποχρεώνονται να επεξεργαστούν τη «στροφή» προς τις προτεραιότητες αντιμετώπισης της Κίνας.

Το διπλωματικό παιχνίδι αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο μιας «θερμής» αναμέτρησης, έστω και περιορισμένου χαρακτήρα. Όμως η εκτίμηση περί περιορισμένου χαρακτήρα, δεν μπορεί να γίνει δεκτή από κανένα λογικό άνθρωπο. Η έκταση και η γεωγραφική θέση της Ουκρανίας κάνουν πιθανό το ενδεχόμενο επέκτασης των αντιπαραθέσεων στην Ευρώπη και την Κεντρική Ασία. Η καταστρεπτική δύναμη των εμπλεκόμενων ενόπλων δυνάμεων, του ΝΑΤΟ και της ρωσικής στρατιωτικής μηχανής που διαθέτει πυρηνικό οπλοστάσιο, προειδοποιεί ότι η όποια «αναμέτρηση» μπορεί υπό προϋποθέσεις να εξελιχθεί σε κάτι απολύτως διαφορετικό από τις θερμές αναμετρήσεις «δι' αντιπροσώπων» που γνώρισε ο πλανήτης στα τελευταία 30 χρόνια. Στην Ουκρανία ζει ένας πληθυσμός 41 εκατ. ανθρώπων που, μέσα από τις συγκεκριμέ-

νες ιστορικές περιπέτειες που έζησε, πιστεύει σε μεγάλο βαθμό στην προοπτική της ανεξάρτητης Ουκρανίας. Στις συνθήκες που διαμορφώνονται, ο ουκρανικός εθνικισμός –που μέχρι σήμερα δεν αποτελεί ηγεμονική πολιτική δύναμη– μπορεί να αναδειχθεί σε «τοπικό παίκτη» με ανεξάρτητη δράση, που θα επιφυλάσσει δυσάρεστες εκπλήξεις και στις δύο «μεγάλες» πλευρές, παρόλο που σήμερα στηρίζεται κυρίως στη Δύση.

Όλα αυτά σημαίνουν ότι δεν πρέπει να εφησυχάζουμε. Είναι γεγονός ότι (προς το παρόν;) η προτεραιότητα είναι στη διπλωματία και όχι στα όπλα. Είναι γεγονός ότι η αίσθηση της μεγάλης επικινδυνότητας του αντιπάλου κάνει πιο προσεκτικές και τις δύο πλευρές. Όμως θα είναι μεγάλο πολιτικό λάθος να αφεθεί κανείς να ελπίζει ότι οι κυρίαρχες τάξεις και οι πολιτικοστρατιωτικές ηγεσίες και στις δυο πλευρές θα λειτουργήσουν με αποφασιστικό κριτήριο μόνο την απλή λογική.

Αυτή η διαπίστωση βάζει πιεστικά πολιτικά προβλήματα σε όλη την Αριστερά. Ο χαρακτήρας της σύγκρουσης στην Ουκρανία δεν κρίνεται από το ποιος κινήθηκε ή θα κινηθεί πρώτος, από το ποια πλευρά είναι η «αμυνόμενη» και ποια η «επιτιθέμενη». Όπως ακούραστα υπογράμμιζε ο Λένιν, κρίνεται από το ερώτημα του ποιος κοινωνικές τάξεις καθοδηγούν την αντιπαράθεση. Στις ΗΠΑ, οι αποφάσεις της κυβέρνησης Μπάιντεν θα κριθούν από τις ορέξεις της ισχυρότερης αστικής τάξης στον πλανήτη. Όμως και στη Ρωσία, το καθεστώς του Πούτιν ισορροπεί πάνω στο συντονισμό του κρατικοκαπιταλιστικού τομέα με τους «ολιγάρχες» του ιδιωτικού καπιταλισμού που αναπτύχθηκαν μετά το 1992, με πρωτοπορία τον τομέα της

πολεμικής βιομηχανίας (που «απασχολεί» το 20% της ρωσικής εργατικής τάξης) και τον τομέα του πετρελαίου, του φυσικού αερίου και των εξορύξεων. Η σύγκρουση αυτών των δυνάμεων πρέπει εξ αρχής να χαρακτηριστεί ως άδικη και αντιδραστική και από τις δύο πλευρές. Είναι στην κατηγορία που ο Λένιν περιέγραφε ως σύγκρουση μεταξύ «χορτάων» και «πεινασμένων» ιμπεριαλιστών. Κατά συνέπεια η ιδεολογικοπολιτική ανεξαρτησία της Αριστεράς και του κινήματος απέναντι και στις δυο πλευρές πρέπει να διαφυλαχθεί ως κόρη οφθαλμού.

Όμως στην Ελλάδα ζούμε υπό το καθεστώς που επαναλαμβάνει ότι «ανήκει στη Δύση». Αυτό βάζει ειδικά καθήκοντα: Απόλυτη προτεραιότητα έχει η αντιμετώπιση του συγκεκριμένου τρόπου ένταξης της ντόπιας κυρίαρχης τάξης και του κράτους της στο διεθνή ανταγωνισμό. Πολύ περισσότερο που, στα τελευταία χρόνια, αυτή η ένταξη υπογραμμίζεται με μεγάλες και προκλητικές κινήσεις: Η επέκταση και η ενίσχυση των αμερικανονατοϊκών βάσεων σε όλη τη χώρα, ο κρίσιμος ρόλος του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης στο νατοϊκό «διάδρομο» προς τη Μαύρη Θάλασσα, οι θηριώδεις εξοπλισμοί με ευρωατλαντικά πολεμικά πλοία και αεροπλάνα, οι στρατιωτικοί «άξονες» με το Ισραήλ, την Αίγυπτο και τα αντιδραστικά Εμιράτα, αποδεικνύουν την οργανική ένταξη των ντόπιων καθεστωτικών δυνάμεων στο δυτικό ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο. Η αντίσταση σε όλα αυτά τα συγκεκριμένα σημεία, ενταγμένη μέσα σε μια γενικότερη πολιτική απαίτηση για ρήξη με το ΝΑΤΟ και την ΕΕ, πρέπει να γίνει «σημαία» της Αριστεράς και του εργατικού/λαϊκού κινήματος. Είναι αναπόσπαστο τμήμα της πάλης για

τα δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες, της πάλης για την κοινωνική απελευθέρωση των εργαζομένων και των λαϊκών μαζών.

Μόνο υιοθετώντας αυτά τα καθήκοντα και συμμετέχοντας ενεργά στην πάλη πάνω σε αυτή τη θεματολογία, μπορεί κανείς να ειλικρινά στην υπεράσπιση της ειρήνης ως μείζονος αγαθού για την παγκόσμια εργατική τάξη, μόνο τότε μπορεί να απαιτεί να σταματήσουν αμέσως οι πειρατικές αμφίδρομες προκλήσεις πάνω στο έδαφος της Ουκρανίας, χωρίς να διατρέχει τον κίνδυνο να κατηγορηθεί για υποκριτική υποστήριξη της μιας ή της άλλης πλευράς. Το κριτήριο ήταν πάντα, και εξακολουθεί να είναι, το πώς στέκεται κανείς ενάντια στον ιμπεριαλισμό και την ντόπια κυρίαρχη τάξη, στο έδαφος της «δικής του» χώρας.

Ένας ορισμένος χώρος της «πατριωτικής Αριστεράς» τάσσεται υπέρ της Ρωσίας στην ουκρανική κρίση, ενώ ταυτόχρονα (!) υποβαθμίζει την κριτική του στους ευρωατλαντικούς εξοπλισμούς του ελληνικού κράτους και τις αντιδραστικές συμμαχίες του με το Ισραήλ, θεωρώντας αυτές τις πρωτοβουλίες θεμιτές για λόγους... εθνικής άμυνας, απέναντι στην Τουρκία. Είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα του πού μπορεί να οδηγήσει ο «στρατοπεδισμός», η ένταξη τμημάτων της Αριστεράς σε ένα από τα συγκρουόμενα «στρατόπεδα», υπό διάφορα προσχήματα, με πιο συνηθισμένο τα λεγόμενα «εθνικά θέματα».

Η ουκρανική κρίση, ο κίνδυνος μιας ανεξέλεγκτης αναμέτρησης μεταξύ ευρωατλαντισμού και Ρωσίας, κάνει επείγουσα την ανάγκη μιας παρέμβασης της Αριστεράς με αυθεντικά αντιιμπεριαλιστική, αναγκαία αντικαπιταλιστική, και γι' αυτό απαραίτητα διεθνιστική πολιτική.

Καταγγελίες για ελλιπή σίτιση στις δομές Ζωή-μαρτύριο για τους πρόσφυγες

Του Νικόλα Κολυτά

Στο επιτελικό κράτος του Κυριάκου Μητσοτάκη, οι πρόσφυγες αντιμετωπίζονται ως παιδιά ενός κατώτερου θεού. Αυτό είναι γνωστό. Κάπως έτσι, εκτός από τον πόλεμο, τη Frontex, το λιμενικό, τους διακινητές, την πανδημία και τα ακραία καιρικά φαινόμενα, έχουν να αντιμετωπίσουν και κάτι πρόσθετο: την πείνα στην οποία τους καταδικάζει με απόφασή του το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Εγκληματική πρακτική

Μετά τους φράχτες στον Έβρο, τις παράνομες επαναπροωθήσεις και τις απωθήσεις του ελληνικού λιμενικού στο Αιγαίο, το ελληνικό κράτος βρήκε άλλο ένα μέσο για να εφαρμόσει το δόγμα της αποτροπής της εισόδου προσφύγων στην ελληνική επικράτεια. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε η «Εφ. Συν.», το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου παρήγγειλε στις εταιρείες catering που ανέλαβαν τη σίτιση των δομών της ενδοχώρας από τις αρχές Δεκεμβρίου '21 έως το τέλος Μαρτίου '22, πολύ λιγότερες μερίδες φαγητό από τον πληθυσμό που ζει σε αυτές.

Σύμφωνα με το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, ο συνολικός πληθυσμός που ζούσε στις 26 δομές της ενδοχώρας στις 21 Νοεμβρίου ανέρχεται σε 16.659 άτομα. Ωστόσο, μία εβδομάδα μετά, οι αποφάσεις κατακύρωσης της σύμβασης με τις δύο αναδό-

χους εταιρείες για την παρασκευή, τη μεταφορά και τη διανομή γευμάτων στις δομές της βόρειας και της νότιας Ελλάδας προβλέπουν ότι ο συνολικός αριθμός των ατόμων που δικαιούνται σίτιση ανέρχεται μόνο σε 10.213. Με λίγα λόγια το υπουργείο αποφάσισε να αφήσει σχεδόν το 40% των διαμενόντων στις δομές χωρίς σίτιση, υπό το πρόσχημα ότι κάποιοι από αυτούς έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία ασύλου και δεν δικαιούνται να μένουν στις δομές.

Η άκρως ρατσιστική πολιτική της κυβέρνησης Μητσοτάκη, επιχειρεί ασκώντας το χειρότερο μέσο πίεσης, να αποσυμφορήσει τις δομές της ενδοχώρας, κάνοντας το βίο αβίωτο σε ανθρώπους που κυριολεκτικά δεν έχουν εναλλακτική. Μέχρι τώρα στην πλειοψηφία των προσφυγικών δομών, οι πρόσφυγες είχαν ζήτημα με την ποιότητα των τροφών καθώς σε πολλές περιπτώσεις, τα φαγητά που τους έδιναν ήταν αδύνατο να καταναλωθούν ή τους οδηγούσαν ακόμη και σε τροφικές δηλητηριάσεις. Πλέον το υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής προχωράει ένα βήμα παραπέρα, στερώντας τρόφιμα από πρόσφυγες που τα δικαιούνται.

Διεθνής διασυρμός

Η παραπάνω απάνθρωπη κατάσταση οδηγεί σε έναν διεθνή διασυρμό χωρίς προηγούμενο. Μέχρι και υψηλόβαθμα στελέχη της ΕΕ χωρίς καμία ιδιαίτερη ευαισθησία απέναντι στους πρόσφυγες που βρίσκονται στην Ελλάδα, έχουν αναγκαστεί να κάνουν έκκληση στις ελληνικές αρχές να σεβαστούν τα δικαιώματα των προσφύγων και να τους εξασφαλίσουν αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης. Θα έλεγε κανείς ότι πρόκειται για υποκριτικές εκκλήσεις από τη στιγμή που η ΕΕ χτίζει τη νέα, ακόμη πιο σκληρή Ευρώπη Φρούριο, της οποίας το ελληνικό κράτος αποτελεί συνοριοφύλακα. Όμως η κατάσταση ξεφεύγει τόσο πολύ που ακόμη και ευρωπαίοι αξιωματούχοι ζητάνε να μην παραξενύγει η κατάσταση.

Τι μπορεί να πει κανείς, όμως, για μια κυβέρνηση που προφανώς πατώντας στα πεπραγμένα της προκατόχου της και έχοντας τις ευλογίες της ευρωπαϊκής ηγεσίας, επιχειρεί να φτιάξει νέες κλειστές δομές-φυλάκες στα νησιά καθιστώντας σαφές με κάθε τρόπο ότι η Ελλάδα θα είναι ένας τόπος μαρτυρίου για όσους την προσεγγίσουν. Τι μπορεί να πει κανείς,

όταν δίπλα σε όσους διαμαρτύρονταν στη Χίο ενάντια στα κλειστά κέντρα με φιλοπροσφυγική και αλληλέγγυα λογική, έβρισκαν έδαφος οι διάφοροι «πατριώτες» και ξενοφοβικοί να χύσουν το ρατσιστικό τους δηλητήριο ενάντια στους πρόσφυγες; Τι μπορεί να πει κανείς όταν μετά τις τελευταίες εξελίξεις γύρω από την πετσοκομμένη σίτιση των προσφύγων στην ελληνική ενδοχώρα, διεθνή μέσα κορυφαίας εμβέλειας όπως ο Guardian, κάνουν λόγο για «κρίση πείνας» στην Ελλάδα.

Αντιρατσιστικό κίνημα

Απέναντι στο ρατσιστικό κατήφορο της κυβέρνησης το αντιρατσιστικό κίνημα και η ριζοσπαστική Αριστερά πρέπει να δώσουν τις δικές τους απαντήσεις. Να βάλουν φρένο στα εγκληματικά σχέδια Μητσοτάκη-Μηταράκη που αντιμετωπίζουν τους πρόσφυγες ως πολίτες γ' κατηγορίας. Οι υποκριτικές υποσχέσεις του Γενικού Γραμματέα Υποδοχής, Μάνου Λογοθέτη, ότι θα παραιτηθεί «αν βρεθούν δέκα πρόσφυγες στη χώρα στους οποίους αρνήθηκε κανείς το φαγητό», δεν πείθουν κανένα, αφού όλοι γνωρίζουν το πώς γίνονται αυτές οι δουλειές χωρίς να κουνηθεί φύλλο.

Με ορίζοντα την 21η Μάρτη και τις ετήσιες κινητοποιήσεις, οφείλουμε να οικοδομήσουμε ένα διαρκές πλέγμα δράσεων που θα φέρνουν στο προσκήνιο τις απάνθρωπες πολιτικές που εφαρμόζει η κυβέρνηση τόσο στα σύνορα και στα νησιά, όσο και στις δομές της ενδοχώρας, όπως η κινητοποίηση ενάντια στα pushbacks στις 6 Φλεβάρη στο Σύνταγμα. Το αντιρατσιστικό κίνημα, οι μεταναστευτικές συλλογικότητες, τα συνδικάτα, οι φοιτητικοί σύλλογοι και οι μαθητικές ομάδες, πρέπει από κοινού να υψώσουν ασπίδα προστασίας απέναντι στους πρόσφυγες που βρίσκονται αντιμέτωποι με μια απάνθρωπη και εγκληματική πολιτική.

Τόσο σε επιμέρους κοινωνικούς χώρους, όσο και κεντρικά πολιτικά, τα αιτήματα των προσφύγων πρέπει να βρουν έκφραση μέσα από τις δικές μας φωνές και τις δικές μας διεκδικήσεις. Μόνο έτσι η κυβέρνηση, η ΕΕ και οι επιχειρησιακοί τους βραχίονες θα καταλάβουν ότι δεν μπορούν να εγκληματούν συστηματικά και ανεύχλητα. Μόνο έτσι μπορούμε να διεκδικήσουμε μια κοινωνία όπου άνθρωποι γύρω μας δε θα πεθαίνουν από τον πόλεμο, το κρίση, τις αρρώστιες και, εσχάτως και στην Ελλάδα, την πείνα...

Απέναντι στο ρατσιστικό κατήφορο της κυβέρνησης το αντιρατσιστικό κίνημα και η ριζοσπαστική Αριστερά πρέπει να δώσουν τις δικές τους απαντήσεις

Πανδημία: Αδιαφορία για προκλητική ενίσχυση της

Του Σπύρου Αντωνίου

Παρά τα τραγικά νούμερα των θανάτων, τα δεκάδες χιλιάδες κρούσματα covid εξαιτίας της ραγδαίας εξάπλωσης της «Ομικρον» και τη φυσιολογική αύξηση των νοσηλειών, η κυβέρνηση συνεχίζει, κυνικά, στην ίδια γραμμή εγκληματικής διαχείρισης της πανδημίας.

Αδιαφορώντας για τις ζωές των πολλών, οι «άριστοι» εκφραστές της νεοφιλελεύθερης πολιτικής, διακηρύσσουν επανειλημμένα το «τέλος του εφιάλτη» (μήπως και οι ευχές γίνουν πραγματικότητα), την ίδια ώρα που κατευθύνουν προκλητικά, πολύτιμους οικονομικούς πόρους, στα ταμεία των ιδιωτών της Υγείας.

Οι νεκροί από τις επιπλοκές του κορωνοϊού έχουν ξεπεράσει τις 23.000, κατατάσσοντας την Ελλάδα στις χει-

ρότερες χώρες παγκοσμίως σε αριθμό θανάτων, αναλογικά με τον πληθυσμό (βλ. διπλανές στήλες). Για το Μησοτάκη βέβαια, όλα «καλώς κατωμένα και υπό έλεγχο» στο ζήτημα της πανδημίας, παρόλο που σχεδόν 100 άνθρωποι κάθε μέρα καταλήγουν, εντός ή εκτός ΜΕΘ. Μπροστά σε αυτή την τραγική κατάσταση «κανονικοποίησης» του θανάτου, αντί για τολμηρά μέτρα ενίσχυσης του ΕΣΥ και ουσιαστικές παρεμβάσεις που θα περιορίζουν την μεταδοτικότητα, η απάντηση των κυβερνώντων είναι «μια από τα ίδια». Όπως εδώ και δύο χρόνια, η μόνη σταθερή κυβερνητική επιλογή είναι αναποτελεσματικά μέτρα που καταλήγουν σε μια ανομολόγητη «ανοσία της αγέλης», ύστερα και από την αδυναμία να πείσουν ένα περίπου 30% του πληθυσμού να εμβολιαστεί.

Αφηγήματα για «ηπιότερη νόσο» και «εκφυλισμό» του ιού, παρά τις εισαγωγές ασθενών στα νοσοκομεία και τις

προειδοποιήσεις του ΠΟΥ ότι οι μελλοντικές μεταλλάξεις μπορεί να αποδειχθούν πιο απειλητικές. Πενθήμερη καραντίνα και πήγαινε στη δουλειά με ένα deron. Ας μεταδίδεις τον ιό, αρκεί να μην χάνουν κέρδη τα αφεντικά και «παγώσει» η καπιταλιστική οικονομία. Αν είσαι και ελαφρά, υπάρχει πλέον και η «δυνατότητα» τηλεργασίας. Αντιεπισημονικά πρωτόκολλα 50+1% στα σχολεία που ήδη νοσούν πολλές χιλιάδες μαθητές και εκπαιδευτικοί και απλήρωτη άδεια για το γονέα εργαζόμενο που νοσήσει το παιδί του. Η τέλεια συνταγή δηλαδή για την περαιτέρω διάδοση του ιού, τη στιγμή που οι συνθήκες συνωστισμού σε χώρους εργασίας και ΜΜΜ καλά κρατούν, οι απαραίτητες μάσκες προστασίας και τα τεστ διάγνωσης παραμένουν μόνιμη «αιμορραγία» για το εργατικό εισόδημα, εφόσον υπάρχει πεισματική άρνηση για τη δωρεάν παροχή τους από το κράτος.

Κυβερνητικό Έγκλημα

Βέβαια, το μεγαλύτερο κυβερνητικό έγκλημα, αφορά την συνειδητή διάλυση του δημόσιου συστήματος υγείας, με τις κλινικές και τα διαγνωστικά κέντρα να έχουν -κυριολεκτικά- θησαυρίσει! Έστω και την ύστατη στιγμή, μπροστά στο νέο ρεκόρ κρουσμάτων και ανοδικής πορείας θανάτων και εισαγωγών στα νοσοκομεία, το ΕΣΥ παραμένει υποστελεχωμένο και χωρίς επαρκή χρηματοδότηση, παράγοντας που συμβάλει καθοριστικά στον υψηλό αριθμό νεκρών. Το πρόβλημα δεν είναι αν προσφεύγουν αργά οι ασθενείς στα νοσοκομεία, όπως ισχυρίζεται η κυβέρνηση. Αλλά με ποιες δομές ΠΦΥ, με ποιο προσωπικό και ποια μέσα στα νοσοκομεία, θα προσφέρεις αποτελεσματική δημόσια περίθαλψη στην μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία που νοσεί από covid ή λοιπά νοσήματα.

Είναι φανερό ότι, η παρούσα υγειονομική κρίση, αποδείχθηκε η τέλεια

Όχι στην υποβάθμιση και απαξίωση του νοσοκομείου Παίδων Πεντέλης

Της Σοφίας Δερμετζόγλου

Μόλις πριν ανοίξουν τα σχολεία (6/1), η κυβέρνηση αποφάσισε να διακόψει τις 24ωρες εφημερίες του Παίδων Πεντέλης, με πρόφαση τη μετατροπή του νοσοκομείου σε εμβολιαστικό κέντρο για παιδιά. Το νοσοκομείο καλύπτει ένα πολύ μεγάλο όγκο περιστατικών από την Αττική αλλά και από τους γύρω νομούς (Εύβοια και Βοιωτία). Με την απόφασή της η κυβέρνηση όχι μόνο επιβαρύνει τα άλλα δύο παιδιατρικά νοσοκομεία που υπάρχουν στην Αττική, δημιουργώντας ακόμη μεγαλύτερο χρόνο αναμονής στα επείγοντα, αλλά συνεχίζει την προσπάθεια υποβάθμισης και απαξίωσης του Παίδων Πεντέλης, αφήνοντας το να λειτουργεί σαν Κέντρο Υγείας.

Η επιλογή αυτή δεν θίγει μόνο τους εργαζόμενους του νοσοκομείου αλλά και τις οικογένειες της ευρύτερης περιοχής, που μένουν

χωρίς νοσοκομείο. Ή σπρώχνονται, όσοι έχουν την οικονομική δυνατότητα, στα ιδιωτικά παιδιατρικά νοσοκομεία της περιοχής που θησαυρίζουν. Οι εργαζόμενοι, έχοντας στο πλευρό τους τις Ομοσπονδίες της Υγείας (ΟΕΝΓΕ, ΠΟΕΔΗΝ κα), σωματεία εργαζομένων των γειτονικών νοσοκομείων, δεκάδες συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων από περιοχές της Βόρειας και Ανατολικής Αττικής, δημοτικές παρατάξεις αλλά και πλήθος κόσμου από τις γύρω περιοχές, οργάνωσαν δύο σημαντικές κινητοποιήσεις έξω από το νοσοκομείο στις 14 και 16 Γενάρη.

Η συγκέντρωση της Κυριακής 16/1, με τη συμμετοχή όλων των παραπάνω αλλά και πολιτικών Οργανώσεων και Κομμάτων ολοκληρώθηκε με πορεία μέχρι την πλατεία της Πεντέλης.

Η συνέχεια δόθηκε στο κέντρο της Αθήνας με τη συμμετοχή των εργαζομένων του Παίδων Πεντέλης στην Μέρα δράσης για την Υγεία στις 22 Γενάρη. Από την κεφαλή της

πορείας έδωσαν το στίγμα τους δρώνοντας ότι η υποβάθμιση του νοσοκομείου δεν θα περάσει.

Η κυβέρνηση αντί, εν μέσω πανδημίας, να ενισχύει τη Δημόσια Υγεία, αξιοποιεί κάθε ευκαιρία για απαξίωση και υποβάθμιση της. Είναι σημαντικό να μας βρίσκει απέναντί της.

Οι κάτοικοι της Πεντέλης, αλλά και των γύρω περιοχών έχουν έρθει αντιμέτωποι πολλές φορές με την προσπάθεια απαξίωσης των δημοσίων νοσοκομείων και το κλείσιμο τους. Κάτω από τη δική τους πίεση, στο δημοτικό συμβούλιο στις 21/1 πάρθηκε απόφαση ενάντια στην άρση των εφημεριών του Παίδων.

ΕΣΥ και κοινωνία – Ιδιωτικής Υγείας

ευκαιρία για την περαιτέρω ιδιωτικοποίηση της Υγείας (βλ. διπλανές στήλες). Ταυτόχρονα, αποτελεί τη βάση εκκίνησης για το διαβόητο «νέο ΕΣΥ» του Μητσοτάκη. Το αντικοινωνικό σχέδιο αναδιάρθρωσης του ΕΣΥ που περιλαμβάνει καταργήσεις-συγχωνεύσεις νοσοκομείων που θα λειτουργούν ως αυτοχρηματοδοτούμενες επιχειρήσεις, την αποθέωση των ΣΔΙΤ και των ελαστικών εργασιακών σχέσεων. Όπως αποκάλυψε και σε πρόσφατες δηλώσεις του ο υπουργός Υγείας Θ. Πλεύρης, η κυβέρνηση προετοιμάζει τη συγχώνευση υπηρεσιών και τον υποβιβασμό διάφορων μονάδων σε Κέντρα Υγείας, «κλείνοντας το μάτι» για τη συμμετοχή ιδιωτικών νοσοκομείων στο δημόσιο σύστημα Υγείας.

Η απόφαση για μετατροπή του «Παίδων Πεντέλης» σε εμβολιαστικό κέντρο για μερικές εβδομάδες(;) διακόπτοντας την 24ωρη εφημερία, όταν ο κορωνοϊός καλπάζει στα παιδιά, οι αυταρχικές πρακτικές απέναντι στους εργαζόμενους του νοσοκομείου, είναι εικόνα από το άμεσο μέλλον (βλ. διπλανές στήλες). Εξάλλου, τα 8 νοσοκομεία που έκλεισαν την τελευταία δεκαετία (και επί ΣΥΡΙΖΑ), παραμένουν κλειστά. Ο προϋπολογισμός του 2022 προβλέπει μείωση κατά 139 εκατομμύρια για τα δημόσια νοσοκομεία και κατά 52% για την ΠΦΥ, ενώ διάφορα επιχειρηματικά σχήματα της υγείας, παίρνουν ήδη θέση για το «φαγοπότι» από το Ταμείο Ανάπτυξης.

Με τα δημόσια νοσοκομεία να συνεχίζουν να δουλεύουν «στα κόκκινα»,

με εξουθενωμένους υγειονομικούς (6.000 από αυτούς παραμένουν σε αναστολή και οι μαζικές προσλήψεις εμφανίζονται ως «αβάσταχτο κόστος») οι ιδιώτες κλινικάρχες συνεχίζουν να απολαμβάνουν τα προκλητικά δώρα της κυβέρνησης. Συνεχίζουν την χυδαία διαλογή ασθενών και τις επιστροφές των βαρύτερων περιστατικών στα δημόσια νοσοκομεία, όπως πχ. η πρόσφατη επιστροφή δύο ασθενών από ιδιωτική κλινική στο Νοσοκομείο «Γεννηματάς» λόγω επιδείνωσης της κατάστασής τους.

Ακόμα και η ενοίκιαση (ούτε λόγος για επίταξη χωρίς αποζημίωση) των κρεβατιών ΜΕΘ ή απλών από τις ιδιωτικές κλινικές (που κοστίζει στον ΕΟΠΥΥ 1.600 ευρώ την ημέρα ανά κρεβάτι ΜΕΘ), μένει χωρίς αντίκρισμα, εφόσον τα μισά παραμένουν άδεια, όταν οι εφημερίες στα δημόσια νοσοκομεία γεμίζουν με ράντζα. Πέρα από τη διαλογή περιστατικών, οι ιδιωτικές κλινικές πληρώνονται από το Δημόσιο για το σύνολο των κλινών που έχουν επιταχθεί ανεξάρτητα των ασθενών που νοσηλεύουν. Γιατί αυτή είναι η περίφημη «συνεισφορά» του ιδιωτικού τομέα υγείας στην πανδημία. Η πριμοδότησή του από το Δημόσιο!

Με τους κυβερνητικούς ισχυρισμούς ότι το μοριακό τεστ για τον κορωνοϊό (PCR) «δεν συνταγογραφείται σε καμία χώρα της Ευρώπης», να καταρρίπτονται πανηγυρικά από την έρευνα του δικτύου Euractiv και άλλων μέσων, τα διαγνωστικά κέντρα κάνουν πάρτι με τα χιλιάδες τεστ που διενερ-

γούν καθημερινά. Γιατί όταν, στις λίγες δημόσιες δομές που γίνονται δωρεάν PCR, συναντάς πολύωρες ουρές αναμονής, η ανάγκη σε σπρώχνει στην «αγκαλιά» της πληρωμένης εξέτασης των μόλις...47 ευρώ -και μέχρι πρότινος 60 ευρώ.

Χώρια βέβαια από την ενίσχυση των ιδιωτών με τη μεθοδευμένη διοχέτευση της λοιπής νοσηρότητας, προς τους εμπόρους της υγείας. Χιλιάδες χειρουργεία έχουν ακυρωθεί (πάνω από 16.000 στο ΚΑΤ, πάνω από 1.500 στο Θριάσιο) ενώ κρίσιμες θεραπείες και διαγνωστικές εξετάσεις καθυστερούν με σοβαρούς κινδύνους για την υγεία των ασθενών. Αν έχεις να πληρώσεις βέβαια, τράβα μια βόλτα από τα ιδιωτικά θεραπευτήρια και διαγνωστικά κέντρα. «Ότι πληρώνεις, παίρνεις»...

Η κυβέρνηση επέλεξε να αφήσει μόνη της την κοινωνία, υπερτονίζοντας τα οφέλη του εμβολίου και ευχόμενη μεταφυσικά το «τέλος της πανδημίας». Μετέτρεψε ακόμα και την ανάγκη για καθολικό εμβολιασμό σε εργαλείο μετάθεσης ευθυνών.

Αντεπίθεση

Αυτή η εγκληματική πολιτική, μπορεί να ανατραπεί μόνο από την κοινωνική κινητοποίηση. Ήρθε η στιγμή για την αντεπίθεση των «από κάτω». Με μπροστάρηδες τα σωματεία των υγειονομικών, τα υπόλοιπα συνδικάτα, κινηματικές και πολιτικές συλλογικότητες της Αριστεράς, δημοτικές κινήσεις, στέκια αλληλεγγύης, χρειάζεται να διεκδικήσουμε ακόμα πιο μαζικά και συντονι-

σμένα, ώστε να τα επιβάλουμε, ουσιαστικά μέτρα προστασίας της ζωής μας:

-Την ενίσχυση του ΕΣΥ, με μαζικές προσλήψεις προσωπικού και αναβάθμιση των υποδομών, ιδιαίτερα στην ΠΦΥ.

-Την διενέργεια δωρεάν τεστ και παροχή δωρεάν μασκών υψηλής προστασίας για όλους/ες.

-Επαρκή χρόνο καραντίνας και σοβαρή ιχνηλάτηση, πληρωμένες άδειες, μέτρα προστασίας σε χώρους δουλειάς και σχολεία.

Με αυτό το αγωνιστικό στίγμα κινήθηκαν και οι δυνάμεις που συμμετείχαν στην Ημέρα δράσης για την Υγεία και την Αξιοπρέπεια, στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις, στις 22/1. Παρά το τσουχτερό κρύο, πρωτοβουλίες για την Υγεία, σωματεία, δημοτικές κινήσεις, και η μεγάλη πλειοψηφία των οργανώσεων της Αριστεράς, συγκεντρώθηκαν στο Σύνταγμα και διαδήλωσαν δυναμικά μέχρι το υπουργείο Υγείας, απαιτώντας να μπει τέλος στην εγκληματική κυβερνητική πολιτική. Ανάλογης κατεύθυνσης, ήταν και η κινητοποίηση που διοργάνωσαν οι Ομοσπονδίες του χώρου της Υγείας, μαζί με την ΑΔΕΔΥ, την 1η Φλεβάρη.

Εκεί άλλωστε βρίσκεται και η «μέθοδος» για να τελειώνουμε με την πολιτική που μας στερεί την ίδια μας την ανάσα και αδυνατεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες μας. Στην μετατροπή της οργής που κλιμακώνεται στον κόσμο, σε οργανωμένο αγώνα, σε συντονισμένη αντεπίθεση για να υπερασπιστούμε αποφασιστικά, τη ζωή και τα δικαιώματά μας.

Θάνατοι covid: Το φετινό πλήγμα στην Ελλάδα

Του Σπύρου Μπενετάτου

Τον φετινό χειμώνα οι θάνατοι από τον covid-19 στην Ελλάδα παρουσιάζουν μια ιδιαιτερότητα η οποία συχνά αγνοείται: ενώ συνολικά στον πλανήτη, αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο αριθμός των θανάτων από την πανδημία είναι πολύ χαμηλότερος απ' ό,τι την ίδια εποχή πέρυσι, στην Ελλάδα είναι πολύ υψηλότερος.

Όπως οι περισσότεροι θυμούνται, προς το τέλος του Οκτωβρίου του 2020 ξεκίνησε στην Ελλάδα το λεγό-

μενο «δεύτερο κύμα» της πανδημίας, στο οποίο οι ημερήσιοι θάνατοι covid εκτοξεύθηκαν σε δυσθεώρητα για τα μέχρι τότε ελληνικά δεδομένα ύψη, κορυφώθηκαν στα τέλη Νοεμβρίου – αρχές Δεκεμβρίου και από 626 θανάτους που θρηνούσαμε στις 31 Οκτωβρίου φτάσαμε στις 28 Ιανουαρίου του 2021 τους 5.764 επιβεβαιωμένους θανάτους από την πανδημία. Από την 1-11-20, λοιπόν, μέχρι τις 28-1-21 είχαμε στην Ελλάδα 5.138 θανάτους. Το ίδιο ακριβώς διάστημα οι επιβεβαιωμένοι θάνατοι covid στον πλανήτη ήταν περίπου 1.050.000 και στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνολικά 288.000. Κατά το

αντίστοιχο φετινό διάστημα (1-11-21 έως 28-1-22) οι θάνατοι από την πανδημία στον πλανήτη ήταν 650.000, ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση 154.912. Και στις δύο περιπτώσεις λοιπόν οι θάνατοι covid ήταν κατά πολύ λιγότεροι: σε πλανητική κλίμακα η υποχώρηση ήταν της τάξεως του 38%, στη δε Ε.Ε. ακόμα μεγαλύτερη, συγκεκριμένα, 46,3%. Στην Ελλάδα όμως οι θάνατοι covid κατά το ίδιο διάστημα φέτος ήταν 7.257: όχι μόνο δεν υποχώρησαν, αλλά αυξήθηκαν σοβαρά. Συγκεκριμένα, κατά 41,2%. (Τα στοιχεία από την πλατφόρμα ourworldindata)

Θα μπορούσε ίσως κάποιος να

υποθέσει ότι η αντίστροφη αυτή εξέλιξη οφείλεται στο ενδεχόμενο η Ελλάδα να κινείτο συγκριτικά προς την Ευρώπη και τον κόσμο σε χαμηλά επίπεδα θανάτων το περσινό τρίμηνο. Τούτο όμως δεν ισχύει. Όπως βλέπουμε στο Γράφημα 1, όπου παρουσιάζεται το ποσοστό ημερήσιων θανάτων αναλογικά προς τον πληθυσμό, κατά το περσινό τρίμηνο Νοεμβρίου - Ιανουαρίου η Ελλάδα και η Ε.Ε. υπέστησαν, σε πολύ γενικές γραμμές, αντίστοιχο κύμα θανάτων, πολύ υψηλότερο από τη συνολική διακύμανση των θανάτων στον πλανήτη.

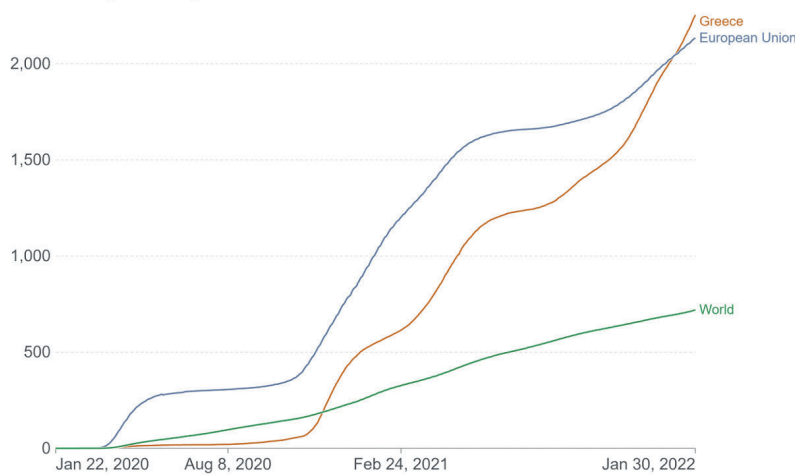
(συνέχεια στη σελ. 10)

Θάνατοι covid: Το φετινό πλήγμα στην Ελλάδα

Cumulative confirmed COVID-19 deaths per million people

For some countries the number of confirmed deaths is much lower than the true number of deaths. This is because of limited testing and challenges in the attribution of the cause of death.

Our World in Data

Source: Johns Hopkins University CSSE COVID-19 Data

CC BY

Γράφημα 1: Ημερήσιοι επιβεβαιωμένοι θάνατοι ανά εκατομμύριο κατοίκων (Κυλιόμενος μέσος όρος 7 ημερών)

<https://ourworldindata.org/covid-deaths>

(συνέχεια από τη σελ. 9)

Η μεγάλη απόκλιση στα ποσοστά θανάτων μεταξύ Ελλάδας και Ε.Ε. ξεκινά τον Αύγουστο του 2021 και γιγαντώνεται τον Νοέμβριο (Γράφημα 1), όπου στην Ελλάδα ξεπερνάμε τους 8 θανάτους ανά εκατομμύριο κατοίκων και στο τέλος του μήνα (30/11) φτάνουμε τους 8,82 θανάτους/εκ. (κυλιόμενος μέσος όρος 7 ημερών), ενώ στην Ε.Ε. την ίδια ημερομηνία το αντίστοιχο ποσοστό είναι 4,1 θ/εκ, δηλαδή λιγότεροι από τους μισούς. Μετά μία σύντομη κάμψη κατά την περίοδο των Χριστουγέννων, στην Ελλάδα παρατηρούμε μίαν εκ νέου ραγδαία αυξητική τάση των θανάτων κι έτσι στις 28/1 βρισκόμαστε στο επίπεδο των 9,9 ημερήσιων θ/εκ, ενώ αντίθετα στην Ε.Ε. η τάση είναι πτωτική και το αντίστοιχο επίπεδο είναι 3,87 θ/εκ. Μ' άλλα λόγια, αναλογικά

προς τον πληθυσμό, αυτή τη στιγμή στους 2 ανθρώπους που πεθαίνουν λόγω covid στην Ε.Ε. αντιστοιχούν 5 που πεθαίνουν στην Ελλάδα. Σε παγκόσμια, τώρα, κλίμακα, κατά το τρίμηνο Νοεμβρίου 2020 - Ιανουαρίου 2021 ο παγκόσμιος ρυθμός θανάτων λόγω covid είχε ανοδική τάση και κυμάνθηκε, πολύ χοντρικά, από τον 1 θ/εκ μέχρι λίγο κάτω από τους 2 (για την ακρίβεια, 1.85 θ/εκ), ενώ το τρίμηνο Νοεμβρίου 2021 - Ιανουαρίου 2022 παρέμεινε σχετικά σταθερά γύρω στον 1 θ/εκ. Σε γενικές γραμμές, αυτή τη στιγμή, το ποσοστό θανάτων αναλογικά προς τον πληθυσμό είναι στην Ε.Ε. τετραπλάσιο από τον παγκόσμιο μέσο όρο και στην Ελλάδα δεκαπλάσιο. Η Ελλάδα δεν έχει απλώς αυξημένα ποσοστά θανάτων σε σχέση με πέρυσι, αντίστροφα προς την Ε.Ε. και τον πλανήτη που έχει μειωμένα, αλλά κινή-

θηκε επίσης, τόσο πέρυσι όσο και φέτος, σε πολύ υψηλά ποσοστά σε σχέση με τον παγκόσμιο μέσο όρο, ενώ φέτος και σε πολύ υψηλότερα επίπεδα από αυτά της Ε.Ε.

Τα υψηλά ποσοστά θανάτων covid των τελευταίων μηνών στην Ελλάδα έχουν πλέον καταστήσει το συνολικό πλήγμα θανάτων covid στη χώρα μας υψηλότερο από το συνολικό πλήγμα της Ε.Ε. (αναλογικά, βέβαια, προς τον πληθυσμό). Παρά τα πολύ χαμηλά ποσοστά θανάτων κατά το πρώτο κύμα, η Ελλάδα στα τέλη Νοεμβρίου του 2021 είχε πια ξεπεράσει τον παγκόσμιο μέσο όρο ανά εκατομμύριο κατοίκων και, όπως βλέπουμε στο Γράφημα 2, το συνολικό τίμημα θανάτων κινήθηκε επιθετικά ανοδικά, μέχρι τον Μάιο του 2021, όπως συνέβη και στην Ε.Ε. κατά την ίδια περίοδο. Στη συνέχεια, όπως και στην Ε.Ε., κόπησε τον Ιούνιο και τον Ιούλιο του 2021, από τον Αύγουστο όμως του 2021 οι θάνατοι στην χώρα μας έπαυσαν να αυξάνονται παράλληλα με τους αντίστοιχους της Ε.Ε. και άρχισαν να σωρεύονται με ταχύτερο ρυθμό, φαινόμενο που επιτάχθηκε ιδιαίτερα από τον Νοέμβριο του 2021, έτσι ώστε στις αρχές του Ιανουαρίου (στις 7/1, για την ακρίβεια) το ποσοστό θανάτων covid αναλογικά προς τον πληθυσμό στην Ελλάδα ξεπέρασε το αντίστοιχο της Ε.Ε., συνεχίζοντας έκτοτε να διευρύνει την ανοδική του απόκλιση. Το ποσοστό θανάτων covid στην Ελλάδα είναι πλέον υψηλότερο από αυτό αρκετών χωρών της δυτικής Ευρώπης, όπως η Ισπανία, η Γαλλία ή η Πορτογαλία, οι οποίες τον πρώτο χρόνο της πανδημίας βρισκόντουσαν σταθερά στην πρώτη δεκάδα της παγκόσμιας κατάταξης των θανάτων covid αναλογικά προς τον πληθυσμό. Πλέον μόνο σε τρεις χώρες της δυτικής Ευρώπης το συνολικό τίμημα θανάτων covid είναι υψηλότερο από αυτό της Ελλάδας: στο Βέλγιο, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Ελλάδα σήμερα (31/1/2021), αριθμώντας 2.260 θανάτους covid ανά εκατομμύριο κατοίκων βρίσκεται στην 32η θέση στην παγκόσμια κατάταξη ως προς τους θανάτους covid αναλογικά προς τον πληθυσμό - σε ένα σύνολο 225 κρατών και κρατιδίων, που παρουσιάζονται στην πλατφόρμα Worldometers (<https://www.worldometers.info/coronavirus/>). Φαίνεται όμως ότι μέσα στη βδομάδα θα ανέλθει δυστυχώς άλλες δύο θέσεις, ξεπερνώντας το Ηνωμένο Βασίλειο (30η) και τη Ρωσία (31η) διότι η πολύ μικρή διαφορά της από αυτές (Η.Β.: 2.275 θ/εκ, Ρωσία: 2.269 θ/εκ) θα καλυφθεί σε ελάχιστες μέρες, καθώς ο ημερήσιος αριθμός θανάτων αναλογικά

προς τον πληθυσμό στην Ελλάδα κυμαίνεται σε πολύ υψηλότερα επίπεδα (χοντρικά, 10 προς 4).

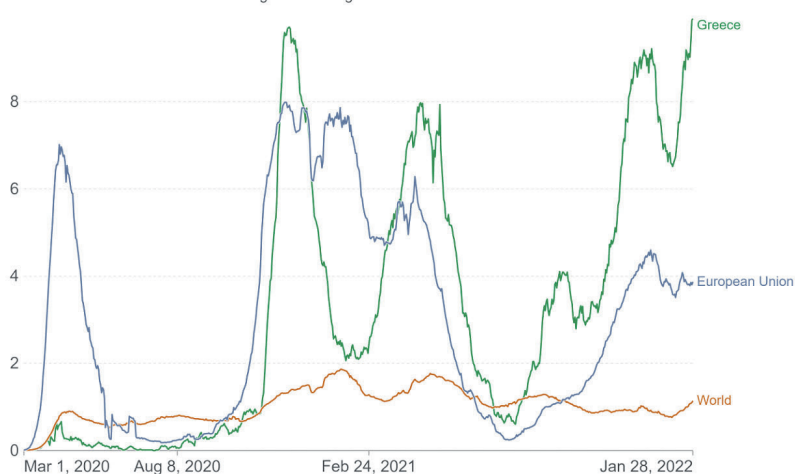
Αίτια

Όπως όλοι γνωρίζουμε, είναι εξαιρετικά διαδομένο το αφήγημα ότι οι θάνατοι covid επιμένουν στη χώρα μας κυρίως λόγω του σημαντικού ποσοστού του κόσμου που συνεχίζει να αρνείται να εμβολιαστεί. Η διαφορά όμως του ποσοστού εμβολιασμένων στην Ελλάδα από το μέσο ποσοστό της Ε.Ε. είναι αμελητέα: 70% του πληθυσμού στην Ελλάδα, 71% στην Ε.Ε. Με αυτό το επίπεδο εμβολιασμού η Ε.Ε. είχε, όπως είδαμε, κατά το φετινό τρίμηνο Νοεμβρίου - Ιανουαρίου μια μείωση του τιμήματος θανάτων covid της τάξεως του 46% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό τρίμηνο και είναι εύλογο να θεωρήσουμε ότι πράγματι ο εμβολιασμός ήταν ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που συνέβαλαν σε αυτήν τη μείωση. Επομένως, το ποσοστό εμβολιασμού στην Ελλάδα, ακόμη κι αν θεωρηθεί χαμηλό, δεν εξηγεί τα φετινά επίπεδα θανάτων στην χώρα μας. Αντίθετα, επιτείνει την ένταση του ερωτήματος, αφού με αντίστοιχα ποσοστά στην Ε.Ε. σημειώθηκε σημαντική μείωση των θανάτων, ενώ αντίστροφα στην Ελλάδα είχαμε αντίστοιχα σημαντική αύξηση. Φυσικά, η πιο προφανής διαφορά (πέραν του εμβολιασμού) στη διαχείριση της πανδημίας φέτος σε σχέση με πέρυσι (όπως και σε σχέση με την άνοιξη του 2020) είναι το ότι φέτος δεν επεβλήθη lockdown. Φαίνεται λοιπόν ότι την απουσία του lockdown φέτος στη χώρα μας δεν μπόρεσε να την αντισταθμίσει ούτε καν ο παράγοντας του εμβολιασμού, ένας παράγων ικανός, κατά τα φαινόμενα, να βελτιώσει εντυπωσιακά τη συνολική κατάσταση της Ε.Ε., παρόλο που ούτε στις περισσότερες χώρες τις Ε.Ε. δεν επεβλήθησαν φέτος άξια λόγου lockdown. Προκύπτει επομένως εύλογα η υπόθεση ότι, η Ελλάδα στην μέχρι πρότινος διαχείριση της πανδημίας ήταν πολύ πιο εξαρτημένη από το εργαλείο των lockdown απ' ό,τι ο κύριος όγκος της Ε.Ε. Πέραν των lockdown, οι κυβερνητικές πολιτικές και τα κρατικά εργαλεία διαχείρισης της πανδημίας φαίνεται ότι είναι εξαιρετικά ανεπαρκή, ακόμα και με μέτρο σύγκρισης τις χώρες της Ε.Ε., μια περιοχή η οποία, όπως είναι ευρέως γνωστό (και όπως φαίνεται άλλωστε και από τα δεδομένα που παραθέσαμε) αντιμετώπισε την πανδημία πολύ πιο αναποτελεσματικά από τον μέσο όρο του πλανήτη.

Daily new confirmed COVID-19 deaths per million people

7-day rolling average. For some countries the number of confirmed deaths is much lower than the true number of deaths. This is because of limited testing and challenges in the attribution of the cause of death.

Our World in Data

Source: Johns Hopkins University CSSE COVID-19 Data

CC BY

Γράφημα 2: Σωρευτικοί επιβεβαιωμένοι θάνατοι ανά εκατομμύριο κατοίκων (<https://ourworldindata.org/explorers/coronavirus-data-explorer>)

Στόχος τους η συρρίκνωση του ΕΣΥ και η ενίσχυση της ιδιωτικής υγείας

Η πανδημία κατέγραψε εγκληματικές επιλογές αλλά και απρόβλεπτες προκλήσεις

Ολόκληρο
στο RProject.gr

Του Νίκου Ποταμίτη

Αν τα πάρουμε από την αρχή, θα δούμε ότι η κρίση βρήκε το ΕΣΥ στη χώρα μας με ήδη δρομολογημένη την αποδόμησή του, μέσα από την υποχρηματοδότηση τόσο της Πρωτοβάθμιας όσο και της Δευτεροβάθμιας Υγείας (μόνο για τα νοσοκομεία η χρηματοδότηση το 2019 είχε κατέλθει στο 40% αυτής του 2012) και την οριακή στελέχωση με ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, αφού υπηρετούσε μόνο το 60% των γιατρών και το 45% των νοσηλευτών που προβλέπονταν στους οργανισμούς των νοσοκομείων. Από την αρχή της δεκαετίας του 2010 οι γιατροί είχαν ξεκινήσει να αποχωρούν από το ΕΣΥ, με πρόωρες αποχωρήσεις, με πάνω από 20.000 να έχουν αποδημήσει για το εξωτερικό, συν τον αριθμό των γιατρών (περίπου 2-5% ετησίως) που συνταξιοδοτούνται αλλά δεν αντικαθίσταται. Επίσης είναι γεγονός ότι, ήδη από πριν την πανδημία, το 20% του νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού των νοσοκομείων ήταν με ελαστικές σχέσεις εργασίας, που υπηρετούσαν σαν επικουρικό προσωπικό με συμβάσεις ορισμένου χρόνου (ΚΕΕΛΠΝΟ, ΟΑΕΔ, ΕΣΠΑ κ.ά), όμηροι πάντα των εκάστοτε κυβερνήσεων και των τοπικών παραγόντων, σε συνθήκη απόλυτης ανασφάλειας.

Η παραπάνω ζοφερή συνθήκη του ΕΣΥ όχι μόνο δεν βελτιώθηκε αλλά επιδεινώθηκε σοβαρά με την πανδημία, όπου η κρίση μετατράπηκε σε ευκαιρία ενίσχυσης του Ιδιωτικού Τομέα Υγείας. Η κυβέρνηση από την αρχή της πανδημίας χειρίστηκε την κατάσταση με καθαρά επικοινωνιακό τρόπο δίνοντας το βάρος: α) Άλλοτε στον περιορισμό των επαφών σε επίπεδο ψυχαγωγίας και όχι παραγωγικής διαδικασίας και ΜΜΜ. β) Άλ-

λοτε στις μάσκες, που αρχικά «δεν βοηθούσαν αλλά μάλλον έβλαπταν» όταν δεν είχε μάσκες, ενώ αργότερα έγιναν υποχρεωτικές, όταν υπήρχαν πια μάσκες στο εμπόριο. Σημειωτέον ότι τότε δεν διατέθηκαν δωρεάν στους πολίτες οι μάσκες και ότι τότε δεν εισακούστηκε το αίτημα των υγειονομικών για δωρεάν συνταγογράφηση των μοριακών (PCR) τεστ για όλους. γ) Άλλοτε με τους μαθητές «να κολλάνε» όταν έκλεισε τα σχολεία και μετά «να μην κολλάνε» ή «να κολλάνε λιγότερο» οι περισσότεροι μαθητές στην τάξη από

σματικά την οποιαδήποτε συνάντηση με την ΟΕΝΓΕ, ενώ βέβαια έκλεινε τα αυτιά στις εκκλήσεις και τα αιτήματα του ιατρικού κόσμου και της ΟΕΝΓΕ για: α) τουλάχιστον διπλασιασμό των ΜΕΘ (2.000), β) προκηρύξεις θέσεων γιατρών ή τουλάχιστον πρόσληψη όλων των 2.500 γιατρών που είχαν από διετίας βάλει χαρτιά για 984 θέσεις, γ) αυξήσεις μισθών σύμφωνα με την απόφαση του ΣΤΕ (2018), δ) μονιμοποίηση των 2.000 επικουρικών γιατρών και των πάνω από 20.000 λοιπού προσωπικού, ε) ΒΑΕ σε όλους τους υγειονο-

-πάλι εν μέσω της υγειονομικής κρίσης- διπλασίασε τα επιδοτούμενα νοσήλεια στις Ιδιωτικές ΜΕΘ, ενώ άφησε ευλαβικά «αποστειρωμένα» από τα covid περιστατικά τα ιδιωτικά θεραπευτήρια σχεδόν στο σύνολό τους. Πρόκειται για μια πρωτόγνωρη επιμονή της κυβέρνησης να «αντιστέκεται» στον διορισμό γιατρών και λοιπών υγειονομικών, στη χρηματοδότηση και τη θωράκιση του ΕΣΥ, επειδή προφανώς δεν θέλει (και δεν το κρύβει, σύμφωνα και με πολύ πρόσφατες τοποθετήσεις κυβερνητικών στελεχών) να υπάρξει μετά το τέλος της πανδημίας το ΕΣΥ, τουλάχιστον όπως το ξέραμε μέχρι χθες. Αυτό γίνεται ακριβώς επειδή σχεδιάζουν ένα άλλο υγειονομικό τοπίο με κυρίαρχο τον ιδιωτικό τομέα, τις ασφαλιστικές εταιρίες και μια τεράστια ανακατανομή πλούτου σε βάρος των πολλών και βεβαίως των αδυνάμων οικονομικά, που θα είναι έρμαια στα χέρια της αγοράς υπηρεσιών υγείας.

(...)

Όσο ποτέ στο παρελθόν, η πανδημία του κορονοϊού φαίνεται να είναι ένας κίνδυνος με απόλυτα ταξικά χαρακτηριστικά, αφού ούτε το ίδιο σοβαρά νοσούν οι εργαζόμενοι και τα αφεντικά τους (είναι πανάκριβες και δυσεύρετες οι θεραπείες με αντισώματα, ενώ η προσβασιμότητα των ασθενών στις ΜΕΘ δεν είναι απρόσκοπτη), ούτε το ίδιο φτωχοποιούνται ή τυγχάνουν εκμετάλλευσης και απομόνωσης με την τηλεργασία, ούτε το ίδιο μορφώνουν τα παιδιά τους μέσα από τις διακρίσεις και επιπτώσεις της τηλεκαπαίδευσης, που μένει να μελετηθούν.

Διαμορφώνεται λοιπόν ένα νέο, ζοφερό μεν αλλά και απρόβλεπτο τοπίο, όπου οι ίδιες οι αξίες στις οποίες θεμελιώθηκε το σύστημα, δηλαδή η ατομική ιδιοκτησία και η υπόσχεση για ελευθερία και δημοκρατία, θα γίνονται όλο και περισσότερο ζητούμενα, αφήνοντας στους εργαζόμενους το περιθώριο για «δεύτερες σκέψεις», ίσως και για μια εφ' όλης της ύλης κριτική. Μια κριτική όπου αυτό που θα μπαίνει σε αντιπαράθεση αλλά και διεκδίκηση θα είναι ο ίδιος ο ορθολογισμός, η επιστημονική θεώρηση του κόσμου και ο σχεδιασμός με ανακατανομή του παγκόσμιου πλούτου με βάση τις ανάγκες των κοινωνιών απέναντι στο χαοτικό, το ανορθολογικό, το άδικο και το βάρβαρο στοιχείο του καταστροφικού καπιταλισμού.

Σχεδιάζουν ένα άλλο υγειονομικό τοπίο με κυρίαρχο τον ιδιωτικό τομέα, τις ασφαλιστικές εταιρίες και μια τεράστια ανακατανομή πλούτου σε βάρος των πολλών.

... ότι οι λιγότεροι! Στην αρχή μάλιστα της τουριστικής περιόδου του 2020 -και όταν έπρεπε να προβάλει θετικό υγειονομικό υπόδειγμα στην τουριστική αγορά- άνοιξε τα σχολεία έστω και για 12 ημέρες. δ) Άλλοτε στα απόλυτα lock down που πάντα αίρονταν κοντά στην τουριστική περίοδο. ε) Άλλοτε στο εμβόλιο, που στην αρχή καθυστερούσε, και που όταν ήρθε θα έπρεπε οι πολίτες να αποφασίζουν οι ίδιοι (!) για το ποιο να κάνουν. στ) Άλλοτε στους «ήρωες» με τα άσπρα που τους χειροκροτούσαν από τα μπαλκόνια αλλά που επέμεναν ούτε διορισμούς υγειονομικών να κάνουν, ούτε τις αποδοχές τους να βελτιώνουν, ούτε στα ΒΑΕ να τους εντάσσουν και ζ) Στην αναχρονιστική και αντιεπιστημονική άποψη, όπως εκφράστηκε μάλιστα από τα πιο επίσημα κυβερνητικά χείλη, ότι οι διασωληνωμένοι ασθενείς δέχονται την ίδια φροντίδα εντός ή εκτός ΜΕΘ (!), ακριβώς επειδή δεν διαθέτουμε παρά μόνο το 1/3 των ΜΕΘ που προβλέπονται. Ενώ έφτασαν να ισχυρίζονται ότι με την «Ο» χρειάζονται πλέον μόλις (5) πέντε ημέρες καραντίνα μετά τη μόλυνση και όχι δέκα, χωρίς αυτό να πατάει πουθενά επιστημονικά και χωρίς πουθενά στην Ευρώπη να μην προβλέπεται κάτι τέτοιο.

(...)

Για ενάμιση χρόνο η ηγεσία του Υπουργείου Υγείας αρνούσανται πει-

μικούς, στ) συστηματική ιχνηλάτηση με PCR όλων των υγειονομικών και των επαγγελματιών ομάδων υψηλού κινδύνου και ενίσχυση της ΠΦΥ, ζ) περιορισμό και ασφάλεια των μαθητών στις σχολικές αίθουσες με νέους διορισμούς εκπαιδευτικών και συστήματα καθαρισμού του αερολύματος και στ) περιορισμού των επιβατών στα αστικά λεωφορεία και γενικά μέτρα για αποστάσεις στους εργασιακούς χώρους και τα ΜΜΜ που αποδεδειγμένα αποτελούν τα εκκολαπτήρια της νόσου.

Αλλά και όταν ακόμα το σύστημα ξεπέρασε τα όριά του σε υγειονομικούς, ΜΕΘ και μονάδες COVID στη Βόρεια Ελλάδα και αργότερα στην Αττική, πέρυσι αλλά και φέτος, σταθερά οι Υγειονομικές Περιφέρειες προσπάθησαν να αντιμετωπίσουν το αδιέξοδο με τις εσωτερικές «εφεδρείες» των φυσικά εξαντλημένων υγειονομικών ή τις εξωτερικές ανακατατάξεις κλινικών και με μετακινήσεις ασθενών μεταξύ νοσοκομείων ή και νομών. Καθόλου δεν αξιοποίησαν σοβαρά και συστηματικά το μέτρο της επίταξης του ιδιωτικού τομέα, ο οποίος γνώρισε «χρυσές εποχές», αφού στην πανδημία έγινε πολλαπλά αποδέκτης τακτικών χειρουργικών περιστατικών ή ασθενών για εξέταση στα ιατρεία που δεν εξυπηρετούνταν στο ΕΣΥ, με τις παραπάνω υπηρεσίες να έχουν περισταλεί ακόμα και σήμερα κατά 80%. Επίσης είναι γεγονός ότι

νέα από τους εργατικούς χώρους

Επιμέλεια
Θοδωρής Πατοατζής

Χίλτον: Οι εργαζόμενοι στο δρόμο

Περίπου στις 10 του Γενάρη η «Ιονική Ξενοδοχεία και Επιχειρήσεις ΑΕ», εταιρεία στην οποία ανήκει το ξενοδοχείο Χίλτον, ανακοίνωσε στους 350 περίπου εργαζόμενους σε αυτό ότι στις 31 του Γενάρη θα έχουν μείνει χωρίς δουλειά. Και ότι το καλύτερο που έχουν να κάνουν είναι να υπογράψουν την εθελούσια έξοδο από την εταιρεία. Βλέπετε η εταιρεία σπεύδει να εκμεταλλευτεί το νόμο Χατζηδάκη που έχει αφαιρέσει από τους εργαζόμενους τη δυνατότητα προσφυγής στο Υπουργείο Εργασίας ώστε να γλιτώσει από τα δικαιώματα χρόνων που έχουν συγκεντρώσει οι εργαζόμενοι στο Χίλτον και να μειώσει τις θέσεις εργασίας με αντικατάσταση μάλιστα των παλιών εργαζομένων.

Αντικατάσταση με πιο φθηνούς και χωρίς δικαιώματα εργαζόμενους που θα δουλέψουν είτε στα ενοικιαζόμενα δωμάτια-βίλες πολυτελείας με Mall και εστιατόρια που θα αντικαταστήσουν το Χίλτον της Αθήνας, είτε προσωπικό που θα στελεχώσει το νέο ξενοδοχείο «Χίλτον» που θα λειτούργησει κάποια στιγμή στις νότιες παραλίες της Αθήνας. Αντικατάσταση των εργαζομένων που είναι μέλη του Συνδικάτου Επισιτισμού-Τουρισμού με ασυνδικαλιστικούς εργαζόμενους. Για να αυξήσουν κι άλλο την κερδοφορία τους μετά τα κέρδη που έβγαλαν ακόμη και στην διάρκεια της πανδημίας.

Απέναντι σε αυτή την επίθεση οι εργαζόμενοι κατόρθωσαν μέχρι σήμερα να μείνουν ενωμένοι και με μαζικές κινητοποιήσεις που έγιναν τη Δευτέρα 17 και την Παρασκευή 21

Γενάρη, έξω από το ξενοδοχείο και το Υπουργείο Εργασίας αντίστοιχα, να δείξουν ότι δεν θα είναι τόσο εύκολο να τους στείλουν στο ταμείο ανεργίας ή να μειώσουν το μισθό τους, καθώς η εταιρεία διαμήνυσε ότι όποιος δε δεχθεί την εθελούσια έξοδο-απόλυση θα πάρει μόλις το 40% του μισθού του κι αν αυτός είναι κατώτερος του θεσμοθετημένου κατώτατου μισθού θα δίνει 663 ευρώ.

Ήταν πολύ σημαντική στις κινητοποιήσεις η παρουσία πολλών συμπαραστατών εργαζομένων σε άλλα μεγάλα ξενοδοχεία που έδειξαν την αλληλεγγύη τους. Η αλληλεγγύη θα είναι καθοριστικός κρίκος για να αντέξουν οι εργαζόμενοι ώστε να υπάρξει μαζική αντίσταση στα σχέδια της εργοδοσίας. Αντίσταση που μπορεί να κάνει εφικτά τα αιτήματα των εργαζομένων και του Συνδικάτου. Μπορεί να κάνει εφικτό το να μη χαθεί καμία θέση εργασίας και να μην πέσει τσεκούρι στους μισθούς.

Κινητοποιήσεις στο Δήμο Αγίας Παρασκευής

Κινητοποίηση πραγματοποιεί την Πέμπτη 3 Φλεβάρη ο Σύλλογος Εργαζομένων του Δήμου Αγίας Παρασκευής (ΣΕΔΑΠ) για να παραμείνουν ανοιχτοί και λειτουργικοί οι Παιδικοί Σταθμοί του Δήμου. Η κινητοποίηση περιλαμβάνει στάση εργασίας από τις 12 ως τη λήξη του ωραρίου για όλους τους εργαζόμενους στους παιδικούς σταθμούς και πρόσκληση σε όλους τους εργαζόμενους του Δήμου να συμμετέχουν μαζικά στην παράσταση διαμαρτυρίας έξω από το Δημαρχείο Αγίας Παρασκευής στις 12.30.

Οι εργαζόμενοι των παιδικών σταθμών είναι σε μόνιμη ομηρία μέσω των συμβάσεων ορισμένου χρόνου που υπογράφουν. Με βασικό στόχο αυτής της ομηρίας την απαξίωση των κοινωνικών υπηρεσιών και δομών των δήμων και στο τέλος τη μείωσή τους. Η ανανέωση των συμβάσεων όσων δουλεύουν στους παιδικούς σταθμούς γίνονται κάθε χρόνο σχεδόν την τελευταία στιγμή.

Οι εργαζόμενοι με την κινητοποίησή τους απαιτούν από τον Δήμαρχο να σεβαστεί την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, που αναγνωρίζει ότι οι συμβασιούχοι των παιδικών σταθμών καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, και να χορηγήσει την απόφαση αυτή προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στο δικαστήριο. Να χορηγηθούν τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) για τους σταθμούς από το Δήμο, να μονιμοποιηθούν οι εργαζόμενοι με μετατροπή της σύμβασής τους σε αορίστου χρόνου και με πλήρη μισθολογικά και ασφαλιστικά δικαιώματα. Ο ΣΕΔΑΠ καλεί την ΠΟΕ-ΟΤΑ να στηρίξει αυτές τις κινητοποιήσεις και να πραγματοποιήσει και άλλες για να γίνει εφικτός ο στόχος αυτός και για να μη μένουν οι εργαζόμενοι έρμαιο στα χέρια των δημάρχων, της κυβέρνησης και των δικηγορικών γραφείων που αναγκάζονται πολλές φορές να καταφεύγουν οι εργαζόμενοι και τα οποία κοστίζουν υπερβολικά.

Σωματείο για τους εργαζόμενους απαιτεί η ΛΑΝΤΖΑ Πάργας

Σε μια πολύ κρίσιμη περίοδο για τους εργαζόμενους στον επισιτισμό-τουρισμό της Πάργας η πλειοψηφία του Δ.Σ. του σωματείου τους αδρανή, με αποτέλεσμα εκτός από τα δικαιώματα τα συνδικαλιστικά και την ύπαρξη του σωματείου που απειλούνται από την προσπάθεια εφαρμογής του νόμου Χατζηδάκη να κινδυνεύουν και οι εργαζόμενοι να χάσουν το δικαίωμα επαναπρόσληψης από τον ίδιο εργοδότη.

Η ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ που ελέγχουν το σωματείο, παρότι η ηγεσία του Δ.Σ. έχει λήξει, δεν έχουν πάρει καμιά πρωτοβουλία για να οργανώσουν εκλογοαπολογιστική συνέλευση και εκλογές για να αναδειχθεί νέο Δ.Σ. στο σωματείο. Και αυτό ενώ το σωματείο θα έπρεπε απαραίτητα να λειτουργεί ως τα τέλη Γενάρη για να δέχεται τις έγγραφες προειδοποιήσεις των εργαζομένων προς τον εργοδότη με τις οποίες, όπως προβλέπεται από το άρθρο 8 του νόμου 1346/1983, οι ξενοδοχοϋπάλληλοι και οι εργαζόμενοι σε ενοικιαζόμενα καταλύματα αποκτούν δικαίωμα επαναπρόσληψης. Σε αντίστοιχη γραμμή πλεύσης και η πλειοψηφία του Εργατικού Κέντρου Πρέβεζας (ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ επίσης) που κάνει ότι δεν ακούει τις καταγγελίες και τις ανακοινώσεις της παράταξης ΛΑΝΤΖΑ Πάργας και αφήνει το σωματείο και τους εργαζόμενους του κλάδου ανυπεράσπιστους.

Η αδρανοποίηση του σωματείου αυτή τη χρονική στιγμή αποκαλύπτει με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο ότι η πλειοψηφία του απερχόμενου Δ.Σ. έχει προσανατολισμό σε βάρος των μελών του. Σε βάρος των εργαζομένων του κλάδου που διανοπαθούν όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια για να βγάλουν ένα μεροκάματο της προκοπής. Οι εργαζόμενοι του κλάδου χρειάζεται να τους γυρίσουν την πλάτη και να στηρίξουν τη ΛΑΝΤΖΑ Πάργας και να προσπαθήσουν να επιστρέψει το σωματείο στα χέρια των ιδίων των εργαζομένων.

Να ενισχύσουμε το ρεύμα της ενωτικής ριζοσπαστικής Αριστεράς

Ποια πολιτική για να ζωντανέψουμε τα σωματεία μας;

του Χρήστου Σταυρακάκη

Τους τελευταίους μήνες σε μια σειρά σωματείων έχουν ολοκληρωθεί οι εκλογές για την ανάδειξη διοικητικών συμβουλίων και αντιπροσώπων στα συνέδρια των Εργατικών Κέντρων. Έχουμε γράψει ξανά σε προηγούμενα φύλλα της Εργατικής Αριστεράς, σχετικά με τις πρόσφατες εκλογικές αναμετρήσεις, την άνοδο της συμμετοχής σε πολλές περιπτώσεις και ακόμα πιο σημαντικά σε σωματεία και συνδικάτα του ιδιωτικού τομέα καθώς και τη σημαντική συμμετοχή μίας νέας γενιάς εργαζομένων, που ανακαλύπτει ξανά την αξία της συνδικαλιστικής οργάνωσης ή αποφασίζει να επαναστρατευτεί. Μάλιστα, ιδρύονται και καινούρια σωματεία, όπως το πανελλαδικό σωματείο της έρευνας σε μία προσπάθεια να αποκτήσει συλλογική έκφραση και συνδικαλιστική εκπροσώπηση ένα πολυπληθές ερευνητικό και επιστημονικό δυναμικό που ζει στη διαρκή επισφάλεια των επιδοτήσεων και της ad hoc συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα.

Αυτό είναι ελπιδοφόρο και από μόνο του: νέοι εργαζόμενοι και νέες εργαζόμενες του ιδιωτικού τομέα που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο «ρίχνονται» στις μάχες του εργατικού κινήματος και σε χώρους που αυτή η υπόθεση είναι δύσκολη. Σίγουρα, οι νίκες των εργαζομένων στην efood και των εργαζομένων στην cosco, παίζουν έναν ιδιαίτερο ρόλο και αποτελούν παραδείγματα έμπνευσης, συσπείρωσης και αγώνα.

Όμως αυτή η νέα γενιά εργαζομένων (και όχι μόνο αυτή) αντιμετωπίζει και πολιτικά ερωτήματα που μπαίνουν στο τραπέζι, σε σχέση με το χαρακτήρα των σωματείων, τη σχέση των μελών με το σωματείο, τη λειτουργία των διοικητικών συμβουλίων, τα αιτήματα και την πολιτική κατεύθυνση που μπορούν να συσπειρώνουν κόσμο και να μαζικοποιούν τα σωματεία σε μία ριζοσπαστική γραμμή ενάντια στην εργοδοσία και τον κυβερνητικό συνδικαλισμό, ο οποίος τόσο έχει ταλαιπωρήσει τα σωματεία και τις ομοσπονδίες των εργαζομένων (κυρίως) στο δημόσιο τομέα. Επιπλέον, έχει να αντιμετωπίσει και το «βούρδουλα» του νόμου Χατζηδάκη, που θα επιχειρήσει να διαλύσει επί της ουσίας τη δυνατότητα των σωματείων να λειτουργούν και να οργανώνουν τον αγώνα των εργαζομένων.

Οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής Αριστεράς οφείλουν να ξεκινούν από τη μεγάλη εικόνα του εργατικού κινήματος και των υπαρκτών δυσκολιών που υπάρχουν, για να μπορέσει να διαμορφώσει κατεύθυνση. Δυστυχώς η συγκυρία χαρακτηρίζεται από την αδυναμία οργάνωσης μαζικών εργατικών κινητοποιήσεων απέναντι στην καταστροφική πολιτική της κυβέρνησης Μητσοτάκη, παρά τις επίμονες προσπάθειες κάποιων κλάδων ή κάποιων συνδικάτων / ομοσπονδιών. Για παράδειγμα η αγωνιστική δράση της ΟΕΝΓΕ στην αποκάλυψη της εγκληματικής διαχείρισης της πανδημίας, στην προβολή των αιτημάτων για ένα καθολικό δημόσιο σύστημα υγείας για την προστασία της ανθρώπινης ζωής απέναντι στις ανάγκες της αγοράς είναι πολύτιμη. Αντίστοιχα πολύτιμη είναι η δράση της αριστεράς στους δασκάλους και τους καθηγητές που οργάνωσε την απεργία αποχή απέναντι στην αξιολόγηση κόντρα και στο νόμο Χατζηδάκη.

Τέτοια «παραδείγματα» είναι αναγκαία γιατί δείχνουν και ένα συνολικό δρόμο για το εργατικό κίνημα και τη συνδικαλιστική ριζοσπαστική Αριστερά, ειδικά στους χώρους του ιδιωτικού τομέα. Αυτός ο δρόμος οφείλει να χαρακτηρίζεται (α) από μία ενωτική στάση απέναντι στις υπόλοιπες δυνάμεις της Αριστεράς μέσα στα σωματεία και (β) από μία ειλικρινή προσπάθεια μαζικοποίησης των σωματείων, διαμορφώνοντας αιτήματα που μπορούν να απαντούν στην καθημερινότητα των εργαζομένων, στα ελαστικά ωράρια, στις απειλές και τους εκβιασμούς της εργοδοσίας διαμορφώνοντας και τους πολιτικούς όρους για την οργάνωση μίας εργατικής απάντησης στις κυβερνητικές πολιτικές, μίας μαζικής κοινωνικής αντιπολίτευσης.

Αυτή η κατεύθυνση έχει και συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Η ενωτική στάση και η μετωπική πολιτική των σχημάτων και των παρατάξεων τις Αριστεράς μέσα στα σωματεία είναι απαραίτητη. Από τη μία, στις περιπτώσεις που υπάρχουν δυνάμεις της δεξιάς και του κυβερνητικού συνδικαλισμού, η κοινή αγωνιστική στάση των δυνάμεων της Αριστεράς μέσα στα διοικητικά συμβούλια μπορεί να μπει ανάχωμα σε πρακτικές παράλυσης των σωματείων, ακόμα και εάν εκλογικά είχαν κατέβει διαφορετικά ψηφοδέλτια, συγκροτώντας προγραμματικά προεδρεία πάνω σε ένα κοινό πλαίσιο και πρόγραμμα δράσης του σωματείου. Με αυτόν τον τρόπο μπορούν να ασκούνται πιέσεις και στις δυνάμεις του ΠΑΜΕ, οι οποί-

ες παρά τα μικρά βήματα απεύθυνσης που έχουν κάνει, παραμένουν σε μεγάλο βαθμό εγκλωβισμένες σε έναν αυτοαναφορικό συνδικαλισμό. Σε σωματεία και ομοσπονδίες που υπάρχουν και έχουν ήδη μία ιστορία και μία παράδοση (όπως είναι οι μεγάλες ομοσπονδίες του δημόσιου τομέα) με ισχυρές δυνάμεις της δεξιάς, αυτή η τακτική μπορεί να αποκτάει ακόμα μεγαλύτερη σημασία στην κατεύθυνση της ανατροπής των πολιτικών συσχετισμών μέσα στο σωματείο ή το συνδικάτο.

Ωστόσο, εάν στο σωματείο δεν υπάρχουν αυτές οι αντιδραστικές

Η ενωτική στάση και η μετωπική πολιτική των σχημάτων και των παρατάξεων τις Αριστεράς μέσα στα σωματεία είναι απαραίτητη

δυνάμεις του εργοδοτικού συνδικαλισμού, η αξιοποίηση της μεθόδου συγκρότησης προγραμματικών προεδριών απέναντι σε άλλες δυνάμεις της Αριστεράς, είναι λάθος και λειτουργεί ντε φάκτο διασπαστικά για το σωματείο. Η αντιπαράθεση των διαφορετικών τακτικών μέσα στο εργατικό κίνημα δε μπορεί να γίνεται με αποκλεισμούς, πόσο μάλλον ταξικών δυνάμεων. Ούτε βέβαια από την άλλη μπορούν να δημιουργούνται αποκλεισμοί πάνω στη βάση συγκρότησης πολιτικών πλατφορμών που αντιστοιχούν στη συγκρότηση πολιτικών οργάνωσεων και όχι σωματείων, όπως πολύ συχνά κάνουν οι δυνάμεις του NAP σε διάφορα σωματεία. Ακόμα περισσότερο, όταν δημιουργούνται καινούρια σωματεία, όπως είναι το Πανελλαδικό Σωματείο της Έρευνας η βασική μέριμνα των δυνάμεων της ριζοσπαστικής Αριστεράς πρέπει να είναι η φροντίδα για τη μαζικοποίηση του σωματείου, τη ζωντανή λειτουργία του, την εξωστρέφεια του στον κλάδο.

Το «αγκάθι» πολλές φορές είναι η στάση απέναντι σε κόσμο μέσα στα σωματεία ο οποίος μπορεί να ψηφίζει ΣΥΡΙΖΑ ή/και να στηρίζει τις συνδικαλιστικές του παρατάξεις. Αυτές οι δυνάμεις έχουν ήδη δώσει δείγματα γραφής ενός μνημονιακού και (τα προηγούμενα χρόνια) ακίνδυνου συνδικαλισμού. Με τις επίσημες συνδικαλιστικές δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ,

που εκφράζουν μία λογική κοινοβουλευτικής ανάθεσης ενάντια σε μία λογική ανάπτυξης των αγώνων, οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής Αριστεράς δεν μπορούν και δεν πρέπει να αναπτύξουν καμία προνομιακή πολιτική σχέση, το αντίθετο. Αυτό όμως δεν μπορεί να συμβεί με την εύρεση «τεχνικών» τρόπων αποκλεισμών, μία επιλογή που δυστυχώς υιοθετούν και τμήματα της μη σχεταριστικής ριζοσπαστικής Αριστεράς.

Το καθήκον των δικών μας δυνάμεων, των σχημάτων της ενωτικής ριζοσπαστικής Αριστεράς είναι ο αγώνας να πείσουμε τους συναδέλφους και τις συναδέλφισσες για τα αιτήματα και το πρόγραμμα δράσης του σωματείου. Να έχουμε σχέδιο για τη μαζικοποίηση του σωματείου, για τη διεκδίκηση συλλογικών συμβάσεων, για την προστασία από την εργοδοτική αυθαιρεσία, για την οργάνωση απεργιακών κινητοποιήσεων, χωρίς βέβαια να υποτιμάμε τη σημασία κεντρικών καμπανιών (πχ υγεία, ακρίβεια, εξοπλισμοί) στις οποίες είναι απαραίτητο να εντάσσονται τα σωματεία και οι παρατάξεις μας. Με άλλα λόγια, χρειάζεται «να δουλέψουμε» πάνω στην αποτελεσματικότητα μιας πολιτικής που μπορεί να συσπειρώνει δυνάμεις, ανεξάρτητα από την εκλογική στάση (και στο σωματείο και κοινοβουλευτικά) που έχει κάθε συνάδελφος και συναδέλφισσα. Μια τέτοια κατεύθυνση είχε και το σχήμα της Αγωνιστικής Ριζοσπαστικής Παρέμβασης στο ΣΜΤ, η οποία δεν έγινε δεκτή ως «προγραμματική βάση συζήτησης» στο ΔΣ ούτε από τις δυνάμεις του NAP ούτε από τις δυνάμεις που πρόσκεινται στο ΠΑΜΕ.

Η προσπάθεια αυτή, του αγώνα για μία γραμμή που απαντάει στα καθημερινά προβλήματα των εργαζομένων σε κάθε κλάδο, που θέλει ένα ζωντανό, αγωνιστικό και δημοκρατικό σωματείο, είναι προϋπόθεση για να γίνει αυτή η πολιτική ηγεμονική στο σωματείο. Είναι προϋπόθεση για να κερδηθεί η πολιτική αντιπαράθεση είτε με δυνάμεις σχεταριστικές είτε με δυνάμεις του κυβερνητικού συνδικαλισμού.

Η πολιτική κατεύθυνση που μπορεί να είναι αποτελεσματική πρέπει να μπορεί να «επικοινωνήσει» με τις καθημερινές αγωνίες των εργαζομένων, να καταδεικνύει τους υπαίτιους (κυβερνήσεις-εργοδοσία) και να προσπαθεί να ενώνει και να συσπειρώνει δυνάμεις γύρω από την υπεράσπιση των εργατικών συμφερόντων και των κοινωνικών αναγκών απέναντι στα κέρδη και τα συμφέροντα της αγοράς.

Αυτοαξιολόγηση-Τηλεκπαίδευση-Αξιολόγηση εκπαιδευτικών: Η επίθεση της κυβ Να ξαναχτίσουμε τις δυνατότητες

Του Νίκου Αναστασιάδη

Η κυβέρνηση της ΝΔ όταν εκλέχτηκε το καλοκαίρι του 2019 δεν έκρυψε τις προθέσεις της. Προχώρημα και εμβάθυνση όλων των νεοφιλελεύθερων αντιμεταρρυθμίσεων, ανατροπή κατακτήσεων και δικαιωμάτων που είχαν τη ρίζα τους στους αγώνες της μεταπολίτευσης, φόρτωμα του κόστους της κρίσης στις πλάτες του εργαζομένου και των λαϊκών στρωμάτων. Αξιοποίησε όλες τις αντεργατικές τομές της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και πατώντας σε αυτές εμβάθυνε και διεύρυνε το περιχόμενό τους.

Το κράτος πρέπει να απαλλαγεί από το βάρος, της δημόσιας δωρεάν υγείας, της δημόσιας δωρεάν παιδείας, του ασφαλιστικού συστήματος ώστε να δημιουργηθούν οι όροι για την ιδιωτική κερδοφορία από τη μια και τις αγορές των Rafalle και των Belhara ή της ενίσχυσης των κατασταλτικών μηχανισμών και την εξασφάλιση της φιλικότητας των ΜΜΕ.

Η πανδημία δεν εμπόδισε την αντιδραστική κατεύθυνση της κυβερνητικής πολιτικής. Απλά της έδωσε ένα υγειονομικό προκάλυμμα ενώ ταυτόχρονα αξιοποιήθηκε για να προωθηθούν μια σειρά αλλαγές.

Η νεοφιλελεύθερη αντιμεταρρύθμιση στην παιδεία

Η παιδεία δε θα μπορούσε να λείπει από την κυβερνητική ατζέντα. Ήταν ένας χώρος που οι νεοφιλελεύθερες αντιμεταρρυθμίσεις είχαν αργήσει πολύ. Αυτό συνέβη λόγω των αγώνων που είχαν δοθεί τα προηγούμενα χρόνια, χάρη και στο ειδικό βάρος της Αριστεράς στα πανεπιστήμια και τα σχολεία. Έπρεπε όλα λοιπόν να γίνουν πολύ πιο γρήγορα για να καλυφθεί το χαμένο έδαφος. Η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, η κατάργηση ειδικοτήτων όπως τα εικαστικά και οι κοινωνικές επιστήμες από το Λύκειο, η αύξηση των μαθητών και μαθητριών ανά τάξη μέσα μάλιστα στην πανδημία, η εφαρμογή με μαζικούς όρους της τηλεκπαίδευσης τόσο για εξοικονόμηση πόρων όσο και με κατασταλτική λογική αλλά και με μακροπρόθεσμες στοχεύσεις είναι οι βασικές μόνο πτυχές του έργου του τόσο «παραγωγικού» υπουργείου παιδείας. Και φυσικά ας μη ξεχάσουμε την τράπεζα θεμάτων, την ΕΒΕ και τα 20000 παιδιά εκτός πανεπιστημίων, την πανεπιστημιακή αστυνομία, την

αναβάθμιση των κολλεγίων σε ισότιμες με πανεπιστήμια σχολές και πόσα ακόμη.

Η ανάγκη εφαρμογής μιας τόσο σκληρής ατζέντας που ήταν δεδομένο ότι θα προκαλούσε αντιδράσεις και σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, σήμανε την ανάδυση μιας ηγεσίας αποφασισμένης να την επιβάλλει. Δεν είναι τυχαία ούτε η αντιδημοφιλία της υπουργού Νίκης Κεραμέως, ούτε τα βέλη που συγκεντρώνει ο Γενικός Γραμματέας του υπουργείου.

Η πανδημία, απέδειξε από τη μια την αποφασιστικότητα να προωθηθούν οι αντιμεταρρυθμίσεις αλλά από την άλλη μεγάλωσε την απόσταση ανάμεσα στην εκπαιδευτική κοινότητα και το υπουργείο. Η μαζικότητα που συγκέντρωσε ο αγώνας ενάντια στην αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας ήταν μια απόδειξη της οργής που είχε συσσωρευτεί και της διάθεσης να μπλοκαριστεί η κυβερνητική πολιτική στην εκπαίδευση. Χρειάστηκε η χρήση του αντεργατικού νόμου Χατζηδάκη, οι αποφάσεις της «ανεξάρτητης» δικαιοσύνης και η υπονόμευση του αγώνα από τη ΔΑΚΕ, την ΠΕΚ και τις ΣΥΝΕΚ που συγκεντρώνουν την πλειοψηφία στο ΔΣ της ΟΛΜΕ για να σταματήσουν οι κινητοποιήσεις που δημιουργούσαν ρωγμές στην κυβερνητική σταθερότητα αφού μπορούσαν να λειτουργήσουν ως παράδειγμα προς μίμηση. Στη ΔΟΕ η εξέλιξη ήταν λίγο καλύτερη, με το εργαλείο των κειμένων να αποτε-

λεί ένα τρόπο συντήρησης του αγώνα σε πολύ χαμηλότερο βέβαια επίπεδο. Σημαντικότατο ρόλο χωρίς αμφιβολία, παίζει η πρωτοβουλία ΕΛΜΕ και ΣΕΠΕ που έχουν προκηρύξει απεργία – αποχή, συνεχίζοντας να παρέχουν κάλυψη στους εκπαιδευτικούς που αρνούνται να συμμετάσχουν στην αυτοαξιολόγηση.

Η ανάγκη εφαρμογής μιας τέτοιας πολιτικής οδηγεί σε όλο και μεγαλύτερη αποστασιοποίηση της ηγεσίας του υπουργείου από τις ανάγκες της κοινωνίας. Αυτό το απέδειξε και η στάση της τις μέρες του χιονιά. Ενώ η μισή Ελλάδα βούλιαζε από το χιόνι και τις ανεπάρκειες του κρατικού μηχανισμού, ενώ ολόκληρες περιοχές έμεναν χωρίς ρεύμα και χιλιάδες άνθρωποι εγκλωβίζονταν στην Αττική οδό και όχι μόνο, ή προσπαθούσαν να εγκαταλείψουν τα ακινητοποιημένα τρένα, το μυαλό της ηγεσίας του υπουργείου ήταν κολημένο στην τηλεκπαίδευση και στην ανάγκη να μη χαθεί ούτε μία ώρα μαθήματος! Η τηλεκπαίδευση λοιπόν, ως εργαλείο δημιουργίας μιας επίπλαστης κανονικότητας. Η κυβέρνηση κινείται τόσο με τη γραμμή των ανοικτών σχολείων, ώστε να εξασφαλιστεί η λειτουργία των σχολείων ως παιδοφυλακτήρια και χώρου ιδεολογικής διαμόρφωσης της νεολαίας, ενώ ταυτόχρονα προσπαθεί να εγκαθιδρύσει την τηλεκπαίδευση ως ισότιμη εκπαίδευση παρά τους ισχυρισμούς που πάντα υποκρύπτουν σκοπιμότητες, περί υπεροχής

της δια ζωής εκπαίδευσης. Η πραγματικότητα στις ΗΠΑ με τα διαδικτυακά σχολεία (δημόσια και ιδιωτικά) τα οποία παρακολουθούν εκατομμύρια μαθητές στη θέση των κανονικών σχολείων, δείχνει τις όχι και τόσο κρυφές στοχεύσεις του υπουργείου. Με λίγα λόγια, το φτηνό σχολείο της αγοράς που προωθείται και η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση, είναι δυο αλληλοσυμπληρούμενες πλευρές της νεοφιλελεύθερης αντιμεταρρύθμισης.

Η τηλεκπαίδευση μπορεί να αποτελέσει ένα εργαλείο για εξαιρετικές συνθήκες αλλά ακόμα και αν υπάρχει επάρκεια τεχνολογικής υποδομής και εκπαιδευτικού υλικού αλλά και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, αποτελεί μιας πολύ κακής ποιότητας εκπαίδευση ειδικά στις σχολικές ηλικίες. Πόσο μάλιστα όταν όλα τα παραπάνω δεν υπάρχουν!

Η οργάνωση της αντίστασης

Το 2022 είναι μια εκλογική χρονιά, ανεξάρτητα αν οι εκλογές θα διεξαχθούν φέτος. Ήδη η κυβερνητική φθορά είναι εμφανής ακόμα και στις πειραγμένες δημοσκοπήσεις. Για να μπορέσει να υπάρξει δυνατότητα μαζικής απάντησης πρέπει να δούμε ότι το βασικό εργαλείο μέσα από το οποίο πέρασε η ανάπτυξη του κινήματος ενάντια στην αυτοαξιολόγηση ήταν οι σύλλογοι διδασκόντων. Και σε αυτό έπαιξε κυρίαρχο ρόλο ένα δίκτυο εκπαιδευτικών της ευρύτερης Αριστεράς, που πήραν

έρνησης στη δημόσια δωρεάν παιδεία της αντίστασης

πάνω τους την προσπάθεια να μαζέψουν υπογραφές και να κατεβάσουν τον κόσμο στη μεγάλη απεργία στις 11/10. Η απόσυρση της ΟΛΜΕ από τη μάχη, χτύπησε ακριβώς τη δυνατότητα αυτού του δικτύου να κινητοποιεί τους συλλόγους γιατί έλειπε πια η αίσθηση της καθοδήγησης της μάχης που πρόσφερε η Ομοσπονδία.

Σήμερα η μάχη ενάντια στην πολιτική του υπουργείου συναντάει δυσκολίες. Το κύρος ειδικά της ΟΛΜΕ έχει υποστεί ζημιά λόγω της σημερινής ηγεσίας της και των επιλογών της. Παρ' ό' αυτά η σημασία των δύο ομοσπονδιών παραμένει κρίσιμη λόγω των απαντών επιθέσεων που δέχεται ο κόσμος της εκπαίδευσης. Η επανεμφάνιση της μαζικής αντίστασης θα πάρει χρόνο αλλά θα υπάρξει. Η επιθετικότητα της κυβέρνησης, η ακρίβεια και ο πληθωρισμός που σαρώνει, η διάλυση του όποιου κοινωνικού κράτους έχει απομείνει, η προσπάθεια για διαίρεση και βασιλεία (εκπαιδευτικοί ενάντια στις μαθητικές καταλήψεις, γονείς ενάντια σε εκπαιδευτικούς που δε κάνουν τηλεεκπαίδευση ή δε θέλουν να αξιολογηθούν κ.ο.κ.), η καταστολή μέσω των δικαστηρίων και του νόμου Χατζηδάκη ή και μέσω της αστυνομίας δημιουργούν ένα εκρηκτικό υπόστρωμα. Αν αυτό συνδυαστεί με την όλο και μεγαλύτερη φθορά της κυβέρνησης, οι δυνατότητες επανεκκίνησης του κινήματος αντίστασης είναι εδώ. Και η επανεκκίνηση θα περάσει μέσα από ένα συνδυασμό προσπαθειών που όμως πρέπει να έχουν ως βασικό μέλημά τους την δουλειά μέσα στους συλλόγους και το δέσιμο με τους γονείς αλλά και το μαθητικό και το φοιτητικό κίνημα.

Ο ρόλος των συλλόγων διδασκόντων

Οι τρόποι με τους οποίους θα μπορέσουν οι σύλλογοι να πάρουν επάνω τους το ζήτημα της υπεράσπισης της δημόσιας δωρεάν παιδείας ξεκινάει μέσα από την προσπάθεια δραστηριοποίησής τους για τα μικρά και τα μεγάλα προβλήματα των σχολείων. Πρέπει να σπάσει η παθητικότητα και να μετατραπεί σε ενεργή διεκδίκηση όχι μόνο από το υπουργείο, κάτι που χρειάζεται τις Ομοσπονδίες ή ένα ισχυρό δίκτυο ΕΛΜΕ ή Διδασκαλικών Συλλόγων, αλλά και από τους δήμους, τις διευθύνσεις δευτεροβάθμιας και τις περιφερειακές διευθύνσεις αλλά και όσους φορείς εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία. Μια τέτοια διαδικασία δημιουργεί όρους και προϋποθέσεις ώστε οι μάχες που δίνονται

κεντρικά να έχουν πολύ μεγαλύτερες δυνατότητες επιτυχίας καθώς και ο έλεγχος στις ηγεσίες από τον κόσμο θα είναι εντονότερος. Οι παλαιότεροι/ες πρέπει να θυμηθούν και οι νεότεροι/ες να εκπαιδευτούν να δίνουν μάχες ενάντια στα μικρά και τα μεγάλα προβλήματα. Η διεκδίκηση πρέπει να βρει νέα μονοπάτια και να εμπλέξει ένα μεγαλύτερο κομμάτι του κλάδου. Η απάντηση στο με ποιο τρόπο εμπλέκονται οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αναζητηθεί όχι μόνο στην εξασφάλιση των όρων από τα πάνω αλλά και σε δράσεις που οργανώνονται τοπικά και προσπαθούν να εξασφαλίσουν την καλή λειτουργία των σχολείων. Οι περικοπές στην χρηματοδότηση της εκπαίδευσης κάνουν τέτοιες δράσεις υποχρεωτικές. Το δίκτυο των εκπαιδευτικών της ευρύτερης Αριστεράς που έπαιξε και παίζει ρόλο στην οργάνωση της απεργίας αποχής από την αυτοαξιολόγηση πρέπει να πάρει επάνω του αυτό το καθήκον. Και να προσπαθεί να εμπλέξει σε αυτή την κατεύθυνση το σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας!

Η ανάγκη της ενότητας της Αριστεράς

Τίποτε από τα παραπάνω δε μπορεί να γίνει, αν οι δυνάμεις της εκπαιδευτικής Αριστεράς δεν μπορέσουν να κινηθούν μαζί σε αγωνιστική κατεύθυνση. Χρειάζεται ευελιξία και ενωτικές πρωτοβουλίες που μπορούν να εμπνεύσουν και να ενεργοποιήσουν τον κλάδο. Η εξασφάλιση όρων ασφαλούς λειτουργίας των σχολείων εν μέσω πανδημίας, η άρνηση χρήσης της τηλεεκπαίδευσης για σπάσιμο των καταλήψεων, το ξανάνοιγμα με μαζικούς όρους της μάχης ενάντια στην αυτοαξιολόγηση, η αντιμετώπιση του νόμου Χατζηδάκη και η αντιμετώπιση της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, το ζήτημα των δαπανών για την παιδεία, η ΕΒΕ και η τράπεζα θεμάτων και πολλά άλλα ακόμα, είναι θέματα που για να αντιμετωπιστούν χρειάζεται να εμπνευστεί ο κλάδος για να δώσει τη μάχη. Η ενότητα της Αριστεράς εξασφαλίζει την απαραίτητη συγκέντρωση δυνάμεων σε αυτή την κατεύθυνση. Τα αποτελέσματα για τις εκλογές των ΕΛΜΕ που έχουν γίνει ως τώρα, έδειξαν ενίσχυση της Αριστεράς, που έφτασε να έχει ακόμη και απόλυτη πλειοψηφία σε μεγάλες ΕΛΜΕ. Οι εκλογές αντιπροσώπων για το συνέδριο της ΟΛΜΕ ανοίγουν δυνατότητες για αλλαγή συσχετισμών στην ηγεσία της Ομοσπονδίας. Η συμπόρευση της Ριζοσπαστικής Αριστεράς στην εκπαίδευση είναι σημαντικό εργαλείο, σε μια τέτοια κατεύθυνση.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ μέσα από την ανεξάρτητη δράση της εργατικής τάξης

Οι εργάτες δημιουργούν όλο τον πλούτο μέσα στον καπιταλισμό. Μια νέα κοινωνία απαλλαγμένη από την εκμετάλλευση, ο σοσιαλισμός, μπορεί να δημιουργηθεί μόνο όταν οι εργάτες πάρουν συλλογικά στα χέρια τους τον έλεγχο όλου του κοινωνικού πλούτου και όταν προγραμματίσουν την παραγωγή και τη διανομή σύμφωνα με τις ανθρώπινες ανάγκες.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ και όχι ρεφορμισμό

Ο καπιταλισμός δεν παίρνει διορθώσεις. Πρέπει να ανατραπεί με την εργατική δράση. Δεν υπάρχει κοινοβουλευτικός δρόμος προς μια τέτοια αλλαγή.

Το κοινοβούλιο, ο στρατός, η αστυνομία, η δικαιοσύνη, όλο το αστικό κράτος λειτουργεί για να προστατεύει τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Η εργατική τάξη θα χρειαστεί το δικό της κράτος, στηριγμένο στην άμεση δημοκρατία, στα συμβούλια αντιπροσώπων απ' τους χώρους δουλειάς, καθώς και στην εργατική πολιτοφυλακή.

ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ και όχι «σοσιαλισμό σε μια χώρα» ή «σοσιαλισμό με εθνικά χρώματα»

Η εμπειρία της Ρωσίας αποδεικνύει ότι ακόμα και μια νικηφόρα εργατική σοσιαλιστική επανάσταση, όπως ο Οχτώβρης του 1917, δεν μπορεί να επιβιώσει σε απομόνωση. Τα καθεστώτα της ΕΣΣΔ, μετά την επικράτηση του σταλινισμού, όπως και τα καθεστώτα της Κίνας και των άλλων ανατολικών χωρών ήταν ή είναι κρατικοί καπιταλισμοί, όπου η εκμετάλλευση και η καταπίεση της εργατικής τάξης δεν διαφέρει από τη Δύση. Γι' αυτό υποστηρίζουμε τις εργατικές εξεγέρσεις ενάντια στη γραφειοκρατική άρχουσα τάξη αυτών των χωρών.

Υποστηρίζουμε, επίσης, όλα τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα που αντιστέκονται στην ιμπεριαλιστική καταπίεση. Η δύναμη που θα τσακίσει τελειωτικά τον ιμπεριαλισμό είναι η ενότητα της εργατικής τάξης σε διεθνή κλίμακα, από τη Νέα Υόρκη ως τη Σεούλ και από το Λονδίνο ως το Σάο Πάολο.

Αντιπαλεύουμε κάθε μορφή σοβινισμού, ρατσισμού ή σεξιστικών διακρίσεων που απειλεί να διασπάσει τους εργάτες.

Απέναντι στην αντιτουρκική πολεμοκαπηλία της «δικής μας» άρχουσας τάξης, υποστηρίζουμε το σύνθημα Έλληνες και Τούρκοι εργάτες ενωμένοι.

Είμαστε αντίθετοι στην καταπίεση των μειονοτήτων στη Θράκη και τη Μακεδονία και στα μέτρα αστυνόμευσης των μεταναστών.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ της εργατικής πρωτοπορίας

Η εργατική τάξη μπορεί να απελευθερώσει τον εαυτό της και όλους τους καταπιεσμένους μέσα από τη δική της δράση. Για να κερδηθούν όλα τα κομμάτια της τάξης σ' αυτήν την πάλη είναι απαραίτητο να οργανωθούν τα πιο ξεκάθαρα και μαχητικά τμήματα σε ένα επαναστατικό σοσιαλιστικό εργατικό κόμμα. Ένα τέτοιο κόμμα μπορεί να πείθει τους εργάτες για την επαναστατική προοπτική, παρεμβαίνοντας στους μαζικούς αγώνες. Είμαστε αντίθετοι σε κάθε αντίληψη υποκατάστασης της τάξης, απ' όπου και αν προέρχεται.

ΔΕΑ Επικοινωνήστε μαζί μας:

• Α' ΑΘΗΝΑΣ: 6973005569 • ΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6932045320 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6942602766
• ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6972036692 • ΝΟΤΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6945754555 • ΠΕΙΡΑΙΑΣ: 6942993423 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ: 6939014803 • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 6972878820 • ΚΡΗΤΗ: 6979925065 • ΚΥΚΛΑΔΕΣ: 6972743637 • ΜΕΣΣΗΝΙΑ: 69832422501 • ΚΥΠΡΟΣ: 0035-796554166

Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΠΑΛΕΥΕΙ ΓΙΑ:

ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΗΝ 8^η ΜΑΡΤΗ 2022

Να αναδείξουμε τα έμφυλα ζητήματα στους χώρους δουλειάς

Της Ράνιας Παπαγεωργίου

Η φετινή 8η Μάρτη αποτελεί τον πρώτο, κεντρικό σταθμό σε μία μακρότερης πνοής προσπάθεια να αναδειχθούν τα έμφυλα ζητήματα από αλλά και εντός των σωματείων στους χώρους δουλειάς, με πρωτοβουλία γυναικών συνδικαλιστριών που αναγνωρίζουμε ότι καθημερινός σεξισμός στην εργασία εκδηλώνεται πολύμορφα: από τις πιο «αθώες» λεκτικές μορφές του μέχρι τις πιο ακραίες παραβιαστικές, κακοποιητικές συμπεριφορές, την ανισότητα στις αμοιβές και τις προοπτικές ανέλιξης.

Οι φεμινιστικοί αγώνες της περιόδου έχουν συμβάλει στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για τις έμφυλες ανισότητες και διακρίσεις. Την ίδια στιγμή, όμως, όπως επισημαίνει η **Φανή Καβάλα, πρόεδρος του Συλλόγου Μηχανικών Δ. Αθηναίων και μέλος στο ΔΣ της ΠΟ ΕΜΔΥΔΑΣ**, εντός του ίδιου του συνδικαλιστικού κινήματος υπάρχει ακόμη πολύς δρόμος να διανυθεί. Σύμφωνα με την ίδια, παρά τις κάποιες συζητήσεις που άνοιξαν τον τελευταίο ένα χρόνο, τα έμφυλα ζητήματα του κόσμου της δουλειάς ακόμη «δεν αναδεικνύονται επαρκώς, ίσως και καθόλου». Αντίθετα εξακολουθούν να παραμένουν αόρατα, ακόμη και στην ακραία μορφή σεξουαλικής παρενόχλησης και κακοποίησης. Αντιμετωπίζονται ως κανονικότητα που είναι προτιμότερο να αποσιωπάται για να μην διαταραχθεί το κλίμα στη δουλειά.

Σε συνθήκες υψηλής ανεργίας και ελαστικής απασχόλησης, το να βρεις κάποια δουλειά ή να διατηρήσεις την ήδη υπάρχουσα σημαίνει για πολλές γυναίκες ότι για λόγους επιβίωσης υπομένουν την καταπάτηση των δικαιωμάτων τους και της αξιοπρέπειας τους. Τη στιγμή που ο νόμος Χατζηδάκη ήδη υλοποιείται στον ιδιωτικό τομέα, αναθέτοντας την πρόληψη/ καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης στην εργοδοσία, ενώ στο Δημόσιο εισάγεται ο θεσμός του «Συμβούλου Ακεραιότητας», αναδεικνύεται ο ιδιαίτερα σημαντικός ρόλος των

σωματείων στην αντιμετώπιση της έμφυλης βίας και στη στήριξη των εργαζόμενων ώστε να αντιληφθούν την ίδια την ύπαρξη και ποικιλόμορφη εκδήλωση της σεξουαλικής παρενόχλησης και κακοποίησης.

Ο ρόλος των σωματείων

Η εμπειρία της πρόσκλησης του συνδικάτου των εργαζομένων στη ΝΟΚΙΑ σε μια προσχηματική συνάντηση με τους εκπροσώπους της εργοδοσίας για τη διαμόρφωση εταιρικής πολιτικής σχετικά την αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης και κακοποίησης είναι αποκαλυπτική. Συγκεκριμένα, το σωματείο τίθεται αντιμέτωπο με ένα υπόδειγμα πολιτικής της επιχείρησης που πανηγυρικά διακηρύσσει ότι ως πολυεθνική με πείρα σε θέματα μάρκετινγκ έχει υπερκαλύψει τα προβλεπόμενα στη σχετική υπουργική απόφαση και καλείται μέσα σε ασφυκτικά χρονικά όρια να δώσει συγκεκριμένες προτάσεις. Την ίδια στιγμή, το πλαίσιο είναι δεδομένο, με τον εργοδότη να είναι αυτός που θα διαχειρίζεται εσωτερικά τις όποιες καταγγελίες.

Μεταφέροντας και πάλι τα λόγια της Φανής Καβάλα, «ο ρόλος των σωματείων σε αυτή τη συνθήκη, είναι ο προφανής: να αναδείξουν αυτά τα ζητήματα και να προχωρήσουν όπως μπορούν στην ψυχολογική και νομική κάλυψη των «θυμάτων». Ο θεσμός του «Συμβούλου Ακεραιότητας» μου θυμίζει τον δήθεν υποχρεωτικό δημοσιονομικό οικονομικό εσωτερικό έλεγχο των φορέων, που αν δεν πάρουν εντολή από τον αιρετό δεν τον προχωρούν. Δηλαδή μια θεσμοθέτηση για τα μάτια του κόσμου».

Με δεδομένες τις ιδιαιτερότητες των χώρων (πυκνότητα των γυναικών εργαζομένων, συνθήκες δουλειάς, αγωνιστικές παραδόσεις των σωματείων) είναι ενθαρρυντικό ότι σταδιακά ανοίγει η συζήτηση στον κόσμο της δουλειάς, τα σωματεία, τις ίδιες τις παρατάξεις μας. Από το σύλλογο εργαζομένων στη ΓΓΙΦ πληροφορηθήκαμε ότι ασχολούνται με τη διαμόρφωση κώδικα δεοντολογίας ώστε να φτιαχτεί ένα πλαίσιο κανόνων για το τι επιτρέπεται και τι όχι κι από εκεί και

*** Τα έμφυλα ζητήματα του κόσμου της δουλειάς ακόμη «δεν αναδεικνύονται επαρκώς, ίσως και καθόλου». Αντίθετα εξακολουθούν να παραμένουν αόρατα, ακόμη και στην ακραία μορφή σεξουαλικής παρενόχλησης και κακοποίησης.**

πέρα, υπάρχουν πολλά στάδια που χρειάζεται να αποτυπωθούν και να λειτουργήσουν.

Αξίζει να συγκεντρώσουμε και να ανταλλάξουμε υλικό τόσο για τις πρόσφατες θεσμικές εξελίξεις, όσο και από επιστημονικές έρευνες εκθέσεις με στατιστικά στοιχεία και τεκμηρίωση, ώστε να το αξιοποιήσουμε -με τη δική μας αγωνιστική λογική- και να διοργανώσουμε σεμινάρια επιμόρφωσης.

Καμία εμπιστοσύνη σε κυβέρνηση και εργοδοσία

Γνωρίζουμε ότι οι όποιες διακηρύξεις της κυβέρνησης και των εργοδοτών περί μηδενικής ανοχής είναι επετειακά επικοινωνιακά πυροτεχνήματα. Ενδεικτική είναι η εμπειρία

που μας μεταφέρει η Φανή Καβάλα από τη μέχρι τώρα υλοποίηση του Σχεδίου δράσης του Δήμου Αθηναίων για την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης στους χώρους εργασίας και εξυπηρέτησης πολιτών: «επί ένα χρόνο η σχετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου έχει μείνει στα χαρτιά. Μάλιστα γνωρίζουμε σχετικές καταγγελίες που ως Σύλλογος παρείχαμε νομική κάλυψη στις συναδέλφισσες και ακόμη εκκρεμεί το πόρισμα της ΕΔΕ. Είναι προφανές δηλαδή πως η Διοίκηση του Δήμου ενεργεί μόνον αν την «βολεύει» κι όταν την «βολεύει», όπως βέβαια πράττουν παντού κι όχι μόνο στο Δήμο».

Δεν έχουμε ψευδαισθήσεις για αντι-σεξιστικές πολιτικές που σχε-

2 ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ-ΣΤΑΘΜΟ

δουλειάς

Ψήφισμα της Συνέλευσης 8 Μάρτη

Τα σωματεία, οι ομοσπονδίες, τα Εργατικά Κέντρα, η ΑΔΕΔΥ να προκηρύξουν Φεμινιστική Γενική Απεργία

Η ΕΠΙΔΕΙΝΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΖΩΗΣ και των όρων δουλειάς για το σύνολο της εργαζόμενης κοινωνίας κι ακόμα περισσότερο για τις γυναίκες, λόγω της παγκόσμιας πανδημικής κρίσης και της συνεχούς επίθεσης του νεοφιλελευθερισμού στα εργασιακά δικαιώματα, η έξαρση των γυναικοκτονιών, αλλά και το ελληνικό metoo, ο αγώνας ενάντια στο νομοσχέδιο Τσιάρα για την αντιδραστική αλλαγή του οικογενειακού δικαίου και η πάλη για την κατάργηση του νόμου Χατζηδάκη, έδειξαν πως το φεμινιστικό κίνημα είναι εδώ, πιο δυναμικό από ποτέ. Και σε συνεργασία με το εργατικό κίνημα μπορούν να βρεθούν σε συντονισμένη πάλη.

Η ίδια η πραγματικότητα θέτει επείγοντως το καθήκον για αγώνα, για διεκδικήσεις και κατακτήσεις υπέρ των γυναικών, ειδικά τη δεδομένη στιγμή, που το πρόβλημα της έμφυλης βίας έχει γίνει ευρέως ορατό στο μεγαλύτερο τμήμα της κοινωνίας, με τραγικό και επαναλαμβανόμενο τρόπο.

165 χρόνια μετά το ορόσημο της 8 Μάρτη 1857, οι γυναίκες εξακολου-

θούν να υφίστανται διακρίσεις στην εργασία, την εκπαίδευση, την υγεία, την πολιτική ζωή. Συνεχίζουν να είναι πιο ευάλωτες στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό και να ζουν εκτεθειμένες σε όλες τις μορφές βίας. Η χώρα μας είναι στην τελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ισότητας των φύλων.

Έφτασε η ώρα, όχι μόνο να αποτυπώσουμε τη θέση των γυναικών σε ένα σύστημα που καλλιεργεί αυξανόμενο θεσμικό σεξισμό, με εντεινόμενη την εκμετάλλευση και καταπίεσή τους, με ιδεολογικές και οικονομικές επιθέσεις που αποσκοπούν στην επιστροφή σε μια κατάσταση απαρχαιωμένη και συντηρητική, τόσο στο σπίτι, όσο και στη δουλειά, αλλά να αναλάβουμε δράση, ως οργανωμένο εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα για τη διοργάνωση μιας μεγάλης φεμινιστικής απεργίας και απεργιακής διαδήλωσης στις 8 Μάρτη 2022. Μια διαδήλωση την οποία θα καλέσουν όλα τα σωματεία, ομοσπονδίες, εργατικά κέντρα και συνδικάτα,

θα απλωθεί σε όλο τον κόσμο της δουλειάς.

Απευθυνόμαστε στα σωματεία και απαιτούμε από αυτά την άμεση προκήρυξη ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ και απεργιακής διαδήλωσης, στις 8 Μάρτη 2022!

Στόχος μας είναι οι διεκδικήσεις της διεθνούς φεμινιστικής απεργίας να φτάσουν παντού, στο δημόσιο και στον ιδιωτικό χώρο.

Μόνο τα σωματεία μπορούν να εγυθουν την ισότητα και την ασφάλεια των εργαζομένων γυναικών στον κόσμο της δουλειάς. Οι αντι-σεξιστικές πολιτικές δεν μπορούν να σχεδιαστούν και να περιφρουρηθούν αόριστα, ούτε από την εργοδοσία, ούτε από ένα κράτος που νομοθετεί την ελαστική εργασία, που συμμετέχει επίσημα σε συνέδρια γονιμότητας και που ταυτίζει τις γυναίκες με την κοινωνική αναπαραγωγή. Το εργατικό και το φεμινιστικό κίνημα είναι αναγκαίο να συνδυάσουν τη δράση τους ενάντια στην έμφυλη βία και τις σεξιστικές διακρίσεις.

Διεκδικούμε εδώ και τώρα:

-Τα σωματεία & συνδικάτα να αναλάβουν πρωτοβουλίες δημιουργίας εσωτερικών διαδικασιών και σημείων επαφής όπου θα καταφεύγουν οι εργαζόμενες για να καταγγείλουν περιστατικά κακοποίησης
-Στήριξη των θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας με ψυχολογική, νομική, πρακτική βοήθεια
-Δίκτυο δομών στήριξης με αδιάλειπτη λειτουργία, κατάλληλο και μόνιμο προσωπικό, πόρους που θα εξασφαλίζουν πολύπλευρη και μακροχρόνια ενδυνάμωση των θυμάτων- ένταξη σε προγράμματα εξασφάλισης στέγης και εργασίας

-Συνεχή και συστηματική διοργάνωση σεμιναρίων ισότητας, σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στους χώρους δουλειάς για την άρση των στερεοτυπικών αντιλήψεων και διακρίσεων που διαιωνίζουν την ανισότητα των γυναικών

-Διεξαγωγή κοινωνικών ερευνών (από το Πολύκεντρο ΑΔΕΔΥ, ΙΝΕ-ΓΣΕΕ κ.ά.) για την έμφυλη βία στον κόσμο της δουλειάς, ώστε να αποτυπωθεί η πραγματική κατάσταση, να προταθούν λύσεις, να αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των ασκούμενων πολιτικών

-Χρηματοδότηση δημόσιων κοινωνικών δομών ανθρώπινης φροντίδας για παιδιά, αδύναμους και ηλικιωμένους, για την απελευθέρωση των γυναικών από την κάλυψη κάθε είδους ανθρώπινης ανάγκης

-Ισότητα στις αμοιβές και την ιεραρχική εξέλιξη

-Όχι στην ευελιξία – την τηλε-εργασία – την απλήρωτη εργασία, ταυτόχρονα σε σπίτι και δουλειά

-Συνεργασία του εργατικού/συνδικαλιστικού κινήματος με το φεμινιστικό, για τη νομική αναγνώριση της «γυναικοκτονίας» στον Ποινικό Κώδικα

διάζονται και υλοποιούνται από την εργοδοσία και την κυβέρνηση που νομοθετεί την ελαστική εργασία, που συμμετέχει επίσημα σε συνέδρια γονιμότητας και που ταυτίζει τις γυναίκες με την κοινωνική αναπαραγωγή. Έχοντας επίγνωση ότι η έμφυλη βία στον κόσμο της δουλειάς είναι μόνο ένα τμήμα της εκμετάλλευσης και καταπίεσης που βιώνουμε ως γυναίκες εργαζόμενες, καθώς η ρίζα του προβλήματος είναι η ανισότητα των γυναικών στον καπιταλισμό, πιστεύουμε ότι το εργατικό και το φεμινιστικό κίνημα είναι αναγκαίο να συνδυάσουν τη δράση τους ενάντια στην έμφυλη βία και τις σεξιστικές διακρίσεις.

Ορόσημο στην αγωνιστική αυτή δράση η 8 Μάρτη 2022 με τη διοργάνωση μιας μεγάλης φεμινιστικής απεργίας και απεργιακής διαδήλωσης στις 8 Μάρτη 2022. Στόχος μας είναι οι διεκδικήσεις της διεθνούς φεμινιστικής απεργίας να φτάσουν παντού, στο δημόσιο και στον ιδιωτικό χώρο και να διαμορφώσουν τους όρους που θα τροφοδοτήσουν την προσπάθεια -που θα συνεχιστεί και μετά τη φετινή 8η Μάρτη- να αναδειχθούν τα έμφυλα ζητήματα και διεκδικήσεις στους χώρους εργασίας και τα σωματεία.

Από το αντιμνημονιακό κίνημα του 2012, στην Ελλάδα της Δέκα χρόνια πριν «θα τους έπ

Του Νικόλα Κολυτά

Ο πολιτικός χρόνος είναι τόσο συμπυκνωμένος που μάλλον δεν το έχουμε καταλάβει. Έχουν περάσει μόλις 10 χρόνια από την κυβέρνηση Παπαδήμου, την ψήφιση του δεύτερου μνημονίου και το τεράστιο αντιμνημονιακό κίνημα που απλώθηκε μέσα από απεργίες, συνελεύσεις και διαδηλώσεις σε ολόκληρη τη χώρα. Οι συνδέσεις με το σήμερα, όπου βουλιάζουμε στην οικονομική, την πανδημική και την κλιματική κρίση είναι αναπόφευκτες. Δέκα χρόνια μετά οφείλουμε να κοιτάξουμε πίσω για να πάμε μπροστά.

Πολιτική κρίση

Το όχι και τόσο μακρινό 2012, η χώρα κυβερνιόταν από έναν διορισμένο τεχνοκράτη, τον πρώην αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και πρώην Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, Λουκά Παπαδήμο. Ο Παπαδήμος, όμως, δεν κατέβηκε από τον ουρανό. Ανέλαβε να «βγάλει τα κάστανα από τη φωτιά» με τη στήριξη του ΠΑΣΟΚ, της ΝΔ και του ΛΑΟΣ αποτελώντας σανίδα σωτηρίας για τις χρεοκοπημένες και πολιτικά τελειωμένες ηγεσίες τους, όταν αυτές αδυνατούσαν να περάσουν τα μέτρα που απαιτούσε η Τρόικα. Ο άλλοτε κραταιός δικομματισμός με το ακροδεξιό δεκανίκι του, υπό την πίεση ενός τεράστιου αντιμνημονιακού κινήματος που είχε απλωθεί από το 2010 σε ολόκληρη την επικράτεια, βρήκαν, σε μεγάλο βαθμό αντισυνταγματικά, τη χρυσή τομή στο πρόσωπο του Παπαδήμου προκειμένου να γίνει η «βρώμικη δουλειά».

Σε μια χώρα που η οικονομία της παρουσίαζε συρρίκνωση της τάξεως του 15% την περίοδο 2008-2011, που η ανεργία άγγιζε το 21,8%, σχεδόν διπλάσια από τον αντίστοιχο μήνα του 2010, που οι μειώσεις εισοδήματος τη διετία 2010-11 άγγιζαν το 30% και 35% σε δημοσίους υπαλλήλους και εργαζόμενους σε ΔΕΚΟ και το 15,7% στους συνταξιούχους και που η ακρίβεια συνέχιζε να καλπάζει, ήταν σαφές ότι δεν μπορούσε να υπάρξει πολιτική και κοινωνική αρμονία. Η βάση επηρέαζε το εποικοδόμημα και η αστική πολιτική ηγεσία βρισκόταν με την πλάτη στον τοίχο. Το άλλοτε «σοσιαλιστικό» ΠΑΣΟΚ του Γιώργου Παπανδρέου υλοποιούσε

τις πιο αντιδραστικές αντιμεταρρυθμίσεις της μεταπολίτευσης φέρνοντας στην Ελλάδα την Τρόικα και τα μνημόνια. Η ΝΔ των σκανδάλων που σχεδόν τρία χρόνια νωρίτερα είχε χάσει την εξουσία αδυνατούσε να πείσει, ενώ το ακροδεξιό κράμα του ΛΑΟΣ, ούρλιαζε ότι διψάει για κυβερνητική καρέκλα.

Κάπως έτσι, εντός αυτού του πολιτικού σκηνικού, με το λαό στους δρόμους, τις απεργίες να διαδέχονται η μία την άλλη και το κίνημα των αγανακτισμένων να αποκτά άλλα, επικίνδυνα για το σύστημα, χαρακτηριστικά, το Νοέμβριο του 2011, το αστικό πολιτικό κατεστημένο, μην μπορώντας να σηκώσει μόνο του το βάρος της επιβολής των νέων μέτρων, συνασπίστηκε κάτω από το πρόσωπο του τραπεζίτη Παπαδήμου, προκειμένου να ψηφίσει το δεύτερο μνημόνιο που περιλάμβανε τους όρους του δανείου και τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής που όφειλε να λάβει η Ελλάδα στο επόμενο διάστημα. Μεταξύ των μέτρων του νέου μνημονίου περιλαμβάνονταν μείωση του κατώτατου μισθού κατά 22% για τους εργαζόμενους άνω των 25 ετών και η μείωση κατά 32% για τους νέους από 18 έως 25 ετών. Επίσης προβλέπονταν η κατάργηση 150.000 θέσεων εργασίας από το δημόσιο τομέα, ατομικές ή

επιχειρησιακές συμβάσεις με την λήξη των κλαδικών, περικοπές στις επικουρικές συντάξεις, κατάργηση των Οργανισμών Εργατικής Κατοικίας και Εστίας, αύξηση αντικειμενικών αξιών και ενοποίηση φόρων στα ακίνητα. Όλα αυτά συνιστούσαν ένα πακέτο βόμβα.

Κίνημα και Αριστερά

Το 2012 η κυβέρνηση Παπαδήμου και τα κόμματα που τη στήριζαν, δεν είχαν καμία απολύτως κοινωνική νομιμοποίηση. Επρόκειτο καθαρά για έναν κυβερνητικό μηχανισμό «καμικάζι», που θα αναλάμβανε να τινάξει στον αέρα την ελληνική οικονομία με το δεύτερο μνημόνιο και στη συνέχεια θα προκήρυττε εκλογές το Μάιο του 2012. Εκεί θα φαινόταν με πραγματικούς όρους η νομιμοποίηση που είχαν στην κοινωνία τα κόμματα που δέσμευσαν τη χώρα με εξοντωτικές υποχρεώσεις απέναντι στην εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Το ΠΑΣΟΚ του 43,92% στις εκλογές του 2009, θα κατακρημνιζόταν στο 12,28% στις δεύτερες εκλογές του 2012, η ΝΔ του 33,47% το 2009, θα ήταν η μόνη συστημική δύναμη που παρά τις απώλειες θα συγκρατούσε δυνάμεις και θα έπιανε το 29,66% το 2012, ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ του 4,60% το 2009 θα εκτινασσόταν στο 26,89% το 2012.

Αυτός ο πολιτικός σεισμός των εκλογών του 2012, ήταν το αποτύπωμα ενός μεγαλειώδους κινήματος ενάντια στα μνημόνια και τη λιτότητα, που είχε ξεκινήσει από το 2010 και τις ανακοινώσεις του Γιώργου Παπανδρέου περί ένταξης της Ελλάδας σε μηχανισμό στήριξης, αλλά πατούσε πολύ πιο πίσω. Έβρισκε κανείς τις ρίζες του στο τεράστιο αντιπαγκοσμιοποιητικό κίνημα των αρχών της χιλιετίας, στο νέο διάλογο που άνοιξε μεταξύ οργανώσεων της ριζοσπαστικής Αριστεράς στο Ελληνικό Κοινωνικό Φόρουμ, στο νεολαιίστικο κίνημα ενάντια στην αναθεώρηση του άρθρου 16 και στην εξέγερση του Δεκεμβρίου του 2008. Η ριζοσπαστική Αριστερά, βρισκόταν μέσα στους κοινωνικούς χώρους, στις ταξικές μάχες, στα νέα κινήματα ενάντια στο ρατσισμό και τις διακρίσεις. Ήταν παρούσα εκεί που χτυπούσε ο παλμός της κοινωνίας. Μπορεί κάποιος να πει το ίδιο για τον σημερινό μεταλλαγμένο και βουτηγμένο στα μνημόνια ΣΥΡΙΖΑ; Μάλλον όχι.

Απέναντι τόσο στην κυβέρνηση Παπανδρέου, όσο και στην κυβέρνηση Παπαδήμου, δόθηκαν τεράστιες μάχες στο δρόμο, στους εργατικούς χώρους, στα φοιτητικά αμφιθέατρα και στα σχολεία. Από τον Έβρο μέχρι την Κρήτη, δεν υπήρχε μέρος όπου

πανδημικής κρίσης

αιρνε και θα τους σήκωνε»

Είναι πραγματικά τρομακτικό το να σκεφτεί κανείς τι θα συνέβαινε στις αντικειμενικές συνθήκες του σήμερα, αν ήταν ενεργός ο πολιτικός υποκειμενικός παράγοντας του χθες, του όχι τόσο μακρινού 2012.

να μπορούσαν να σταθούν οι τιμητές και οι υπέρμαχοι των μνημονίων. Εντός αυτού του κλίματος, ο Γιώργος Καρατζαφέρης επεδίωξε την ύστατη ώρα, πριν την ψήφιση του δεύτερου μνημονίου, να σώσει το τομάρι του κάνοντας ηρωική έξοδο από την κυβέρνηση. Στη συνείδηση του κόσμου όμως ήταν ήδη καταδικασμένος και πολιτικά τελειωμένος. Πόσο μάλλον όταν τα πρωτοπαλικάρά του τον έφτυσαν εν μία νυκτί παραμένοντας στις κυβερνητικές καρέκλες τους, συνεχίζοντας μάλιστα μέχρι σήμερα.

Η 12η Φλεβάρη

Σημείο αναφοράς σε αυτή την πολιτική και κοινωνική σύγκρουση αποτέλεσε η διαδήλωση της 12ης Φεβρουαρίου 2012. Το πολιτικό σκηνικό ήταν άκρως πολωμένο. Από τη μία συνασπισμένος ο άλλοτε αντιμαχόμενος δικομματισμός και η ακροδεξιά επιχειρούσαν να ψηφίσουν το νέο μνημόνιο, από την άλλη η Αρι-

στερά τόσο κοινοβουλευτικά, όσο και εξωκοινοβουλευτικά στεκόταν απέναντι. Εκείνη την Κυριακή πολλές δεκάδες χιλιάδες κόσμου έσπευσε να κατέβει στο απογευματινό συλλαλητήριο ενάντια στην ψήφιση των νέων μέτρων, προμηνύοντας το τι θα ακολουθούσε εκλογικά λίγους μήνες αργότερα. Οι δρόμοι γύρω από τη Βουλή και την πλατεία Συντάγματος έσφριζαν από κόσμο. Οι «μειοψηφίες» για τις οποίες έκαναν λόγο τόσα χρόνια τα κυρίαρχα ΜΜΕ είχαν πλέον γίνει ξεκάθαρες πλειοψηφίες και αυτό δεν έπρεπε να φανεί. Έτσι, λοιπόν, ήδη από τις 18:00 το απόγευμα η αστυνομία ξεκίνησε μια σφοδρή και βίαιη επίθεση προκειμένου να διαλύσει τους συγκεντρωμένους. Ο κόσμος δε λύγισε και μέχρι αργά το βράδυ παρέμενε στη λεωφόρο Αμαλίας δείχνοντας πρωτοφανές θάρρος και επιμονή. Τα επεισόδια συνεχίστηκαν στις κεντρικές αρτηρίες του κέντρου αλλά και σε ολόκληρη τη χώρα εκείνες τις ημέρες. Η κυβέρνη-

ση Παπαδήμου και οι υποστηρικτές της, ήταν ξεκάθαρο ότι είχαν πλέον κοντά ποδάρια.

Τότε και τώρα

Όσο περίεργο κι αν ακούγεται, από εκείνο το εκρηκτικό πολιτικό σκηνικό έχουν περάσει 10 χρόνια. Εντός αυτού του διαστήματος έχουν γίνει απίστευτες πολιτικές μεταλλάξεις και οι πρωταγωνιστές του χθες επιχειρούν να αναβαπτισθούν στο σήμερα, έχοντας κάνει στο ενδιάμεσο στροφή 180 μοιρών. Ο αντιμνημονιακός, την περίοδο 2010-2015, Αλέξης Τσίπρας έγινε μνημονιακός πρωθυπουργός. Ο Γιώργος Παπανδρέου, ο άνθρωπος που έφερε τα μνημόνια στην Ελλάδα, αυτοπροτάθηκε στις πρόσφατες εκλογές του ΚΙΝΑΛ ως πολέμιος των μνημονίων χαρακτηρίζοντας το κόμμα Τσίπρα ως «μετριοπαθή Αριστερά». Οι αποστάτες του ΛΑΟΣ το 2012 σήμερα κατέχουν θέσεις σε κεντρικά υπουργεία της κυβέρνησης Μητσοτάκη, ενώ ο Βελόπουλος που αποχώρησε λίγο αργότερα αποτελεί τον βασικό εκπρόσωπο της ακροδεξιάς σήμερα.

Ο ΣΥΡΙΖΑ των πλατειών, των κινημάτων και της αντιμνημονιακής πολιτικής, έγινε το κόμμα που πρόδωσε τις λαϊκές προσδοκίες, που έφερε τούμπα το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος του 2015 και που εφάρμοσε μνημόνια. Έγινε το κόμμα που έθεσε τις βάσεις για τη σύγχρονη ξενοφοβική προσφυγική πολιτική και όξυνε τους ανταγωνισμούς στην ανατολική Μεσόγειο. Η ΝΔ πατώντας στη συναίνεση που εξασφάλισε ο ΣΥΡΙΖΑ, εντείνει τη νεοφιλελεύθερη επέλαση δίνοντας μάλιστα υπουργεία-κλειδιά, σε στελέχη με ξεκάθαρο ακροδεξιό παρελθόν. Το ΠΑΣΟΚ της πλήρους πολιτικής ανυποληψίας και κατάρρευσης, αφού επιβίωσε πατώντας στους παλιούς ισχυρούς μηχανισμούς του και αφού απαλλάχθηκε από πρόσωπα «βαρίδια» πλέον επαναμφανίζεται στην κεντρική σκηνή ως η δύναμη της σύνεσης και του κέντρου(!).

Απέναντι σε όλο αυτό το πολιτικό τουρλουμπούκι θα έλεγε κανείς ότι στέκεται με συνέπεια το ΚΚΕ. Όμως μια συνέπεια που απλώς επιβεβαιώνει τη συνέπιά της εκ των υστέρων και δεν οργανώνει τις πολιτικές μάχες εκ των προτέρων είναι πολιτικά αδιέξοδη. Το ΚΚΕ όσο περιχαράκωνεται γύρω από τον εαυτό του και δεν εμπλέκεται ενεργά στα νέα κινήματα,

στις μάχες, στις αναζητήσεις του κόσμου και στις διεργασίες της ευρύτερης Αριστεράς, όσο δεν αξιοποιεί την παρακαταθήκη της ενιαιομετωπικής πολιτικής και της μεταβατικής πολιτικής λογικής, τόσο θα κινείται περιμετρικά των μεγάλων πολιτικών διακυβευμάτων χωρίς να τα αγγίζει. Αυτό το είδαμε και στις μεγάλες προκλήσεις του 2012, και στο δημοψήφισμα του 2015, και σήμερα που η κοινωνία βυθίζεται στην φτώχεια, την πανδημία και την οικολογική καταστροφή.

Είναι πραγματικά τρομακτικό το να σκεφτεί κανείς τι θα συνέβαινε στις αντικειμενικές συνθήκες του σήμερα, αν ήταν ενεργός ο πολιτικός υποκειμενικός παράγοντας του χθες, του όχι τόσο μακρινού 2012. Σήμερα άνθρωποι καίγονται, εγκλωβίζονται στο πολικό ψύχος, πεθαίνουν σε νοσοκομεία και εντατικές και φτύνουν αίμα κάθε μέρα στις δουλειές τους, χωρίς να υπάρχει ούτε μία παραιτήση κυβερνητικού στελέχους. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη έχοντας εξασφαλίσει τη σιωπή και τη στήριξη των ΜΜΕ συνεχίζει την πορεία της να μην συμβαίνει τίποτα. Ο ΣΥΡΙΖΑ, που μέχρι πριν τρεις μήνες έπαιζε το χαρτί της συναίνεσης και της σοβαρής αντιπολίτευσης, ξαφνικά ζητάει εκλογές και κάνει πρόταση μομφής, χωρίς να τρομάζει στο ελάχιστο την κυβερνητική πλειοψηφία, χωρίς να έχει καμία σύνδεση με συνδικάτα, κοινωνικούς φορείς και κινήσεις πολιτών. Πρόκειται για ένα παιχνίδι επικοινωνίας που έχει απλώς στραμμένο το βλέμμα στις εκλογές, που δεν έχει σχέση με την πραγματική κοινωνία.

Απέναντι σε όλα αυτά, η ριζοσπαστική Αριστερά, οι αγωνιστές και οι αγωνίστριες που και το 2012 και το 2022, παλεύουν ενάντια στις πολιτικές που τσακίζουν την εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, καλούνται να βρουν λύσεις. Καλούνται να συγκεντρώσουν το μάξιμουμ των κοινωνικών δυνάμεων γύρω από ένα μίνιμουμ πολιτικό πρόγραμμα που θα είναι πραγματικά τρομακτικό για το αστικό πολιτικό κατεστημένο. Πατώντας στην εμπειρία, στα σωστά και στα λάθη του χθες, οφείλουμε να διαμορφώσουμε ξανά τους όρους της επανεμφάνισής του ταξικού παράγοντα στο πολιτικό προσκήνιο. Μόνο έτσι, η διάχυτη οργή θα γίνει πολιτική δύναμη, μόνο έτσι ο κόσμος θα ξαναπάρει τη ζωή του στα χέρια του. Δύσκολο, αλλά πρέπει να γίνει.

«ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΠΙΕΣΜΕΝΟΥΣ ΠΟΥ

Πληθαίνουν οι **φασιστικές επιθέσεις στην Θεσσαλονίκη**. Μετά τα γεγονότα που έλαβαν χώρα στο **1ο και 2ο ΕΠΑΛ στην Σταυρούπολη**, ομάδα φασιστών **επιτέθηκε σε πρόσφυγες** κατά την επιστροφή τους από το **Διαπολιτισμικό Σχολείο Ευόσμου**. Μάλιστα ένας από τους πρόσφυγες που δέχτηκε την επίθεση έκανε να πάει σχολείο ένα μήνα καθώς φοβόταν για την σωματική του ακεραιότητα. Το ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι ότι πρόκειται πιθανότατα για μαθητές, γεγονός που δείχνει ότι υπάρχει έντονη **παρείσφρηση φασιστικών στοιχείων στα σχολεία της περιοχής**, ενώ είναι αρκετά πιθανόν να πρόκειται και για οργανωμένη φασιστική ομάδα. Μετά την καταδίκη της ΧΑ, οι φασιστικές γκρούπες έχασαν τη δυνατότητα μαζικής πολιτικής απεύθυνσης που είχαν αποκτήσει και όντας απομονωμένες ξεκίνησαν να αποκτούν και πάλι χαρακτηριστικά επικινδυνότητας στον δρόμο. Είναι μια δυνητικά πολύ επικίνδυνη κατάσταση καθώς είναι ακόμα νωπές οι μνήμες για το πώς τέτοιες επιθέσεις μπορεί να υποδεικνύουν την αναζωογόνηση μαζικών ακροδεξιών οργανώσεων ή ακόμα και τη δημιουργία νέων. Το θετικό όμως είναι ότι **αυτές οι επιθέσεις βρίσκουν απέναντί τους ένα μεγάλο κομμάτι την κοινωνίας**. Με το που γνωστοποιήθηκε η επίθεση, εκπαιδευτικοί και μαθητές βρέθηκαν στο πλευρό των προσφύγων ενώ ο Δήμος

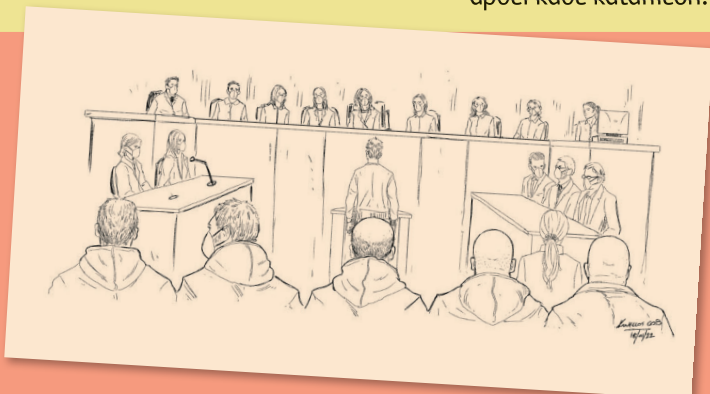
Νεάπολης-Συκεών έβγαλε ανακοίνωση με την οποία καταδικάζει τις επιθέσεις αυτές. Αυτό δείχνει ότι τα φασιστικά αντανάκλαστικά δεν βρίσκουν γόνιμο έδαφος στην κοινωνία, κεντρικό ρόλο φυσικά θα παίξει και το αντιφασιστικό-αντιρατσιστικό κίνημα, στόχος του οποίου πρέπει να είναι να απομονώσει τέτοιες ομάδες και να δημιουργήσει τα αντανάκλαστικά αυτά τα οποία θα συσπειρώνουν τον κόσμο απέναντι στις ακροδεξιές επιθέσεις.

Αποσύρθηκε -μετά από τον σάλο που προκάλεσε- το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της «Ελληνικής Εταιρίας Προγεννητικής Αγωγής» το οποίο είχε αρχικά εγκριθεί από το Υπουργείο Παιδείας και προτεινόταν στα γυμνάσια της χώρας. Στο ακραία **σεξιστικό και ομοφοβικό αυτό πρόγραμμα** διάφοροι επιστήμονες (:) εξηκούσαν στους μαθητές και τις μαθήτριες ότι η ζωή δημιουργείται από την στιγμή που το ετερόφυλο ζευγάρι αποφασίζει να κάνει παιδιά και ως εκ τούτου η έκτρωση ή ακόμα και η έκτακτη αντισύλληψη είναι δολοφονία, ότι οι λεσβίες δημιουργούνται επειδή οι μπότες τους ήθελαν αγοράκι και όχι κοριτσάκι και φυσικά ότι οι αμβλώσεις και οι πρώιμες σεξουαλικές σχέσεις ευθύνονται για τα αυξημένα ποσοστά καρκίνου. **Με έγκριση της Υπουργού Παιδείας αυτό το βαθύτατα σκοταδιστικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα διδασκόταν στην χώρα ως εκπαιδευτικό**. Πρόκειται για μια ακόμα απόπειρα της κυβέρνησης της ΝΔ, διάφορων επιστημόνων αλλά και τις εκκλησίες **να επιτεθούν στα αναπαραγωγικά δικαιώματα των γυναικών**, διαμορφώνοντας συνειδήσεις εναντίον τους μέσα από το δημόσιο σχολείο. Και φυσικά, το πρόγραμμα αυτό είχε λάβει **γενναϊόδωρες χρηματοδοτήσεις** από το Υπουργείο Παιδείας, την ώρα που οι μαθητές/τριες στριμώχνονται ανά 27 σε μία τάξη και κάνουν μάθημα με κουβέρτες αφού τα περισσότερα σχολεία δεν έχουν επαρκή θέρμανση.

Συνεχίζεται η **δίκη για τους δολοφόνους του ΛΟΑΤΚΙ+ ακτιβιστή και drag queen Ζακ Κωστόπουλου (Zackie)** ενώ παράλληλα συνεχίζεται και η προσπάθεια να αποσιωπηθεί. Παρά τις συνεχόμενες εκκλήσεις των δικηγόρων της οικογένειας του Ζακ, η έδρα συνεχίζει να **αρνείται να μεταφέρει τη διαδικασία σε μεγαλύτερη αίθουσα ώστε να υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης** από ακτιβιστές της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας και δημοσιογράφους. Καθώς απαγορεύτηκε από την έδρα η φωτογραφική κάλυψη της δίκης με τη δικαιολογία ότι θα εκτεθούν οι κατηγορούμενοι που στο κάτω κάτω είναι οικογενειάρχες, **η πρωτοβουλία Justice for Zak/Zackie μαζί με την οικογένεια και τους φίλους του Ζακ καλούν κομίστ(ρι)ες να καταγράψουν τα στιγμιότυπα της δίκης μέσα από τα σκίτσα τους**. Στόχος είναι να συμβάλουν στην δημοσιότητα της δίκης, η οποία θα ασκήσει πιέσεις στο να μην αθωωθούν οι δολοφόνοι του Ζακ. Ξέρουμε πολύ καλά πως -παρά την τίμια στάση ορισμένων δικαστικών και εισαγγε-

Για 4 δεκαετίες, το έντυπο που καλούνταν να συμπληρώσουν οι εθελοντές αιμοδότες ανέφερε ρητά ότι **όσοι/ες είχαν έστω μια σεξουαλική σχέση με άτομο του ίδιου φύλου από το 1977 και μετά δεν επιτρέπεται να δώσουν αίμα**. Το αποτέλεσμα αυτής της εντελώς αντιεπιστημονικής διάκρισης ήταν διττό: από την μία αποκλείοντας απόλυτα υγιείς ανθρώπους **στερούσε πολύτιμο αίμα από τους ασθενείς** και από την άλλη ενίσχυε και αναπαρήγαγε **το στερεότυπο ότι το AIDS αφορά μόνο τα ομοφυλόφιλα άτομα**. Η πρόσφατη κατάργηση της διάκρισης είναι μια νίκη της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας η οποία είχε ως πάγιο αίτημά της την ίση πρόσβαση στην αιμοδοσία και το σπάσιμο του στίγματος γύρω από την ομοφυλοφιλία και τον AIDS. **Είναι βέβαια ειρωνικό** ότι το μέτρο αυτό πέρασε από μια δεξιά κυβέρνηση (με υπουργό το θάνο Πλεύρη) σε μια προσπάθεια να δείξει ένα κοινωνικό πρόσωπο -και υπό τις πιέσεις της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας- την ίδια στιγμή που στελέχη της κυβέρνησης αναπαράγουν ακραία ομοφοβία και σεξισμό. Παρότι απέχουμε πολύ ακόμα από την πλήρη απελευθέρωση των καταπιεσμένων της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας, **είναι ένα σημαντικό βήμα που θα έπρεπε να είχε γίνει, ως αυτονόητο, χρόνια τώρα**. Το φεμινιστικό και το ΛΟΑΤΚΙ+ κίνημα πρέπει να συνεχίσουν δυναμικά τις διεκδικήσεις τους μέχρι να αρθεί κάθε καταπίεση.

λέων- **η ελληνική δικαιοσύνη κάθε άλλο παρά δίκαιη είναι**. Η μόνη ελπίδα για την δικαίωση του Ζακ βρίσκεται στην επιμονή του κόσμου να μην ξεχαστεί η υπόθεση και στην διεκδίκηση του φεμινιστικού και του ΛΟΑΤΚΙ+ κινήματος για δικαιοσύνη.

Δεν έμαθες να ακούς;

* στίχος των
Nationalistas

Επιμέλεια: Κατερίνα Καλλιέργη

Το μετέωρο βήμα της Κύπρου

Των Μάνου Μαθιουδάκη
& Θέμη Θεμιστοκλέους

Δεν θα ήμασταν ειλικρινείς αν λέγαμε πως με την τελευταία έκθεση του Γ.Γ. του ΟΗΕ για την ανανέωση της θητείας της ΟΥΝΦΙΚΥΠ (ειρηνευτική δύναμη των ηνωμένων εθνών στην Κύπρο), γίναμε σοφότεροι όσον αφορά το κυπριακό. Η εκτίμηση πως και οι δύο πλευρές παραμένουν σταθερές και αδιάλακτες στις θέσεις τους επιβεβαιώνεται. Και όχι μόνο αυτό αλλά ο γραμματέας του ΟΗΕ τονίζει τους κινδύνους που ενέχει για τους πολίτες όλου του νησιού η πιθανότητα να απομακρυνθεί κι άλλο μια βιώσιμη λύση, όχι μόνο λόγω της αδιαλλαξίας αλλά και λόγω των συνεχόμενων προκλήσεων και της εμπρηστικής ρητορικής εκατέρωθεν με βασικό στόχο την εσωτερική κατανάλωση.

Η έκθεση του ΟΗΕ ουσιαστικά κρατάει ίσες αποστάσεις. Αναδεικνύει, όμως, εμμέσως τις ευθύνες της ε/κ πλευράς, υποστηρίζοντας πως δεν έχει αποδοθεί η πρόποση σημασία στα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης (ΜΟΕ), φέρνοντας ως παράδειγμα τα εμβόλια κατά του covid από την Ε.Ε. μέρος των οποίων θα έπρεπε να δοθούν στους τ/κ καθώς και τη διαδικασία έκδοσης για αυτούς ευρωπαϊκών πιστοποιητικών εμβολιασμού. Και στις δύο περιπτώσεις η ε/κ πλευρά κλυσιεργεί επιδεικτικά. Επιπλέον, η έκθεση καλεί και τις δύο πλευρές να δείξουν αυτοσυγκράτηση είτε αναφορικά με το άνοιγμα Βαρωσίων είτε με τα ενεργειακά. Η αντιπαράθεση όμως δεν φαίνεται να σταματά, ιδιαίτερα σε μια περίοδο εκλογικών αναμετρήσεων και στις δύο κοινότητες.

Η έκθεση του ΟΗΕ αποτελεί μια ένδειξη για το ποιο πάει το κυπριακό. Και δυστυχώς το μέλλον φαντάζει όλο και πιο ζοφερό. Όσο και αν προσπαθεί όμως η/κ ηγεσία να επιρρίψει την ευθύνη στον ΟΗΕ υποστηρίζοντας πως υποβαθμίζει το κυπριακό, δεν μπορεί να κρύψει τις βαριές ευθύνες της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Η τακτική που βασίστηκε στην επιδίωξη ηγεμονίας μέσω της ένταξης στον άξονα Ισραήλ-Κύπρου-Ελλάδας-Αίγυπτου με τη στήριξη των ΗΠΑ, δεν αποδίδει τα αναμενόμενα. Βρίσκει την ε/κ πλευρά σε διπλωματικό αδιέξοδο ακόμα και εντός της ΕΕ, η οποία δεν φαίνεται να υιοθετεί τις ε/κ προτάσεις για βαριές κυρώσεις εναντίον της Τουρκίας. Το αδιέξοδο μάλιστα εντείνεται από την εκφρασμένη πια απροθυμία των ΗΠΑ να συνεχίζουν να στηρίζουν το πλάνο του EASTMED, ένα πλάνο που ούτως ή άλλως ήταν κατά κοινή ομολογία πατελώς ασύμφορο οικονομικά. Στον

απόηχο αυτού του φιάσκου η κυβέρνηση Αναστασιάδη «τρέχει και δεν φτάνει».

Το σαμποτάρισμα των διαδικασιών επίλυσης του κυπριακού δυναμίτισε τις σχέσεις της με κεντροδεξιά και φιλελεύθερα τμήματα της κοινωνίας που την στήριζαν με την ελπίδα μετάβασης σε ένα ομοσπονδιακό, σύγχρονο και ασφαλές κράτος. Το πάγωμα της πολιτικής των χρυσών διαβατηρίων μετά τις αποκαλύψεις περί διαφθοράς και ασύδοτου πελατειακού κράτους στην εξέθεσε στα μάτια ολόκληρης της κοινωνίας συμπιέζοντας ταυτόχρονα τον κύκλο εργασιών μεγάλων κατασκευαστικών, που αποτελούν κεφαλαιώδεις κομμάτι των μηχανισμών εσωτερικής «ανάπτυξης». Το δε πρόσφατο πλάνο επί της στρατηγικής των υδρογοναθράκων, η οποία αποτελούσε ποντάρισμα της εγχώριας αστικής τάξης για το πλάσμα της σε αναβαθμισμένα οικονομικά ταμπλό, υφαρπαρίζει από την κυβέρνηση το ρόλο του αρχιτέκτονα αυτού του γεωπολιτικού οικοδομήματος. Υπό αυτές τις συνθήκες και με την πανδημία να κρατεί ακόμη καλά, η κυβέρνηση Αναστασιάδη δυσκολεύεται να επιδείξει την οποιαδήποτε επιτυχία. Αντίθετα και με κάθε ευκαιρία υπερθεματίζει σε ζητήματα καταστολής, τρομοκρατικών αφηγήσεων για το μεταναστευτικό/προσφυγικό ζήτημα, βιώνοντας ταυτόχρονα την πρωτοφανή απόσυρση της εμπιστοσύνης πολιτικών και οικονομικών παραγόντων με τους οποίους διατηρούσε στενές σχέσεις.

Στο δρόμο για τις προεδρικές του '23

Τα παραπάνω αντανακλώνονται και στις τριβές που υπάρχουν εντός του μεγάλου κόμματος της Δεξιάς, του Δημοκρατικού Συναγερμού (ΔΗΣΥ) καθώς μαίνονται οι βολιδοσκοπήσεις για τις

υποψηφιότητες που τελικά θα υποβληθούν ενόψει των προεδρικών εκλογών του 2023. Με την εκτίμηση ότι η πορεία αποσύνθεσης του Αναστασιάδη είναι μη αναστρέψιμη και γνωρίζοντας τόσο τις εσωκομματικές τριβές που έχει προκαλέσει όσο και τους κινδύνους που εγκυμονεί για το κόμμα (και για τον ίδιο φυσικά), ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου έσπευσε να ανακοινώσει την πρόθεσή του να κατέβει ως υποψήφιος. Πρόκειται για μία κίνηση η οποία δεν απολαμβάνει ομοφωνίας εντός του ΔΗΣΥ, αφού συναντά ήδη την αντίσταση πρωτοκλασάτων στελεχών, μεταξύ άλλων του Νίκου Χριστοδουλίδη. Ο πρώην ΥΠΕΞ και υποψήφιος πρόεδρος του κυβερνώντος Δημοκρατικού Συναγερμού στρέφεται πλέον αδιακρίτως εναντίον οποιουδήποτε κινείται στην κατεύθυνση μιας πιο διαλλακτικής στάσης στο κυπριακό. Με αποδέκτη κυρίως τη βάση του ΔΗΣΥ, η υποψηφιότητα του ερμηνεύεται κυρίως ως απάντηση σε ζητήματα εσωστρέφειας που επιχειρεί να προλάβει εσωκομματικές καταρχάς εξελίξεις, παρά ως προσεκτικά σταθμισμένη απόφαση που μεγιστοποιεί τις πιθανότητες νίκης.

Παρά τις πρωτοφανείς αδυναμίες της κυβέρνησης Αναστασιάδη και τις παρενέργειές τους στο κόμμα της Δεξιάς, η κατάσταση της αριστεράς δυστυχώς δεν προμηνύει εύκολη αλλαγή των πολιτικών συσχετισμών. Και αυτό γιατί με εξαίρεση σωστές αλλά μόνο φραστικές αντιπαραθέσεις κυρίως για τη στάση του Αναστασιάδη στις συνομιλίες, το ΑΚΕΛ εξακολουθεί να βασανίζεται από... αφλογιστία, διατηρώντας γραμμή ήπιας κοινοβουλευτικής πλεύσης, αποφεύγοντας να αφουγκραστεί και να προτάξει αιτήματα της βάσης του, κάνοντας εμφανή έτσι την έλλειψη διάθεσης να επιταχύνει τις πολιτι-

κές εξελίξεις σε όφελος της εργαζόμενης πλειοψηφίας της Κύπρου.

Εκλογές στη Β. Κύπρο

Η τ/κ πλευρά βρίσκεται στον απόηχο των πρόωρων βουλευτικών εκλογών (23/1). Ήταν οι εκλογές με το υψηλότερο ποσοστό της αποχής στη σύγχρονη κοινοβουλευτική ιστορία της Βόρειας Κύπρου (42%), γεγονός που σχετίζεται αφενός με τις αρνητικές εξελίξεις στο πεδίο της οικονομίας: κρίση των καυσίμων (η τιμή της βενζίνης διπλασιάστηκε μέσα σε έναν χρόνο λόγω του πληθωρισμού), ραγδαία αύξηση στην τιμή βασικών αγαθών (περίπου 60% στα τρόφιμα) και σκληρές επιπτώσεις του lockdown σε μια οικονομία που στηρίζεται πολύ στον τουρισμό. Αφετέρου, οφείλεται στην ευρεία απονομιμοποίηση των κομμάτων που κυβέρνησαν τις τελευταίες δεκαετίες, στην απαισιοδοξία για τις εξελίξεις στο κυπριακό αλλά και στην αμφιλεγόμενη επιλογή μερίδας οργανώσεων της ριζοσπαστικής τ/κ αριστεράς να καλέσουν σε εκλογικό μποϊκοτάζ. Σε αυτές τις συνθήκες τερμάτισε πρώτο το δεξιό Κόμμα Εθνικής Ενότητας (UBP) με προμετωπίδα την ανάγκη βελτίωσης των σχέσεων με την Τουρκία (39,5%), ενώ το ιστορικό σοσιαλδημοκρατικό Ρεπουμπλικανικό Τουρκικό Κόμμα (CTP), που συνεχίζει να υποστηρίζει ομοσπονδιακή λύση στο κυπριακό, ήρθε δεύτερο (32%). Με βάση τα παραπάνω, παρά την πρωτιά του, το UBP δεν εξασφάλισε την πολυπόθητη αυτοδυναμία και έχει ξεκινήσει προσπάθεια σχηματισμού μιας νέας -και μάλλον αδύναμης- κυβέρνησης συνασπισμού.

Το θετικό μήνυμα των εκλογών ήταν το ποσοστό της αντικαπιταλιστικής οργάνωσης Bagimsizlik Yolu (Δρόμος Ανεξαρτησίας) που άγγιξε το 2% σε αυτή την πρώτη αυτόνομη συμμετοχή του σε εκλογικές αναμετρήσεις. Αν και μια συστράτευση των δυνάμεων της ριζοσπαστικής/αντικαπιταλιστικής αριστεράς θα μπορούσε να φέρει εντυπωσιακά αποτελέσματα, παρόλα αυτά η επιτυχία του Bagimsizlik Yolu δείχνει ότι η -χωρίς αστερίσκους- αντικαπιταλιστική του κατεύθυνση και στήριξη των εργατικών αγώνων και ο έμπρακτος αγώνας για μια Κύπρο ανεξάρτητη από τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις που λυμαίνονται την περιοχή μπορεί να φέρει αποτελέσματα. Αυτό άλλωστε δεν ξεχνάμε να μας θυμίζουν σε κάθε ευκαιρία οι συντροφισσες και οι σύντροφοι στην άλλη πλευρά του συρματοπλέγματος. Έτσι έγινε και στις αρχές της φετινής χρονιάς όταν βγήκαν στο δρόμο κατά χιλιάδες και οι οικονομικές και εργατικές τους διεκδικήσεις ενώθηκαν με την απαίτηση για την επάνωση του νησιού.

Τα επίδικα και οι προοπτικές ανταγωνισμού στην Ουκρά

Του Πάνου Πέτρου

Ο Φλεβάρης μπορεί να απ' οδειχθεί κρίσιμος για την εξέλιξη της κρίσης στην Ουκρανία.

Στη διάρκεια του θα λάβει χώρα ένα πλήθος επαφών που ίσως κρίνουν τη διπλωματική διέξοδο. Εντατικές συζητήσεις μεταξύ των δυτικών «συμμάχων», που αναζητούν κι επεξεργάζονται κοινές στρατηγικές. Μια συνάντηση μεταξύ της τουρκικής και της ρωσικής ηγεσίας, καθώς η Άγκυρα παίζει ένα «μετέωρο» ρόλο στο ουκρανικό (εξοπλίζοντας το Κίεβο αλλά και επιδιώκοντας να λειτουργήσει ως μεσολαβητής λόγω της συνεννόησης που έχει πετύχει με τη Μόσχα σε μια σειρά άλλα μέτωπα). Η παρουσία του Πούτιν στην Κίνα -στα πλαίσια των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων- και η συνάντησή του με τον Πρόεδρο Ξι, στο φόντο τηλεφωνημάτων που έχουν γίνει στο Πεκίνο και από τη Μόσχα και από την Ουάσινγκτον τις τελευταίες εβδομάδες. Η επανενεργοποίηση του «σχήματος της Νορμανδίας» (Ρωσία, Ουκρανία, Γερμανία, Γαλλία), που έχει αναλάβει το ρόλο του εγγυητή των Συμφωνιών του Μινσκ για τη διευθέτηση του εμφυλίου. Η -με όποια μορφή- συνέχεια των αμερικανο-ρωσικών συζητήσεων, μετά την ανταλλαγή γραπτών επιστολών.

Ταυτόχρονα όμως, ο Φλεβάρης παρουσιάζεται ως μια πιθανή περίοδος εκδήλωσης θερμού επεισοδίου. Σύμφωνα με τον Μπρίνγκεν και τα δυτικά ΜΜΕ, τότε είναι το πιθανότερο να εκδηλωθεί μια ρωσική επιθετική ενέργεια στην Ουκρανία. Σύμφωνα με τη ρωσική αφήγηση, αυτό διαβάζεται ανάποδα: τότε θα εκδηλωθεί μια προβοκάτσια που θα επιχειρήσει να σύρει τη Ρωσία σε πόλεμο. Σε κάθε περίπτωση, το «θερμόμετρο» παραμένει ψηλά. Ο Μπρίνγκεν ανακοίνωσε την αποστολή περίπου 9.000 Αμερικανών στρατιωτών σε μια σειρά χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, ενώ και άλλα κράτη-μέλη του ΝΑΤΟ διευρύνουν τη στρατιωτική παρουσία τους στη Μαύρη Θάλασσα, επιδεικνύοντας τις δυνατότητες «περικύκλωσης» της Ρωσίας. Τα ρωσικά στρατιωτικά γυμνάσια έχουν επεκταθεί και στο έδαφος της Λευκορωσίας (βόρεια της κεντροδυτικής Ουκρανίας) μια έμμεση πλην

σαφής υπογράμμιση των «γεωγραφικών» δυνατοτήτων του ρωσικού στρατού απέναντι στον ουκρανικό.

Αυτή η διαπραγμάτευση υπό την απειλή όπλων, αποτελεί μια ισορροπία τρόμου που συνόδευσε όλο το 2021 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

Η μεγάλη διαπραγμάτευση

Το μπαράζ απευθείας συνομιλιών (Μπρίνγκεν-Πούτιν, Μπλίνγκεν-Λαβρόφ) κατέληξε σε μια ανταλλαγή γραπτών επιστολών.

Πλάι στο γνωστό ρωσικό αίτημα για ρητή δέσμευση των ΗΠΑ ότι Ουκρανία και Γεωργία δεν πρόκειται να ενταχθούν ποτέ στο ΝΑΤΟ, παρουσιάστηκε για πρώτη φορά η αξίωση για μια αποχώρηση των νατοϊκών δυνάμεων από τις χώρες που εντάχθηκαν στη Συμμαχία μετά το 1997. Ο κατάλογος περιλαμβάνει 14 χώρες και αφορά πρακτικά την πλήρη αναδίπλωση του ΝΑΤΟ στα «σύνορα» που ίσχυαν πριν την κατάρρευση της ΕΣΣΔ.

Είναι προφανές ότι η συγκεκριμένη απαίτηση δεν παρουσιάστηκε με την προσδοκία να γίνει δεκτή. Ωστόσο η ρητή και δημόσια διατύπωσή της έχει σημασία.

Μεσομακροπρόθεσμα, παρουσιάστηκε η συνολική άποψη της Ρωσίας για την «τάξη πραγμάτων» στην Ευρώπη. Ασφαλώς για όποιον παρακολουθεί δηλώσεις και άρθρα της ρωσικής ηγεσίας ή ενώνει τις «κουκίδες» των επιμέρους κινήσεων της τα τελευταία 15-20 χρόνια, αυτά είναι γνωστά: Η αντιστροφή της γεωπολιτικής ήττας του 1991 και η αποκατάσταση της ρωσικής σφαίρας επιρροής διαπερνά τη σκέψη του Πούτιν και της ρωσικής ηγεσίας. Ωστόσο πλέον γίνεται ρητή και δημόσια ρωσική διεκδίκηση απέναντι στη «Δύση». Το Κρεμλίνο παρουσίασε με κάθε επισημότητα στον πλανήτη το «δόγμα» της εξωτερικής πολιτικής του.

Βραχυπρόθεσμα, το πιθανότερο είναι ότι η ρωσική ηγεσία προσέρχεται με το μάξιμουμ των διεκδικήσεων της, γνωρίζοντας ότι έτσι μπορεί να διασφαλίσει -κατά την εξέλιξη της διαπραγμάτευσης- τα πιο ζωτικά σημεία τους. Για τους αισιόδοξους (όσον αφορά μια διπλωματική εκτόνωση), αυτή η μέθοδος μπορεί να διευκολύνει και τον Μπρίνγκεν, δίνοντάς του μια διέξοδο παραχωρήσεων που όμως θα μπορούν να παρουσιαστούν ως «ελάχιστες».

Ένα δείγμα αυτής της δυναμικής στη διαπραγμάτευση αποτελούν οι διαρροές για αυτά που η Ουάσινγκτον φέρεται ως πρόθυμη να συζητήσει: Σοβαροί περιορισμοί στην ανάπτυξη πυραυλικών συστημάτων και στις μετακινήσεις στρατιωτικών δυνάμεων σε ευαίσθητες για τις ρωσικές ανησυχίες περιοχές της ανατολικής Ευρώπης. Πρόκειται για ένα σενάριο που η αμερικανική εξωτερική πολιτική απέρριπτε μετά βδελυγμίας μέχρι πολύ πρόσφατα, αλλά σήμερα παρουσιάζεται ως «εύλογη παραχώρηση».

Ωστόσο, πέρα από αυτές τις κινήσεις «καλής θέλησης» (σε αυτά που η Μόσχα χαρακτηρίζει «δευτερεύοντα») και την αναμενόμενη απόρριψη των μάξιμουμ αιτημάτων (για επιστροφή στα σύνορα του 1997), η Ουάσινγκτον απέρριψε κατηγορηματικά και το «ενδιάμεσο» αίτημα που βρίσκεται στο επίκεντρο της τρέχουσας κρίσης. Αρνείται, λέει, κάθε ανατροπή της «πολιτικής ανοικτών θυρών» που έχει το ΝΑΤΟ -μία αναφορά που αφορά εμφανώς την προοπτική ένταξης της Ουκρανίας. Αυτή αποτελεί διακηρυγμένο στόχο της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής από την εποχή του Μπους του Νεότερου, που τρέναρε κυρίως λόγω της απροθυμίας μερικών ευρωπαϊκών κρατών-μελών της Συμμαχίας να συναιέσουν. Αποτελεί επίσης τον κυρίαρχο προσανατολισμό της σημερινής ουκρανικής ηγεσίας. Αυτά τα δεδομένα παραμένουν στο τραπέζι ενεργά μετά την αμερικανική απάντηση.

Θα μπορούσε ασφαλώς να υπάρξει μια πιο ανεπίσημη διευθέτηση. Αυτή θα μπορούσε να περιλαμβάνει μια «σιωπηλή» επ' αόριστον αναβολή των διαδικασιών ένταξης της Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ και μια (επίσης «σιωπηλή») ντε φάκτο αναγνώριση των τετελεσμένων στην Κριμαία. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να αφήσει καταρχήν ικανοποιημένη τη Μόσχα και να διευκολύνει τον Μπρίνγκεν που έχει ανάγκη να αφοσιωθεί απερίσπαστος στον μεγάλο ανταγωνισμό με την Κίνα στον Ειρηνικό Ωκεανό. Ασφαλώς θα πρόκειται για «πάγωμα» μιας σύγκρουσης της οποίας η δυναμική θα παραμένει ενεργή...

Η δυναμική της σύγκρουσης

Όπως γράψαμε αναλυτικά σε προηγούμενο φύλλο, η δυναμική του

ιμπεριαλιστικού ανταγωνισμού κάνει παρακινδυνευμένη την εκτίμηση για μια ομαλή εξέλιξη. Το μεγάλο άγνωστο είναι ποιες «κόκκινες γραμμές» θεωρούν απαραβίαστες οι δύο πλευρές.

Για τη ρωσική ηγεσία, το ερώτημα προκύπτει από το «ευνοϊκό φεγγάρι» για τη θέση της: Καιρικές συνθήκες και στρατιωτικό πλεονέκτημα στην περιοχή, ενεργειακή κρίση στην Ευρώπη (που εξαρτάται από το ρωσικό φυσικό αέριο), κρίση της αμερικανικής ηγεμονίας που δυσκολεύεται να διαχειριστεί την «υπερέκταση» (με εμβληματική την πρόσφατη ήττα και αποχώρηση από το Αφγανιστάν). Η αυτοπεποίθηση του Κρεμλίνου αντανakλάται στις σαρκαστικές αναφορές των Ρώσων αξιωματούχων που δηλώνουν «κατανόηση» στη δυσκολία των Αμερικανών να ξεπεράσουν τις «ψευδαισθήσεις μεγαλείου» και να «προσαρμοστούν» στη νέα κατάσταση. Αυτά δημιουργούν πειρασμούς να «δοκιμάσει» τα όρια των ανταγωνιστών και να μην αφήσει ανεκμετάλλευτες (ή οικειοθελώς αδιερεύνητες!) τις δυνατότητες που ανοίγουν οι αλλαγές στο συσχετισμό.

Αντίστοιχα ερωτήματα για το πόσο σκέφτονται να το τραβήξουν, αφορούν τις προθέσεις της αμερικανικής ηγεσίας. Προφανώς τα ρωσοφοβικά γεράκια, οι «μαχητές του Ψυχρού Πολέμου» που -πράγματι- «δυσκολεύονται να προσαρμοστούν στη νέα κατάσταση» και αυτό τους κάνει εξαιρετικά επικίνδυνους. Αλλά αγγίζει και τους πιο στρατηγικά σκεπτόμενους που αντιλαμβάνονται τις αμερικανικές προτεραιότητες ως «Η Κίνα. Η Κίνα. Η Κίνα. Και η Ρωσία». Ο Μπρίνγκεν βαδίζει στα χνάρια της εξωτερικής πολιτικής που εγκαίνιασε ο Τραμπ (ιεράρχηση των μετώπων και άρα σχετική αναδίπλωση από κάποια), αλλά διαφοροποιείται σε ένα ζήτημα: Την επίγνωση ότι η παγκόσμια ηγεμονία των ΗΠΑ διασφαλίζεται σε μεγάλο βαθμό από το μεγάλο πλέγμα συμμαχιών της: Το γεγονός ότι μια σειρά από άρχουσες τάξεις ανά τον πλανήτη αντιλαμβάνονται ως βέλτιστο τρόπο προώθησης των εθνικών συμφερόντων τους τη στενή σχέση με τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό. Κάθε κίνηση αναδίπλωσης, οφείλει να γίνεται με τρόπο

ές του ιμπεριαλιστικού ανία

που περιφρουρεί ως κόρη οφθαλμού την επιβίωση αυτής της πεποίθησης διεθνώς. Η θερμή υπεράσπιση της «πολιτικής ανοικτών θυρών του NATO» ως υπαρκτική αφορά αυτό το ζήτημα: Τον αντίκτυπο που θα έχει ένα αμερικανικό «βέτο» στην ένταξη της Ουκρανίας (κατόπιν ρωσικής απαίτησης) σε πολλές πρωτεύουσες του πλανήτη, ιδιαίτερα σε εκείνες που ωθούνται συστηματικά από την Ουάσινγκτον «να υψώσουν ανάστημα» (απέναντι σε περιφερειακούς ανταγωνιστές της) με εγγύηση μια υπόσχεση αμερικανικών πλατών.

Αυτά κάνουν θολό το πού αρχίζει και πού τελειώνει η μπλόφα και το «chicken game» (ποιος θα δειλιάσει πρώτος) στις σημερινές ανταλλαγές απειλών και επιδείξεις στρατιωτικής δύναμης.

Τι σύγκρουση;

Υπάρχουν παράγοντες που λειτουργούν αποτρεπτικά σε μια γενικευμένη σύρραξη μεταξύ Ρωσίας και NATO που μοιάζει παρανοϊκή

καθώς το κόστος που θα έχει εκατέρωθεν δείχνει δυσανάλογο των προσδοκώμενων κερδών. Αλλά μεταξύ γενικευμένης σύρραξης και διπλωματικής εκτόνωσης, υπάρχουν πολλές ενδιάμεσες μορφές που μπορεί να πάρει μια κλιμάκωση.

Πράγματι, παρά την γενικευμένη υστερία, δεν είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός ότι αν η Μόσχα σχεδίαζε μια εισβολή, δεν θα έκανε προετοιμασίες σε κοινή θέα επί μήνες και ότι οι στρατιωτικές ασκήσεις αποτελούν κυρίως συμβολική επίδειξη δύναμης στη διαπραγμάτευση. Από τη ρωσική πλευρά, αυτό που συζητιέται δημόσια ως προς τις επιλογές «κλιμάκωσης», είναι να κάνει το βήμα της αναγνώρισης των «Λαϊκών Δημοκρατιών» του Ντονέσκ και του Λουγκάνσκ ως ανεξάρτητα κράτη. Είτε με την «αναγνώριση» ως πρώτο βήμα, είτε με τις πιο «ανεπίσημες» μεθόδους που έχει υιοθετήσει από το 2014 και μετά, η αναζωπύρωση της σύγκρουσης μεταξύ ΛΔ και Κιέβου εί-

ναι ένα πιθανό σενάριο.

Στις ΗΠΑ, η διευκρίνιση ότι το «Άρθρο 5» του NATO δεν αφορά την Ουκρανία και οι γενικότερες οικονομικο-διπλωματικές εμφάσεις της αμερικανικής ρητορικής, επίσης δείχνουν ότι δεν επικρατεί διάθεση μετωπικής αντιπαράθεσης (του αμερικανικού στρατού βεβαίως) με το ρωσικό στρατό.

Η αμερικανική εκδοχή «κλιμάκωσης» επίσης θα αφορά τους τοπικούς «αντιπροσώπους» - με μια ανοιχτή ή υπόγεια ενίσχυση του ουκρανικού στρατού. Και επίσης θα αφορά άλλου τύπου ενέργειες, όχι πολεμικές, αλλά επικίνδυνες. Έχοντας σχεδόν εξαντλήσει το «συνηθισμένο» οπλοστάσιο κυρώσεων, η δημόσια συζήτηση στρέφεται γύρω από άλλες εναλλακτικές. Μία είναι η ακύρωση του αγωγού NordStream 2 (που θα τροφοδοτεί τη Γερμανία απευθείας με ρωσικό φυσικό αέριο). Αν συνυπολογιστεί η μιντιακή καμπάνια στοχοποίησης της Γερμανίας ως «αδύναμου κρίκου» στην «άμυνα» της συλλογικής

«Δύσης», το ανέβασμα των τόνων από μεριάς ΗΠΑ ίσως αποτελεί και προσπάθεια «ευθυγράμμισης» των ευρωπαϊκών κρατών. Μια άλλη εκδοχή αφορά διαδικασίες «εξοστρακισμού» της Ρωσίας από το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα και τις συναλλαγές με δολάριο. Οι απόψεις για το αν η ρωσική οικονομία μπορεί να το αντέξει και αν μπορεί να γυρίσει μπουμέρανγκ στις ΗΠΑ δίστανται. Σε κάθε περίπτωση, όπως καταλήγει άρθρο των Financial Times, κάτι τέτοιο «μπορεί να μην σημαίνει την αρχή του Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου. Αλλά μπορεί να σημαίνει το τέλος της παγκοσμιοποίησης».

Η εναλλακτική σε μια «εκτόνωση» δείχνει να περιλαμβάνει τέτοια ενδεχόμενα τουλάχιστον στο άμεσο μέλλον. Αλλά κανείς δεν μπορεί να βάλει το χέρι του στη φωτιά ότι οποιαδήποτε από αυτές τις κινήσεις «κλιμάκωσης» εκατέρωθεν δεν θα αποτελέσει τελικά προεlude για ακόμα πιο επικίνδυνες καταστάσεις.

Το ουκρανικό δράμα

Ο Βλάντισλαβ Σούρκοφ, κορυφαίος σύμβουλος του Πούτιν από τα πρώτα του βήματα και υπεύθυνος «ουκρανικής πολιτικής» από τα τέλη του 2013 μέχρι το 2020, είχε πει σε συνέντευξή του ότι «Η Ουκρανία βρίσκεται ακριβώς ανάμεσα στη Ρωσία και τη Δύση. Η γεωπολιτική έλξη της βαρύτητας και από τις δύο μεριές θα τη διαλύσει».

Πέρα από το γεγονός ότι ο Σούρκοφ στην υπόλοιπη συνέντευξή του αφήνει να εννοηθεί ότι σχεδόν το εύχεται (δηλώνοντας περήφανος για την «επανακατάκτηση», όπως χαρακτηρίζει τα γεγονότα του 2014), η φράση του αποτελεί μια εξαιρετικά εύστοχη περιγραφή του δράματος της Ουκρανίας.

Το υπόβαθρο αφορά τα διαφορετικά οικονομικά συμφέροντα των ολιγαρχών, με όσους δρουν κυρίως στα δυτικά να προσβλέπουν σε μια στενότερη σχέση με την ΕΕ όσους δρουν κυρίως στα ανατολικά να αποβλέπουν στην οικονομική συνεργασία με τη Ρωσία. Εν τη απουσία μιας ανεξάρτητης αριστερής-ταξικής πολιτικής, αυτά διαχέονται και «προς τα κάτω» (σε ποια πλευρά του χάρτη εναποθέτουν οι εξαθλιωμένοι Ουκρανοί τις αυταπάτες τους).

Όπως γνωρίζουμε πολύ καλά και πικρά στα Βαλκάνια εδώ και τουλάχιστον έναν αιώνα, αστικές μερίδες αναμοχλεύουν κι οδηγούν σε παροξυσμό τα «εθνικά αισθήματα» στις συγκρούσεις τους -και αυτά με τη σειρά τους γίνονται εργαλείο παρέμβασης των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Αυτή η σχέση εθνικισμού-ιμπεριαλισμού ρήμαξε την Ουκρανία μετά το 2014.

Μετά το Μείντάν

Το τμήμα της ολιγαρχίας που κυριάρχησε στη χώρα «μετά το Μείντάν» προμοδότησε έναν αντιρωσικό ουκρανικό εθνικισμό. Αυτός άρμοζε στο φιλοδυτικό προσανατολισμό της κυβέρνησης και παράλληλα επιχειρούσε να χτίσει τη λαϊκή του νομιμοποίηση πάνω σε μια καμπάνια επιθετικής επιβεβαίωσης της «εθνικής ταυτότητας» (που ιστορικά είχε μια όψη άρνησης της «ρωσικότητας»). Αυτή η καμπάνια προκάλεσε τους φόβους και τις «αντι-Μείντάν» κινητοποιήσεις στα ανατολικά της χώρας, όπου ζει μια ρωσόφωνη πλειοψηφία. Την πολιτική και στρατιωτική ηγεσία αυτού του κινήματος ανέλαβαν δυνάμεις που αναφέρονται στο ρωσικό εθνικισμό που βλέπει την Ουκρανία ως «Νοβορωσία» (Νέα Ρωσία) ή «Μαλορωσία» (Μικρά Ρωσία).

Πάνω σε αυτή τη διαίρεση πάτησαν οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις. Δια του γνωστού μας Τζέφρι Πάιατ, οι ΗΠΑ

επιχείρησαν μια βίαιη ρυμούλκηση της Ουκρανίας (που μέχρι τότε έπαιζε το δύσκολο παιχνίδι της ισορροπίας μετά την ανεξαρτησία της) στο δυτικό στρατόπεδο, ενθαρρύνοντας τις τάσεις πλήρους «ρήξης» με τη Ρωσία. Η Μόσχα ενίσχυσε τους αυτονομιστές στα ανατολικά, ενώ στη διαδρομή απέκτησε τον πλήρη έλεγχο των εδαφών που είχαν αυτονομηθεί (για ματιά στα βιογραφικά των σημερινών

διαχρονικά αυτό το ζήτημα ήταν μειοψηφικό (γύρω στο 20%). Ασφαλώς, η υπόλοιπη εξήγηση βρίσκεται στον αποκλεισμό των κατοίκων της ανατολικής Ουκρανίας, αλλά και στο τοξικό κλίμα που κυριαρχεί στα δυτικά, όπου κάθε αντίρρηση στον φιλοδυτικό προσανατολισμό αντιμετωπίζεται ως «προδοσία» και όπου ο δημόσιος χώρος για όποια αντιπολιτευτική φωνή έχει περισταλεί δραματικά.

Στα ρημαγμένα από τον πόλεμο ανατολικά, η ίδια η καθημερινή επιβίωση εξαρτάται από τη ρωσική στήριξη (οικονομική, υγειονομική, διοικητική, στρατιωτική). Καθώς οι ΛΔ δεν έχουν καμία «βιωσιμότητα» και καθώς πολλοί βλέπουν να οικοδομείται μια «νέα Ουκρανία» που δεν τους χωράει, στρέφονται προς τη Ρωσία. Ασφαλώς, η υπόλοιπη εξήγηση βρίσκεται σε κινήσεις όπως η μαζική έκδοση ρωσικών διαβατηρίων και (πιο πρόσφατα) η ακύρωση των ουκρανικών εγγράφων (διαβατήρια, άδειες οδήγησης κλπ) που συμβάλλουν στη «διαμόρφωση» ή στην «οχύρωση» τέτοιων τάσεων.

Ζελένσκι

Η εκλογή του Ζελένσκι έμοιαζε να φέρνει μια αλλαγή. Η νίκη του στα δυτικά αποτύπωνε την αποδοκιμασία της πολιτικής Ποροσένκο (που υπερθεμάτιζε στον εθνικισμό), ενώ αρχικά έγινε δεκτή ως θετική εξέλιξη στα ανατολικά. Ο νέος πρόεδρος βρέθηκε γρήγορα «αιχμάλωτος» του πολιτικού σκηника που έχει εγκαθιδρυθεί. Οι όποιες πρωτοβουλίες προς την υλοποίηση τμήματος των Συμφωνιών του Μινσκ βυθίζονται από την εθνικιστική αντίδραση στο κοινοβούλιο, που αντιμετωπίζει όλο και περισσότερο τα προβλεπόμενα ως «ήττα». Ο ίδιος ακολουθεί με πίστη τον φιλοδυτικό προσανατολισμό, που καθιστά την συνέχεια της αντι-

ρωσικής υστερίας υποχρεωτική. Στα ανατολικά, παρότι γενικά η σύγκρουση παρέμεινε «παγωμένη», ανέβηκε κατακόρυφα τον τελευταίο ένα χρόνο η προπαγάνδα που τον χαρακτηρίζει «γενεοκτόνο φασίστα» κ.ο.κ.

Σήμερα ο Ζελένσκι έχει εμπλακεί σε μια άγρια ενδο-ολιγαρχική κόντρα, με τον -πλουσιότερο άνδρα της Ουκρανίας- Αχμέτοφ, με τον πρώην πρόεδρο Ποροσένκο, με τους ακροδεξιούς οπαδούς του Αβάκοβ, του διαβόητου υπουργού Εσωτερικών από το 2014 και μετά που παραιτήθηκε το καλοκαίρι του 2021. Αυτή η επίδειξη «πυγμής» μπορεί να συνδυαστεί με μια επίδειξη «πατριωτικού σθένους» -άλλωστε στη σύγκρουση με τον Αχμέτοφ και τον Ποροσένκο επιστρατεύεται η κατηγορία της «προδοσίας».

Ωστόσο ο αντίλογος ισχυρίζεται ότι αυτά -με τη χαοτική αντιπαράθεση που προκαλούν με τους (κυρίως εθνικιστές) οπαδούς των διωκόμενων- δεν δείχνουν άνθρωπο που ετοιμάζεται για πόλεμο. Άλλωστε οι «δυτικοί διπλωμάτες» έχουν εκφράσει την ανησυχία τους για τις συνέπειες που θα έχει η δίωξη Ποροσένκο στην «πολιτική ενότητα» σε τέτοιες «κρίσιμες στιγμές».

Σε ό,τι αφορά τις προθέσεις της Ρωσίας, ο Ζελένσκι πρόσφατα επέκρινε τον Μπάιντεν για υπερβολές που κάνουν κακό στο γενικό κλίμα στη χώρα -και άρα στην αγία οικονομία. Σύμφωνα με τον Ουκρανό πρόεδρο, η ρωσική απειλή είναι πάντα παρούσα, αλλά δεν έχει αλλάξει τίποτε ποιοτικά τον τελευταίο ένα χρόνο. Μοιάζει με τοποθέτηση ανθρώπου που θέλει να εστιάσει στα «εσωτερικά» προβλήματα ή που έχει επίγνωση των κινδύνων που θέτει για τον ίδιο η πρόθεση κάποιων σε ξένες πρωτεύουσες να πολεμήσουν τη Ρωσία μέχρι τον τελευταίο... Ουκρανό. Η αλήθεια είναι ότι μέχρι και τα τέλη του 2022, σύμφωνα με τις ανταποκρίσεις κάποιων Ουκρανών συντρόφων, κανείς στο εσωτερικό της Ουκρανίας δεν συμμαριζόταν το πανικόβλητο κλίμα που παρουσιάστηκε στο διεθνή Τύπο -αυτό το τοπίο αλλάζει σήμερα, λόγω του διεθνούς κλίματος και των δηλώσεων σε Ουάσινγκτον και Μόσχα.

Όπως φαίνεται, μια πιθανή «ανάφλεξη» θα έρχεται με πρωτοβουλία από το εξωτερικό (ή από εσωτερικές εθνικιστικές δυνάμεις που μπορεί να «διαβάσουν» σωστά ή λάθος τα μηνύματα που έρχονται από έξω). Δυστυχώς ο ουκρανικός λαός στα δυτικά και στα ανατολικά, ο μόνος που θα μπορούσε να υψώσει αποτελεσματικό φράγμα σε ένα τέτοιο σενάριο, δείχνει εγκλωβισμένος στις μυλόπετρες των εθνικισμών και των ιμπεριαλιστικών παιχνιδιών στην πλάτη του.

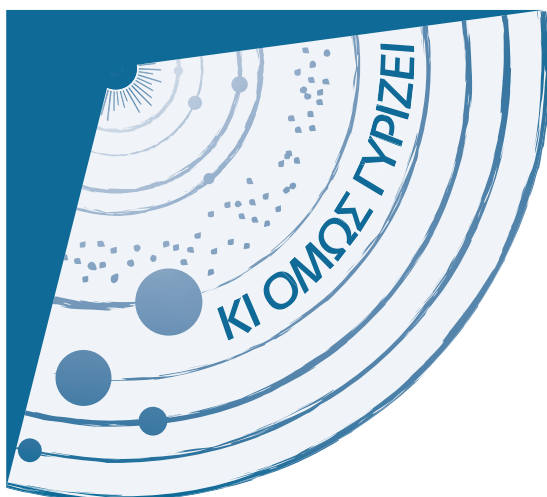

«Η Ουκρανία βρίσκεται ακριβώς ανάμεσα στη Ρωσία και τη Δύση. Η γεωπολιτική έλξη της βαρύτητας και από τις δύο μεριές θα τη διαλύσει»

ηγεσιών αποκαλύπτει μια «κυλιόμενη πόρτα» μεταξύ κρατικών πόστων στη Ρωσία και στις «Λαϊκές Δημοκρατίες»), πέρα από την επίσημη προσάρτηση της Κριμαίας.

Ο εμφύλιος πόλεμος, αποκτώντας χαρακτηριστικά «πολέμου δι' αντιπροσώπων», βάθυνε την εξάρτηση και των δύο πλευρών από τους «πατρώνες» τους.

Στο Κίεβο, είναι αντιμέτωποι με την υπαρξιακή (για κάθε έθνος-κράτος και τον εθνικισμό του) απειλή οριστικής απώλειας εδαφών. Όποιος διαβάσει το πολλών χιλιάδων λέξεων κείμενο του Πούτιν με την «θέση» του για το ουκρανικό έθνος, θα καταλάβει ότι στο μυαλό του αυτό είτε δεν θα έπρεπε να υπάρχει είτε του αντιστοιχεί ένα πολύ μικρότερο κομμάτι γης στα δυτικά. Αυτό είναι μέρος της εξήγησης για την εμφάνιση μιας σχετικής πλειοψηφίας υπέρ της ένταξης στο ΝΑΤΟ σε μια χώρα που

Μάλι

Δύο αφρικανικά σώματα, η ECOWAS (Οικονομική Κοινότητα των Κρατών της Δυτικής Αφρικής) και η ΟΕΜΟΑ (Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Δυτικής Αφρικής) αποφάσισαν σκληρές κυρώσεις ενάντια στο Μάλι. Επικαλούνται την απόφαση της στρατιωτικής χούντας που κατέλαβε την εξουσία τον Αύγουστο του 2020, στο φόντο μαζικών λαϊκών κινητοποιήσεων κατά του τότε προέδρου Κεϊτά, να επεκτείνει τη «μεταβατική περίοδο». Οι κυρώσεις έχουν απίστευτο εύρος και σκληρότητα, «στραγγαλίζοντας» μια από τις φτωχότερες χώρες του πλανήτη με δραματικές συνέπειες για τον πληθυσμό. Ποιοι είναι αυτοί οι «ανησυχούντες για τη δημοκρατία» που επιβάλουν τις κυρώσεις; Ο πρόεδρος της Σενεγάλης που λίγους μήνες πριν δολοφόνησε 13 διαδηλωτές, ο πρόεδρος της Νιγηρίας που φυλακίζει δημοσιογράφους, οι πρόεδροι της Ακτής του Ελεφαντοστού και του Τόγκο που διεκδικούν «ισόβια» παραμονή τους στην εξουσία, ο πρόεδρος του Μπενίν που έκλεισε τους βασικούς του πολιτικούς αντιπάλους στη φυλακή. Ποιος βρίσκεται πίσω από την απόφασή τους; Ο Εμμανουέλ Μακρόν, που δεν έβγαλε άχνα για το πραξικόπημα στο Τσαντ και πρόσφατα έγινε ο πρώτος δυτικός ηγέτης που συναντήθηκε προσωπικά με τον Μοχάμεντ Μπιν Σαλμάν μετά τη δολοφονία Κασόγκι. Το ζήτημα είναι ότι η συγκεκριμένη στρατιωτική χούντα έχει αντιγαλλικό προσανατολισμό. Αυτό το κίνητρο (όπως και το γεγονός ότι θα πληρώσουν οι ίδιοι τις κυρώσεις) το αντιλαμβάνονται και στο Μάλι, όπου ακόμα και οι επικριτές του καθεστώτος καταδικάζουν το εμπάργκο. Στο εσωτερικό της χώρας, η χούντα ισχυροποιήθηκε, αντλώντας νομιμοποίηση από τις μαζικές διαδηλώσεις ενάντια στις κυρώσεις, ενώ η λαϊκή οργή ενάντια στην ιμπεριαλιστική πολιτική της Γαλλίας ενισχύεται...

Πορτογαλία

Το στοίχημα του Αντόνιο Κόστα απέδωσε στην Πορτογαλία. Προκαλώντας ρήξη με τα κόμματα της Αριστεράς (όταν αρνήθηκε όλες τις προτάσεις τους για να ψηφίσουν τον προϋπολογισμό) και καταφεύγοντας σε πρόωρες εκλογές, κατέκτησε την αυτοδυναμία, αξιοποιώντας το φόβο «επιστροφής της Δεξιάς», τη σχετικά επιτυχημένη διαχείριση της πανδημίας, και διεκδικώντας τις δάφνες για τα μέτρα σχετικής αντιστροφής των χειρότερων μνημονιακών μέτρων κατά την περίοδο 2015-19. Η ανάγκη «απαλλαγής» από τους αριστερούς συμμάχους αφορούσε πιθανότητα και την ανάγκη τέλους αυτών των κείνσιανών «πειραματισμών», καθώς η σχετική ευρωπαϊκή «χαλάρωση» τελειώνει και ο Κόστα θέλει να κατευθύνει τα μεγάλα κονδύλια του Σχεδίου Ανάκαμψης σε άλλα μονοπάτια από αυτά που ζητούσε η Αριστερά. Η πορτογαλική Αριστερά βγαίνει βαριά τραυματισμένη από το «πείραμα». Το ΚΚ, που είχε ήδη υποστεί μια κάμψη 2 μονάδων το 2019, έχασε άλλες 2 μονάδες και βρέθηκε στο 4,4%. Το Μπλόκο που είχε αντέξει το 2019, έχασε πάνω από τη μισή του εκλογική δύναμη (μείον 5,2%) και βρέθηκε

στο 4,46%. Η άλλη μεγάλη είδηση αφορά το ακροδεξιό Τσέγκα, που έκανε την εμφάνισή του στο κεντρικό πολιτικό τοπίο κατά τις τελευταίες προεδρικές εκλογές και επιβεβαίωσε στις βουλευτικές, με 7,1% και την τρίτη θέση, ότι η «πορτογαλική εξαίρεση» (στην τάση ανόδου της ακροδεξιάς) έλαβε τέλος. Οι απολογισμοί για την αρνητική εξέλιξη για μια ριζοσπαστική Αριστερά που το 2015 «έβγαине» από την περίοδο των μεγάλων αντιμνημονιακών αγώνων με ένα εκλογικό άθροισμα γύρω στο 20%, είναι υπόθεση της ερχόμενης περιόδου.

Σουδάν

Στο Σουδάν, μήνες μετά το πραξικόπημα της 25ης Οκτώβρη, και παρότι υπάρχουν πλέον πάνω από 70 νεκροί, συνεχίζονται οι διαδηλώσεις ενάντια στη στρατιωτική χούντα του στρατηγού Μπουρχάν. Στις αρχές Γενάρη, ο Αμπντάλα Χαμντόκ, ο πρωθυπουργός που ανατράπηκε από τους πραξικοπηματίες και «αποκαταστάθηκε» στη συνέχεια ως φύλλο συκής για το στρατιωτικό καθεστώς, παραιτήθηκε, καθώς βρέθηκε να έχει χάσει κάθε λαϊκή στήριξη (που κατήγγειλε ως προδοσία την επιστροφή του στα καθήκοντα) και ταυτόχρονα να μην έχει τον παραμικρό χώρο για ελιγμούς υπό τον ασφυκτικό έλεγχο των στρατηγών. Η χούντα έχει

εξαπολύσει ένα όργιο βίας με στόχο να συντρίψει τις Επιτροπές Αντίστασης, τις «από τα κάτω» κοινωνικές οργανώσεις που έχουν αναδειχθεί σε «ηγεσία» της εξέγερσης και έχουν αποφασίσει ότι δεν θα επιτρέψουν μια επιστροφή στη «συγκατοίκηση» στρατηγών-πολιτικών. Ασφαλώς για μια τέτοια «συγκατοίκηση», παραβιάζοντας τη θέληση του σουδανικού λαού, εργάζονται απεσταλμένοι του ΟΗΕ, της Αφρικανικής Ένωσης κ.ά., σε διαρκή επικοινωνία με τους στρατηγούς και διατηρώντας εξαιρετικές σχέσεις μαζί τους. Βλέπετε η χούντα του Σουδάν είναι «καλή», στηριγμένη από Σαουδάραβες, Αιγύπτιους και άλλες «προοδευτικές» δυνάμεις, όχι σαν την «κακή» του Μάλι, που αμφισβητεί τη γαλλική στρατιωτική παρουσία στο Σαχέλ...

Ιρλανδία

Μεγάλες συγκεντρώσεις μνήμης αλλά και απαίτησης δικαιοσύνης σημάδεψαν την 50ή επέτειο από τη Ματωμένη Κυριακή, ένα από τα εγκλήματα του βρετανικού ιμπεριαλισμού, όταν οι Αλεξιπτωτιστές δολοφόνησαν 13 διαδηλωτές, αιματοκυλώντας μια ειρηνική διαδήλωση για τα πολιτικά δικαιώματα της καθολικής μειοψηφίας στο ιμπεριαλιστικό και θρησκευτικά σχεταριστικό κατασκεύασμα του «κράτους» της Βόρειας Ιρλανδίας (σχετικό άρθρο επ' αφορμή της επετείου στο Rproject.gr). Η δικαίωση των θυμάτων παραμένει ζητούμενο. Χρειάστηκε να περάσουν 38 χρόνια για να παραδεχτεί

έστω το βρετανικό κράτος την αθώότητα των... θυμάτων του. Πλέον η επίσημη «αφήγηση» παραδέχεται ότι «ήταν λάθος» και μια «σκοτεινή στιγμή» και ότι οι ειρηνικοί διαδηλωτές ήταν όντως ειρηνικοί και όχι ένοπλα μέλη του IRA. Αλλά ακόμα δεν έχει καταδικαστεί κανένας, ενώ η κυβέρνηση ανακινεί μια πρωτοβουλία που θα κατοχυρώσει και νομικά την ατιμωρησία για τα μέλη του βρετανικού στρατού για όσα έκαναν κατά τη διάρκεια των αιματηρών «Troubles» στη Βόρεια Ιρλανδία. Όσο για την εμφάνιση πολλών πραγματικών ενόπλων μελών του IRA εκείνη την ταραγμένη περίοδο, θα πρέπει και πάλι να ανατρέξει κανείς στη Ματωμένη Κυριακή για να την κατανοήσει...

Οι εκλογές στη Χιλή προκάλεσαν δίκαια διεθνές ενδιαφέρον και συζήτηση, η οποία είναι σε εξέλιξη και θα συνεχιστεί. Καθώς ο Γκαμπριέλ Μπόριτς ετοιμάζεται να αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας το Μάρτη, δημοσιεύουμε αποσπάσματα δύο άρθρων, των οποίων τα κεντρικά σημεία θεωρούμε κρίσιμα για την παρακολούθηση των εξελίξεων.

Το πρώτο είναι του Πάμπλο Αμπουφόμ, Χιλιανού αγωνιστή. Καταρχήν υπενθυμίζει την πόλωση που επικρατεί στη χώρα, τη μαζική πολιτικοποίηση και προς τα αριστερά αλλά και προς τα δεξιά, ένα κρίσιμο σημείο που δεν πρέπει να υποτιμηθεί μπροστά στην ευφορία της εκλογικής νίκης. Ιδιαίτερη αξία έχει η ερμηνεία της ανατροπής στο δεύτερο γύρο, με την περιγραφή μιας «δανεικής» υποστήριξης στον Μπόριτς από τις δυνάμεις στα αριστερά του, που δεν αποτελεί «λευκή επιταγή». Η ύπαρξη αυτού του «χώρου» και αυτή η τακτική «κριτικής στήριξης» αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την πορεία των εξελίξεων, ιδιαίτερα καθώς αυτός ο χώρος είναι πιο ισχυρός (από την πιο κυβερνητική Αριστερά) στη Συντακτική Συνέλευση, μια διαδικασία που βρίσκεται στο επίκεντρο της πολιτικής διαμάχης. Το κείμενο του Αμπουφόμ είναι γραμμένο από τη σκοπιά αυτού του χώρου, των αριστερών κοινωνικών κινημάτων και των δικών τους καθηκόντων.

Το δεύτερο είναι του Φρανκ Γκοντισό, ενός συντρόφου απολύτως εξοικειωμένου με την πολιτική της Λατινικής Αμερικής και ιδιαίτερα της Χιλή. Επιλέξαμε αποσπάσματα που εστιάζουν στην προέλευση των δυνάμεων που απαρτίζουν τη νέα κυβέρνηση, το πολιτικό τους σχέδιο, τα όριά τους που έχουν ήδη φανεί στο πρόσφατο παρελθόν και τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσουν. Λειτουργεί έτσι ενισχυτικά σε όσα αναφέρει ο Αμπουφόμ για τα καθήκοντα του πιο ριζοσπαστικού πόλου, δίνοντας μια πιο λεπτομερή περιγραφή σημείων -που ένα τμήμα του κοινού στην Ευρώπη ίσως αγνοεί- για το χαρακτήρα αυτής της «νέας Αριστεράς» που αναλαμβάνει την κυβέρνηση το Μάρτη.

Και τα δύο άρθρα θα αναρτηθούν ολόκληρα στο Rproject.gr και όποιος-α ενδιαφέρεται περισσότερο για τη Χιλή αξίζει να τα διαβάσει στην πλήρη τους μορφή.

Ο τελευταίος πρόεδρος ή ο πρώτος πρόεδρος

Του Πάμπλο Αμπουφόμ*

Σε μια όμορφη αντιστροφή [του σοκ της πρωτιάς του ακροδεξιού Καστ στις 21 Νοέμβρη], ένα αίσθημα νίκης κατέκλυσε τη νύχτα της 19ης Δεκέμβρη αυτού του πολύ μακρού 2021 για το λαό της Χιλή. Εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι βγήκαν στους δρόμους σε όλη τη Χιλή για να πανηγυρίσουν από κοντά αυτό που αισθάνονταν ως έναν δικό τους θρίαμβο: Νίκησαν τον Πινοσετισμό και κράτησαν ανοιχτό τον κύκλο μετασχηματισμού που άνοιξε με την λαϊκή εξέγερση του Οκτώβρη του 2019. Το αίσθημα δεν ήταν μόνο χαρά, αλλά πάνω από όλα ανακούφιση. Το φεμινιστικό κίνημα και η ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα αντιλαμβάνονταν πολύ καθαρά την απειλή του νεοφασίστα Καστ. Έχοντας ελάχιστες αυταπάτες για τον Μπόριτς, ήταν αυτές οι δυνάμεις

που έσπευσαν άμεσα να διασφαλίσουν τη νίκη του στον δεύτερο γύρο.

Από την εξέγερση στην αντι-εξέγερση

Πώς φτάσαμε σε ένα τόσο επικίνδυνο σενάριο; Δεν υπάρχουν απλές απαντήσεις, αλλά υπάρχουν κάποια αναμφίβολα στοιχεία. Όπως και άλλες χώρες της περιοχής και του πλανήτη, η Χιλή περνά μια μακρά περίοδο πολωμένης πολιτικοποίησης, που έχει τη βάση της στην κοινωνική και πολιτική αστάθεια που προκαλούν οι πολλαπλές οικονομικές, κοινωνικές και κοινωνικές κρίσεις. Η Χιλή είναι μια χώρα χωρίς εγγυημένη καθολική πρόσβαση στην υγεία, τη σύνταξη, την παιδεία και τη στέγαση. Αυτές οι πτυχές της ζωής είναι ιδιωτικοποιημένες, είτε βρίσκονται στα χέρια ιδιωτικών επιχειρήσεων είτε πέφτουν στους ώμους των οικογενειών. Μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο, οι αλλαγές στις

μακρο-οικονομικές συνθήκες έχουν άμεσο αντίκτυπο στην καθημερινότητα των εργαζομένων.

Αυτή η διαδικασία αυξανόμενης επισφάλειας διασταυρώνεται με μια απίστευτα περιορισμένη δημοκρατία, κληρονομιά ενός συντάγματος που ενέκρινε η δικτατορία το 1980.

Αυτός ο εκρηκτικός συνδυασμός οδήγησε στην εξέγερση του 2019, όπου η σπίθα της μαθητικής εξέγερσης ενάντια στην αύξηση των εισιτηρίων στις συγκοινωνίες, έβαλε φωτιά σε έναν κάμπο γεμάτο θυμό, χρέη και απελπισία.

Δύο χρόνια μετά την εξέγερση, είναι εμφανές ότι η διαδικασία πολιτικοποίησης που βιώνει η Χιλιανή κοινωνία, δεν είναι μονομερής προς τα αριστερά. Η εμπλοκή χιλιάδων ανθρώπων στην πολιτική δράση συμβαίνει και στα αριστερά και στα δεξιά. Αυτό δεν σημαίνει ότι η χώρα έχει απλώς διαιρεθεί σε δύο ίσα μέρη. Οι λαϊκές δυνάμεις έχουν υιοθε-

Η νικηφόρα «νέα Αριστερά» προ

Του Φρανκ Γκοντισό*

Πολλοί Χιλιανοί ανάσαναν με ανακούφιση τη νύχτα της 19ης Δεκέμβρη. Ο Χοσέ Αντόνιο Καστ είχε ηττηθεί στις προεδρικές εκλογές από τον αριστερό συνασπισμό Arguebo Dignidad υπό την ηγεσία του Γκάμπριελ Μπόριτς. Το παλιό εργαστήρι του νεοφιλελευθερισμού είχε στραφεί προς τα αριστερά.

Το αποτέλεσμα του πρώτου γύρου ήταν έκπληξη: Ο Καστ ήρθε πρώτος με 28%, ενώ ο Μπόριτς ακολουθούσε με 25,8%. Ωστόσο, η ελπίδα για μια νίκη του Μπόριτς παρέμενε ζωντανή, με δεδομένη την απίστευτη διαδρομή του την τελευταία δεκαετία: Ξεκίνησε από τις γραμμές της αυτόνομης Αριστεράς στη δεκαετία του 2000, έπειτα έγινε επικεφαλής της Φοιτητικής Ομοσπονδίας του Πανεπιστημίου της Χιλή το 2011, στη διάρκεια των μεγάλων νεολαιίστικων κινητοποιήσεων για «ελεύθερη, δημόσια, ποιοτική» παιδεία. Εξελέγη στο κοινοβούλιο το 2013 ως ανένταχτος, χωρίς καμιά κομματική υποστήριξη -ένα σημαντικό επίτευγμα στο Χιλιανό εκλογικό σύστημα που ευνοεί τους συνασπισμούς των κεντρώ-

ων κομμάτων απέναντι στους ανεξάρτητους. Έπειτα επανεξελέγη μαζί με άλλες προσωπικότητες του φοιτητικού κινήματος όπως η Καμίλα Βαγιέχο του ΚΚ και ο Τζόρτζιο Τζάκσον, που έγινε το δεξί του χέρι. Ο Μπόριτς και ο Τζάκσον ίδρυσαν μαζί το Frente Amplio το 2017, τοποθετώντας το στρατηγικά ανάμεσα στην ιστορική Κομμουνιστική Αριστερά που αναφέρεται στον Κάστρο και τον Μπολιβάρ, και τα παραδοσιακά κόμματα της παλιάς κεντροαριστερής Κονσερτασιόν, τη συμμαχία του Σοσιαλιστικού Κόμματος και των Χριστιανοδημοκρατών που κυβέρνηση από το 1990 ως το 2010 και προκαλούσε αποστροφή για την αφοσίωσή της στο νεοφιλελευθερισμό.

Μετα-νεοφιλελεύθερος μεταρρυθμιστής

Αυτή η θεσμική, πλατιά, «νέα Αριστερά», η οποία στοχεύει να είναι μεταρρυθμιστική και μετα-νεοφιλελεύθερη, απέχει πολύ από το να είναι «ριζοσπαστική Αριστερά», όπως τη χαρακτήρισαν ρουτινιάρικα τα διεθνή ΜΜΕ, και από τον κομμουνισμό για την οποία την κατηγορούσαν τα κυρίαρχα ΜΜΕ της Χιλή. Κερδίζοντας στις προκριματικές εκλογές ενάντια στον πολύ δημοφιλή (και πιο αριστερό) κομμουνιστή

δήμαρχο της Ρεκολέτα, Ντανιέλ Τζαντουέ, ο Μπόριτς και το Frente Amplio είδαν την τακτική τους να αποδίδει.

Το προεκλογικό πρόγραμμα του Μπόριτς περιλάμβανε μια νέα δημοσιονομική πολιτική που θα στοχεύει να φορολογήσει τους πλούσιους και τις μεγάλες επιχειρήσεις για να χρηματοδοτήσει κοινωνικές μεταρρυθμίσεις. Αυτές περιλαμβάνουν τη δημόσια υγεία, την εκπαίδευση, την επιστροφή του ασφαλιστικού συστήματος (ιδιωτικοποιημένο από το στρατηγό Πινοσέτ) υπό τον έλεγχο του κράτους, τη νομιμοποίηση της άμβλωσης και την προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών και των σεξουαλικών μειονοτήτων, την επιδίωξη μιας πιο πράσινης οικονομίας και τη διαπραγμάτευση νέων θεμελιωδών δικαιωμάτων για το λαό των Μαπούτσε.

Ο Μπόριτς έχει ισχυριστεί ότι σχεδιάζει να υλοποιήσει «δομικές αλλαγές χωρίς να αφήνει κανέναν πίσω», μετατρέποντας αυτά που σήμερα είναι καταναλωτικά αγαθά για κάποιους, σε κοινωνικά δικαιώματα για όλους, ανεξάρτητα από το εισόδημά τους. Αλλά έχει επίσης επιδιώξει να καθησυχάσει τους αντιπάλους του, υποσχόμενος να είναι «υπεύθυνος». Στο χρονικό διάστημα ανάμεσα στους

ρος του «παλιού» ος του «νέου»;

Ολόκληρο
στο RProject.gr

τήσει μια πολιτική-κοινωνική δράση με φεμινιστικό και αριστερό προσανατολισμό. Συμμετείχαν σε εδαφικές/τοπικές συνελεύσεις για να υπερασπιστούν τα ανθρώπινα δικαιώματα ή για να συζητήσουν το περιεχόμενο ενός νέου συντάγματος. Ενεπλάκησαν ενεργά σε καμπάνιες εκλογής αντιπροσώπων στην Συντακτική Συνέλευση, ή εντάχθηκαν σε κοινωνικές και πολιτικές οργανώσεις για να αναλάβουν ενεργό ρόλο στη διαδικασία της αλλαγής.

Από τη μεριά της, η Δεξιά οργανώνει τη δική της βάση, σε συντηρητικούς και αντικομμουνιστικούς κύκλους παραπληροφόρησης, σε αντιδραστικές ευαγγελικές εκκλησίες και σε νεοφασιστικές συμμορίες που έχουν εμφανιστεί στους δρόμους με δυνάμεις που δεν είχαμε ξαναδεί από την εποχή της Λαϊκής Ενότητας το 1970-73. Αυτά τα τάγματα εφόδου επιτίθενται σε σύμβολα της εξέγερσης και τρομοκρατούν το λαϊκό κίνημα.

Η δραστηριότητα των αριστερών κοινωνικών κινημάτων είναι μαζική, ανοιχτή, αυτό-διαχειριζόμενη, συμμετοχική και εποικοδομητική, με πολλαπλές φωνές, ενώ η πολιτικοποίηση στα δεξιά είναι αντιδραστική, στηριγμένη σε μικρότερες ομάδες που χρηματοδοτούνται από επιχειρηματίες και διαθέτει πιο παραδοσιακές πολιτικές εκπροσωπήσεις. Ένας τέτοιος εκπρόσωπος είναι ο Χοσέ Αντόνιο Καστ, πρώην μαχητής και βουλευτής της Καθολικής, συντηρητικής, αυταρχικής και εθνικιστικής Δεξιάς που έγινε ηγέτης του νέου Ρεπουμπλικανικού Κόμματος. Το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα ενοποιεί τους πιο εξέχοντες υποστηρικτές του Πινοσέτ με το νεοφασισμό. Λειτουργεί έξω από τον παραδοσιακό δεξιό συνασπισμό Chile Vamos.

Η εξέγερση και ιδιαίτερα ο εκλογικός κύκλος του 2020-21, του έδωσαν την ευκαιρία να κατοχυρώσει την ηγεσία του ως ο εκπρόσωπος του «Όχι» σε μια

συντακτική συνέλευση και ως ο ηγέτης μιας εκλογικής εναλλακτικής για το χώρο της αντι-εξέγερσης.

Αυτές οι ευκαιρίες που του έδινε η συγκυρία, μαζί με την αδυναμία των υποψηφίων του [παραδοσιακού δεξιού] Chile Vamos, έκαναν τον Καστ επικεφαλής της δεξιάς εκλογικής μάχης σε αυτές τις προεδρικές εκλογές. Πώς φτάσαμε λοιπόν σε αυτό το σημείο; Οι πολλαπλές κρίσεις του καπιταλισμού στη Χιλή δεν γέννησαν μόνο μια μετασχηματιστική, αντινεοφιλελεύθερη, φεμινιστική και πολυεθνική εναλλακτική, αλλά δημιούργησαν χώρο και για τα τέρατα του Πινοσέτισμού και του αυταρχισμού. Αυτά προσφέρουν μια άλλη εναλλακτική: Καταπίεση των μεταναστών, νοσταλγία για τη σκληρή πατριαρχία της εποχής της δικτατορίας και οικονομική ασφάλεια για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

(συνέχεια στη σελ. 28)

καλεί ελπίδα, αλλά όλα είναι ανοιχτά

δύο γύρους των εκλογών, αναπροσανατόλισε το πρόγραμμά του προς το κέντρο, προκαλώντας τον θυμό των Κομμουνιστών.

Ο Μπόριτς άρχισε να μοιάζει περισσότερο στα κόμματα της παλιάς Κονσερτασιόν, φτάνοντας να προσθέσει κάποιους από τους πιο διάσημους οικονομολόγους της στο επιτελείο του -όπως ο πρώην επικεφαλής της Κεντρικής Τράπεζας, Ρομπέρτο Ζάχλερ και ο ούλτρα φιλελεύθερος Ρικάρντο Φρεντς Ντέιβις- προκειμένου να «καθησυχάσει τις αγορές». Έχοντας δεσμευτεί να σεβαστεί τον προϋπολογισμό λιτότητας που έχει ψηφίσει το Κογκρέσο για το 2022, αναθεώρησε τις δημοσιονομικές του φιλοδοξίες προς τα κάτω.

Σύμφωνα με τον δημοσιογράφο των New York Times, Μπίνιαμιν Απελμπάουμ, αυτό που προωθεί ο Γκάμπριελ Μπόριτς είναι απλώς «σοσιαλδημοκρατία». Η Χιλή διαθέτει τεράστια αποθέματα λιθίου και χαλκού, αλλά ο Μπόριτς έχει κάνει λόγο μόνο για αύξηση των ποσών που πληρώνουν οι ιδιώτες για τα δικαιώματα εκμετάλλευσης. Ο Αλιέντε είχε εθνικοποιήσει τον χαλκό, αλλά κάτι τέτοιο δεν υπάρχει στο πρόγραμμα της «νέας Αριστεράς», ενώ οι Κομμουνιστές σύμμαχοι

της δεν πιστεύουν ότι έχει έρθει ακόμα η κατάλληλη στιγμή για να θέσουν το ζήτημα των εθνικοποιήσεων.

Παρά τη μετριοπάθεια του νικηφόρου συνασπισμού, ένα τμήμα της ελίτ εξακολουθεί να τον βλέπει με καχυποψία. Τα χρηματιστήρια και η αξία του εθνικού νομίσματος βυθίστηκαν και τα δύο με την ανακοίνωση του αποτελέσματος. Τη μέρα μετά τις εκλογές, ο Ιγνάσιο Γουόκερ, πρώην υπουργός της Χριστιανοδημοκρατίας, εξέφρασε τις ανησυχίες του για το αν ο «σοσιαλδημοκρατικός» και «μεταρρυθμιστικός» προσανατολισμός της νέας κυβέρνησης -τον οποίο καλωσόριζε- θα αποδειχθεί ένα προσωπείο για τον «επανιδρυτικό» ζήλο που χαρακτήριζε το Κομμουνιστικό Κόμμα και τις συνιστώσες του Πλατιού Μετώπου.

Η συμμετοχή των Κομμουνιστών στην κυβέρνηση αποτελεί αιτία ανησυχίας σε κάποια υψηλά κλιμάκια και για κάποιους επαναφέρει το φάντασμα μιας επιστροφής στο «Χιλιανό δρόμο για το σοσιαλισμό». Ωστόσο, το ΚΚ έχει επιμείνει ότι θα σεβαστεί τις δεσμεύσεις του Μπόριτς, όπως είχε επιδείξει μετριοπάθεια όταν συμμετείχε στη «Νέα Πλειοψηφία» κατά τη δεύτερη θητεία της Μισέλ Μπασελέ (2014-2018).

Κάποια από τα κοινωνικά κινήματα της Αριστεράς έχουν ασκήσει κριτικές στον Μπόριτς. Πράγματι έχει παραμείνει πολύ θολός στο ζήτημα των Μαπούτσε (ειδικά όσον αφορά το δικαίωμά τους στην αυτοδιάθεση και την αποκατάσταση των προγονικών εδαφών τους) και στο ζήτημα της εργατικής νομοθεσίας. Επέλεξε να μην υποστηρίξει την πρόταση για γενική αμνηστία σε αυτούς που τα κοινωνικά κινήματα ονομάζουν «πολιτικούς κρατούμενους της εξέγερσης» (του Οκτώβρη του 2019).

Ο Μπόριτς είναι ένας από τους βουλευτές που το Νοέμβριο του 2019 συνέβαλε στη διαμόρφωση της συμφωνίας «για κοινωνική ειρήνη και νέο σύνταγμα», η οποία υπεγράφη από τη Δεξιά και τους κεντρώους αλλά απορρίφθηκε από το ΚΚ και ένα τμήμα του Frente Amplio, που την καταδίκασαν ως συρραφή που αγνοεί τη θέληση των διαδηλωτών.

Προοπτικές

Το πνεύμα της εξέγερσης του Οκτώβρη του 2019 παραμένει πολύ ζωντανό στη Χιλιανή κοινωνία. Ήταν εμφανές στα συνθήματα που φώναζε το πλήθος καθώς πανηγύριζε την νίκη της Αριστεράς στους δρόμους και στην μετονο-

μασμένη σε Πλατεία Αξιοπρέπειας στο Σαντιάγκο στις 19 Δεκέμβρη. Αν και οι εδαφικές/τοπικές συνελεύσεις έχουν χάσει το δυναμισμό τους μετά από μήνες πανδημίας και οικονομικής κρίσης, τα αιτήματα για κοινωνική δικαιοσύνη παραμένουν και η φωτιά της εξέγερσης σιγοκαίει.

Ο νέος πρόεδρος, καθώς ήταν πρώην ακτιβιστής και εξαιρετικό οργανωτικό στέλεχος, το γνωρίζει καλά αυτό. Έχει υποσχεθεί μια «πιο δίκαιη Χιλή» και «την διεύρυνση των κοινωνικών δικαιωμάτων», ενώ παραδέχεται ότι «οι μέρες μπροστά μας δεν θα είναι εύκολες»... Ήδη η χώρα αντιμετωπίζει μια σημαντική φυγή κεφαλαίων, που θα περιορίσει τον χώρο που διαθέτει ο Μπόριτς για ελιγμούς. Θα έχει να αντιμετωπίσει ένα νομοθετικό σώμα που θα είναι σε μεγάλο βαθμό εχθρικό.

Αναμφίβολα, ο Χιλιανός λαός πέτυχε μια σημαντική νίκη, κάτι που εξηγεί τον αντίκτυπο που είχαν αυτές οι εκλογές στην περιοχή και διεθνώς. Αλλά τώρα αρχίζουν τα πραγματικά επίδικα.

*Ο Φρανκ Γκοντισό είναι καθηγητής λατινοαμερικανικής ιστορίας, μέλος της συντακτικής του rebellion.org και του περιοδικού Contretemps. Το άρθρο δημοσιεύτηκε στη Le Monde Diplomatique.

Ο τελευταίος πρόεδρος του «παλιού» ή ο πρώτος πρόεδρος του «νέου»;

(συνέχεια από σελ. 27)

Οι δύο πόλοι του στρατοπέδου του μετασχηματισμού: Ο Μπόριτς και η Συντακτική Συνέλευση

Σε αυτή την αναδιάταξη του πολιτικού χάρτη της Χιλής, όπου οι παραδοσιακές δυνάμεις της Δεξιάς και της Κεντροαριστεράς αποδείχθηκαν εξαντλημένες και χωρίς νέες ιδέες, άνοιξε ένας χώρος για μετασχηματισμό. Σε αυτόν το χώρο, συνυπάρχουν δύο διαφορετικές δυνάμεις: Από τη μία, ο Μπόριτς και ο συνασπισμός *Apruebo Dignidad* (που περιλαμβάνει το *Frente Amplio* και το Κομμουνιστικό Κόμμα) και από την άλλη, οι δυνάμεις των κοινωνικών κινημάτων και των ιθαγενών λαών, που κατάφεραν να καταλάβουν άνευ προηγουμένου χώρο στη Συντακτική Συνέλευση, με τις νίκες των ψηφοδεξιών των Συντακτικών Κοινωνικών Κινήματων, της Λίστας του Λαού και των αντιπροσώπων των Ιθαγενών Λαών. Είναι μια συνύπαρξη που έχει εντάσεις, αλλά τουλάχιστον έχει ως κοινό έδαφος την φιλοδοξία για δομικές αλλαγές στο καθεστώς του 1980.

Ενώ ο Μπόριτς πέτυχε την ετερογενή μαζική υποστήριξη που περιέγραψε στην αρχή, οι λαϊκές συντακτικές δυνάμεις αντλούν τη δική τους δύναμη από το γεγονός ότι η καμπάνια για ένα νέο σύνταγμα είναι σήμερα στο επίκεντρο του τρέχοντος πολιτικού κύκλου στη Χιλή. Οι πρόσφατες εκλογές αποτελούν μια ένδειξη αυτού του φαινομένου. Κάθε φορά που το επίδικο είναι η συντακτική διαδικασία, η συμμετοχή είναι ψηλή και τείνει κυρίως να αφορά τον πόλο του μετασχηματισμού. Αυτό συνέβη στη ψηφοφορία για το δημοψήφισμα, με το 80% υπέρ του «Ναι» σε νέο σύνταγμα και στην εκλογή των μελών της Συντακτικής, όπου οι ανοιχτά αντιεοφιλέστερες δυνάμεις άγγιξαν την πλειοψηφία στη Συνέλευση. Συνέβη επίσης στο δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών, όπου η απειλή μιας κυβέρνησης Καστ που θα κατέστρεφε τις όποιες προόδους στα δικαιώματα και θα μπλόκαρε το δρόμο για ένα νέο σύνταγμα που άνοιξε η εξέγερση, ήταν πραγματική. Δεν συνέβη το ίδιο στις κοινοβουλευτικές εκλογές, όπου δεν υπήρχαν οι αντίστοιχες δημοκρατικές εγγυήσεις για τη συμμετοχή των ανένταχτων, των κοινωνικών αγωνιστών και των ιθαγενών λαών. Μπορούμε πλέον σήμερα να ισχυριστούμε ότι οι λαϊκές δυνάμεις, αυτές που εγγυούνται την συντακτική διαδικασία, επιλέγουν σοφά τις εκλογικές τους μάχες μέσα σε αυτό το πλαίσιο περιορισμένης δημοκρατίας.

Μια κυβέρνηση Μπόριτς θα είναι ευνοϊκά διακείμενη προς τη συντακτική διαδικασία, δημιουργώντας ευκαιρίες στις λαϊκές δυνάμεις που διατηρούν την ανεξαρτησία τους απέναντι στην κυβέρνηση, ακόμα κι αν έχουν κά-

ποιους κοινούς στόχους. Το επίδικο για τις λαϊκές δυνάμεις μέσα κι έξω από τη συντακτική συνέλευση είναι να εκμεταλλευτούν το πλεονέκτημα της παρουσίας μιας σχετικά φιλικής κυβέρνησης προκειμένου να ωθήσουν τη διαδικασία της συντακτικής συνέλευσης όσο πιο μακριά γίνεται, προκειμένου να ανοίξουν έναν ευρύτερο και πιο μακρύ κύκλο δομικών μετασχηματισμών στο οικονομικό μοντέλο, το πολιτικό σύστημα και την εγγύηση των κοινωνικών δικαιωμάτων.

Η πρώτη πρόκληση για τον Μπόριτς και το *Apruebo Dignidad* θα είναι να αποφασίσουν αν θα αξιοποιήσουν τον εκλογικό θρίαμβο για να επιβεβαιώσουν το πρόγραμμα δομικών μεταρρυθμίσεων, ή αν ο φόβος της απόρριψής του από την παλιά διακομματική τάξη πραγμάτων θα τους οδηγήσει στη μετριοπάθεια και θα τους απομακρύνει από την κοινωνική βάση που τους έδωσε μια νίκη την οποία δεν κατάφεραν να κερδίσουν από μόνοι τους στον πρώτο γύρο.

Νέα καθήκοντα για την αντικαπιταλιστική Αριστερά

Ενάντια στην αντίληψη ότι η κυβέρνηση Μπόριτς πρέπει υποχρεωτικά να είναι μετριοπαθής και συμφιλίωτική, τα εκλογικά αποτελέσματα δείχνουν ότι οι άνθρωποι είναι πρόθυμοι να υπερασπιστούν τη «συντακτική στιγμή» με όλη τους τη δημιουργικότητα και την επιθυμία για ρήξη με το υπάρχον καθεστώς. Η δεξιά αφήγηση περί «μετριοπάθειας», την οποία απηχούν και τα φιλελεύθερα τμήματα του *Apruebo Dignidad*, επιδιώκει να στείλει ένα μήνυμα πειθαρχίας: η ριζοσπαστική Αριστερά και τα κοινωνικά κινήματα καλά θα κάνουν να σωπάσουν, αλλιώς θα είναι υπεύθυνοι για μια νέα ήττα, ή ακόμα χειρότερα, για ένα νέο πραξικόπημα. Μας ζητάνε να αφήσουμε τον Μπόριτς να κάνει ό,τι νομίζει, χωρίς να διχάζουμε «τη δική μας πλευρά» με κριτικές.

Αλλά η έμφαση στην πραγματική υλοποίηση του προγράμματος δεν είναι -όπως πιστεύουν κάποιοι- εμπόδιο στην πραγματοποίηση του μετασχηματισμού. Αντίθετα, είναι η καλύτερη εγγύηση για αυτό. Αυτοί οι μετασχηματισμοί θα γίνουν εφικτοί μόνο αν τους καθοδηγήσει ένας πλατύς συνασπισμός κοινωνικών και πολιτικών κινημάτων, που θα διατηρεί στο τραπέζι τις αδιαπραγμάτευτες πτυχές του προγράμματος, θα καθιστά την επιλογή της καταστολής απαράδεκτη και θα προωθεί την επείγουσα αναγκαιότητα να ξεπεραστεί το μετριοπαθές σενάριο που προβλέπει να προχωρήσουμε μόνο «ως εκεί που είναι εφικτό». Απέναντι σε μια κυβέρνηση εύαλπη προς τη λαϊκή πίεση, θα είναι κρίσιμο να διατηρήσουμε την πολιτική ανεξαρτησία των κοινωνικών κινημάτων και της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς από την κυβέρνηση, υποστηρίζοντας τις προόδους και επικρίνοντας τις υποχωρήσεις, ώστε να μην παγιδευτούμε στον πανταχού παρόντα πειρασμό της απόκτησης δύναμης στις κυβερνητικές θέσεις με αντάλλαγμα την εγκατάλειψη του στόχου του κοινωνικού μετασχηματισμού.

Ποια είναι αυτά τα αδιαπραγμάτευτα σημεία του προγράμματος; Άμεσα, μια φορολογική μεταρρύθμιση που θα περιορίζει την οικονομική κρίση στα εργατικά νοικοκυριά μέσα από την διαγραφή των φοιτητικών χρεών και την καθιέρωση ενός καθολικού εισοδήματος έκτακτης ανάγκης. Μεσοπρόθεσμα, η μείωση της εργάσιμης ημέρας, ένα νέο συνταξιοδοτικό σύστημα χωρίς το AFP [το φορέα διαχείρισης του ιδιωτικοποιημένου συστήματος], ένα καθολικό ασφαλιστικό ταμείο και ένα εθνικό σύστημα υγείας, όπως η και η τροποποίηση των διαδικασιών συλλογικής διαπραγμάτευσης και η εγγύηση του δικαιώματος στην απεργία. Μακροπρόθεσμα, να μπουν οι βάσεις για μια οικολογική μετάβαση όπου η

επανεθνικοποίηση των πρώτων υλών θα συνοδεύεται από έναν αναπροσανατολισμό του παραγωγικού μοντέλου μέσα σε ένα πλαίσιο αλληλεγγύης και περιφερειακής ολοκλήρωσης.

Αλλά πέρα από αυτά, η νέα κυβέρνηση θα πρέπει να ανταποκριθεί σε δύο επείγοντα αιτήματα των δυνάμεων που δεν αποτελούν μέρος του συνασπισμού της αλλά την υποστήριξαν στο δεύτερο γύρο. Την απελευθέρωση των Μαπούτσε πολιτικών κρατουμένων και όσων συνελήφθησαν στην εξέγερση του 2019, και το δικαίωμα σε ελεύθερη, νόμιμη, ασφαλή και δωρεάν έκτρωση. Η κυβέρνηση Μπόριτς έχει την ιστορική ευθύνη να επανορθώσει τις συστηματικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο παρόν και στο παρελθόν.

Θα είναι λοιπόν αναγκαίο για τις ποικιλόμορφες πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις μέσα κι έξω από τη Συντακτική Συνέλευση να δημιουργήσουν μια συμμαχία που θα ενοποιεί τα κινήματα που υποστήριξαν τις φεμινιστικές, φοιτητικές, ιθαγενικές και συνδικαλιστικές κινητοποιήσεις των τελευταίων δεκαετιών με το αρχιπέλαγος της ριζοσπαστικής Αριστεράς, σε μαζική δράση. Αυτό θα μετατρέψει τις μαχητικές τους δυνατότητες, που τόσο πολύ συνέβαλαν σε αυτά τα κοινωνικά κινήματα, σε πολιτικές δυνατότητες του λαού και όχι μόνο των μικρών ομάδων.

Με ένα μπλοκαρισμένο Κογκρέσο, η λαϊκή κινητοποίηση θα είναι κρίσιμη στη διαμόρφωση συσχετισμών. Η πολιτική ανεξαρτησία και ο προγραμματικός προσανατολισμός αυτής της κινητοποίησης θα είναι το κλειδί σε αυτό το νέο κύκλο.

*Μέλος της αντικαπιταλιστικής οργάνωσης *Solidaridad* και της συντακτικής επιτροπής του *Revista Posiciones*. Το άρθρο δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Viento Sur* και μεταφράστηκε στα αγγλικά από το *internationalsocialism.net*.

Η εξέγερση στο Καζακστάν

Ολόκληρο
στο RProject.gr

Η εργατική εξέγερση στο Καζακστάν αποτέλεσε ένα σημαντικό γεγονός. Καταρχήν, προσέθεσε έναν ακόμα κρίκο στη μεγάλη διεθνή αλυσίδα αγώνων κι εξεγέρσεων που ξεσπούν τα τελευταία χρόνια σε όλο τον πλανήτη, στέλλοντας μήνυμα για τις προοπτικές και του 2022. Καθώς οι λόγοι που έβγαλαν τους εργαζόμενους του Καζακστάν στους δρόμους (ακρίβεια και ενεργειακή φτώχεια, στο φόντο καθήλωσης του εργατικού εισοδήματος και ακραίων ανισοτήτων), είναι πολύ γνώριμοι για τους «καπό κάτω» διεθνώς, αυτή η προειδοποίηση γίνεται ακόμα πιο ισχυρή.

Έπειτα, η εξέγερση δείχνει να αφήνει ισχυρό «αποτύπωμα» στο εσωτερικό της χώρας, παρά την καταστολή της. Προκάλεσε ή επιτάχυνε μια μεγάλη «αναδιάταξη» στην κορυφή του κράτους. Όσον αφορά τη ζωή των «από κάτω», ο Τοκάγιεφ επιχειρεί να εκτονώσει τη λαϊκή δυσαρέσκεια κάνοντας λόγο για «δίκαιη κατανομή του εισοδήματος» και «μείωση του χάσματος» πλούσιων και φτωχών. Είναι σαφές ότι τα μέτρα που ανακοινώθηκαν εν τω μέσω της εξέγερσης και όσα επιχειρήσουν να δώσουν στοιχειώδη αξιοπιστία στη «φιλολαϊκή» δημαγωγία σήμερα, δεν θα είχαν υπάρξει αν δεν είχε εξεγερθεί ο λαός του Καζακστάν.

Το ξέσπασμα της εξέγερσης

Η αφορμή της εξέγερσης υπήρξε ο διπλασιασμός της τιμής του υγροποιημένου φυσικού αερίου. Αυτή η πρόκληση προκάλεσε ιδιαίτερη οργή στους εργαζόμενους μιας χώρας που παράγει και εξάγει σημαντικές ποσότητες πετρελαίου και αερίου, ενώ τα κέρδη καταλήγουν στις μεγάλες πολυεθνικές του κλάδου που δραστηριοποιούνται στη χώρα.

Καθόλου τυχαία, οι κινητοποιήσεις ξεκίνησαν την Πρωτοχρονιά στην Ζαναόζεν, εκεί όπου το Μάη του 2011, μια πολυήμερη απεργία των εργατών στα πετρέλαια είχε κατασταλεί άγρια, αφήνοντας πίσω της 14 (σύμφωνα με το κράτος) νεκρούς απεργούς. Εξαπλώθηκαν γρήγορα σε όλη την περιφέρεια Μανγκιστάου αλλά και στις γειτονικές περιφέρειες του δυτικού Καζακστάν. Επίσης καθόλου τυχαία: Τα δυτικά της χώρας έχουν εγκαταλειφθεί οικονομικά και υπάρχει μεγάλη ανεργία -εκτός από τον πετρελαϊκό τομέα. Στο δυτικό Καζακστάν είχε προηγηθεί το σοκ της απόλυσης 30-40 χιλιάδων εργαζομένων από την Tengiz Oil (με κεντρικό το ρόλο της Chevron) στην περιφέρεια Ατιράου στο τέλος του χρόνου.

Από τις 3 Γενάρη, ο ξεσηκωμός κλιμακώθηκε. Στα δυτικά και ιδιαίτερα στις περιφέρειες Μανγκιστάου και

Ατιράου, ξεδιπλώθηκε μια άτυπη γενική απεργία. Οι διαδηλώσεις έγιναν πιο μαχητικές (αποκλεισμοί αεροδρομίων, κεντρικών δρόμων κλπ) αλλά και οργανωμένες (μόνιμη «κατασκήνωση» σε δημόσιο χώρο, δημιουργία «συμβουλίων», δομές αλληλεγγύης στους απεργούς). Παράλληλα οι κινητοποιήσεις εξαπλώθηκαν γεωγραφικά σε μια σειρά περιφέρειες της χώρας. Αιτήματα όπως η γενναία αύξηση (ως και διπλασιασμός) των μισθών, η μείωση της ηλικίας συνταξιοδότησης και το δικαίωμα στην ελεύθερη συνδικαλιστική δράση υψώθηκαν από τους εργαζόμενους σε μια σειρά πόλεις και κλάδους.

Τη νύχτα της 4ης Γενάρη, υπήρξαν σκληρές συγκρούσεις με τις δυνάμεις καταστολής σε διάφορες πόλεις. Στο Αλμάτι οι συγκρούσεις υπήρξαν πιο άγριες, με αποτέλεσμα μια -προσωρινή- κατάληψη του κυβερνείου. Με αυτήν την αφορμή, ο πρόεδρος Τοκάγεφ κήρυξε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Παρόλα αυτά η εξαπλώση των κινητοποιήσεων συνέχισε από τις 5 του μήνα, αγγίζοντας και περιφερειακά κέντρα του βόρειου και ανατολικού Καζακστάν, ενώ σε μια σειρά πόλεις έγιναν επιθέσεις σε περιφερειακά κυβερνεία. Στις διαδηλώσεις εμφανίστηκε ένα πιο πολιτικό σύνθημα, «Να φύγει ο Γέρος!», μια αναφορά στον Νουρσουλτάν Ναζαρμπάγεφ, πρώην πρόεδρο και ντε φάκτο ηγέτη του καθεστώτος.

Κλιμάκωση και καταστολή

Οι Αρχές που επέμεναν ότι «τις τιμές τις καθορίζει η αγορά», αίφνης «ανακάλυψαν» ότι μπορούν τελικά να ακυρώσουν την αύξηση της τιμής του αερίου. Επιπλέον, ο Τοκάγεφ ανακοίνωσε τη διάλυση της κυβέρνησης, αλλά και την απομάκρυνση του Ναζαρμπάγεφ από την ηγεσία του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας. Ωστόσο ήταν αργά για να ανακοπούν οι κινητοποιήσεις. Στη Ζαναόζεν, το άτυπο «στρατηγείο» της εξέγερσης, οι εργαζόμενοι είχαν υψώσει και νέα, πολιτικά αιτήματα όπως η παραίτηση του Τοκάγεφ, η αποκα-

τάσταση του συντάγματος του 1993 με την ελευθερία συγκρότησης και δράσης πολιτικών κομμάτων και συνδικαλιστικών οργανώσεων, η απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων. Από τη μεριά του καθεστώτος, μετά το «καρότο», ήρθε το «μαστίγιο» με μεταφορά στρατευμάτων στο Αλμάτι, στο Ακτάου, στη Ζαναοζέν και τις δολοφονίες διαδηλωτών να ξεκινάνε στις 5-6 Γενάρη.

Ο Τοκάγεφ ζήτησε τη συνδρομή του Συμφώνου Συλλογικής Άμυνας, ένα αντίστοιχο «ΝΑΤΟ» υπό ρωσική ηγεμονία. Ρωσικές ειδικές δυνάμεις, μαζί με αποσπάσματα από τα άλλα κράτη-μέλη του Συμφώνου, ανέλαβαν την φύλαξη στρατηγικών κτιρίων και εγκαταστάσεων, «απελευθερώνοντας» τον στρατό ο οποίος είχε πλέον ρητή εντολή από τον πρόεδρο «να ρίχνει χωρίς προειδοποίηση».

Η εξέγερση κατεστάλη και οι κινητοποιήσεις τερματίστηκαν σχετικά σύντομα μετά από αυτή την καθεστωτική αντεπίθεση. Από τις 7-8 Γενάρη οι δυνάμεις καταστολής είχαν ανακτήσει τον έλεγχο της κατάστασης. Ο αριθμός των νεκρών είναι άγνωστος. Υπάρχουν 8-10 χιλιάδες συλληφθέντες, ουρές συγγενών διαδηλωτών που αναζητούν «αγνοούμενους» και πληροφορίες για εκτεταμένες συλλήψεις ή «εξαφανίσεις» συνδικαλιστικών στελεχών.

Γεωπολιτική

Η σημασία του Καζακστάν, λόγω γεωγραφικής τοποθεσίας και ορυκτού πλούτου ασφαλώς το καθιστά και πεδίο ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών. Ο Ναζαρμπάγεφ ανήκε στη σχολή ηγετών που έπαιζαν αριστοτεχνικά το παιχνίδι της πολυδιάστατης εξωτερικής πολιτικής: Στενές πολιτικοστρατιωτικές σχέσεις με τη Ρωσία, συμμετοχή στον οργανισμό τουρκικών κρατών, στενοί εμπορικοί δεσμοί με την Κίνα, παραχώρηση της μερίδας του λέοντος των ορυκτών κοιτασμάτων σε δυτικές και κυρίως αμερικανικές πετρελαϊκές εταιρίες, αγορές

γαλλικών όπλων. Αυτή η ισορροπία εξασφάλιζε διεθνή στήριξη στις Αρχές του Καζακστάν και αποτυπώθηκε και κατά την εξέγερση, όπου όλοι οι βασικοί «παίκτες» τάχθηκαν στο πλευρό του Τοκάγιεφ. Ρωσία, Κίνα, ΗΠΑ, ΕΕ, Τουρκία κινήθηκαν σε ένα φάσμα που ξεκινούσε από τη θερμή υποστήριξη και έφτανε το πολύ μέχρι τις γενικόλογες εκκλήσεις για «αυτοσυγκράτηση» και την «ανησυχία για τη βία από όλες τις πλευρές».

Στη σφαίρα των γεωπολιτικών επιπτώσεων της κρίσης που προκλήθηκε, έχουμε μια σημαντική επιτυχία του ρωσικού κράτους. Σε μια δύσκολη στιγμή, ο Τοκάγιεφ είτε επέλεξε είτε υποχρεώθηκε να καταφύγει στην προστασία της Μόσχας.

Διόλου τυχαία, η παρουσία ρωσικών στρατευμάτων υπήρξε το μοναδικό σημείο τριβής με τον Τοκάγιεφ στη «συλλογική Δύση», που έσπευσε να εκφράσει τις ανησυχίες της για αυτή την εξέλιξη. Αλλά η ενεργοποίηση του Αμυντικού Συμφώνου αφορά και το περιφερειακό παιχνίδι, καθώς το Καζακστάν «παίζει» και με την Κίνα και με την Τουρκία, δυνάμεις που ανταγωνίζονται τη Ρωσία σε επιρροή στον Καύκασο και έχουν τους δικούς τους διεθνείς «οργανισμούς» όπου συμμετέχει και το Καζακστάν, τους οποίους όμως δεν «προτίμησε» ο Τοκάγιεφ τη στιγμή της κρίσης.

Αρκετοί εκτιμούν ότι ο Τοκάγιεφ θα έχει την πορεία του Λουκασένκο: η ρωσική βοήθεια για να επιβιώσει στην εξουσία θα έρθει με αντίτιμο την πιο στενή πρόσδεση στο άρμα της Μόσχας. Ανεξάρτητα από αυτό το πολύ πιθανό ενδεχόμενο, ο Πούτιν έχει ήδη κατακτήσει «πόντους», αποδεικνύοντας σε εχθρούς και φίλους τη «χρησιμότητα» και την αποτελεσματικότητα του «ρωσικού ΝΑΤΟ».

Επίλογος

Σήμερα «τάξη βασιλεύει στο Αλμάτι». Παρά τις όποιες παραχωρήσεις έκανε ο Τοκάγεφ για να σταθεροποιηθεί στην εξουσία και το γκρέμισμα του ίδιου του κάποτε πανίσχυρου Ναζαρμπάγεφ (μετά τα αγάλματά του), τα αιτήματα που πυροδότησαν την εξέγερση παραμένουν αδικαιώτα. Η πάλη ενάντια στη φτώχεια και την ανεργία, ο αγώνας για τη νομιμοποίηση της δράσης των αριστερών κομμάτων, τις γενικότερες πολιτικές ελευθερίες, το δικαίωμα στο συνδικαλισμό, την απεργία, τη διαδήλωση, την απελευθέρωση των κρατουμένων, μπορεί και ευχόμαστε να παράξει ξανά σύντομα ειδήσεις από το Καζακστάν. Και ελπίζουμε αυτός ο εργατικός ξεσηκωμός την πρώτη εβδομάδα του 2022 να λειτουργήσει ως «ποδαρικό» και για άλλες χώρες...

Εκλογές στη Γαλλία: Υπόθεση

Του Πάνου Πέτρου

Η Γαλλία μπαίνει στην τελική ευθεία για τις προεδρικές εκλογές που θα διεξαχθούν σε δύο γύρους τον Απρίλη. Έχουμε γράψει επανειλημμένα κατά το δεύτερο μισό της θητείας του Εμανουέλ Μακρόν ότι η Γαλλία περνά μια πολύ «σκοτεινή» περίοδο. Αυτή η σκληρή πραγματικότητα αναμένεται να αποτυπωθεί στις κάλπες του Απρίλη, με μια συνολική δεξιά μετατόπιση του εκλογικού σκηνικού.

Καταρχήν έχουμε τη μετεωρική εμφάνιση του «φαινομένου Ζεμούρ». Η Μαρίν Λεπέν βρέθηκε με έναν επικίνδυνο ανταγωνιστή στα (ακρο)

δεξιά της. Ο ανερχόμενος μιντιακός αστέρας της ακροδεξιάς απευθύνεται σε όσους ακροδεξιούς δυσανασχετούν με τη στρατηγική «αποτοξικοποίησης» του RN (πρώην FN), υιοθετώντας την πιο ωμή ρατσιστική, σεξιστική, εθνικιστική ρητορική και δηλώνοντας ότι «η Λεπέν μιλάει όπως ο Μακρόν και ο Μακρόν μιλάει όπως η Λεπέν». Ασφαλώς, όπως έχει σημειώσει εύστοχα ο Στάθης Κουβελάκης, «η Λεπέν μιλάει όπως όλοι οι άλλοι, αφού πρώτα έκανε όλους τους άλλους να μιλάνε όπως αυτή». Η άνοδος του κραυγαλέα αντιδραστικού Ζεμούρ υπήρξε παράγωγο αυτής της διαδικασίας ακροδεξιάς μετατόπισης του δημόσιου διαλόγου, αλλά πλέον λειτουργεί και ως επιταχυντής της. Αντί ανάλυσης για τις θέσεις του Ζεμούρ (για τις οποίες έχουμε

γράψει σε παλιότερο φύλλο), θα αρκεστούμε στο όνομα της εκλογικής του καμπάνιας: «Επανακατάκτηση». Πρόκειται για αναφορά στην ισπανική Reconquista, τους παλιούς πολέμους του Πάπα και των Χριστιανών βασιλιάδων για να πετάξουν τους Άραβες Μουσουλμάνους έξω από την Ιβηρική Χερσόνησο –ένα αγαπημένο θέμα και των δυνάμεων του στρατηγού Φράνκο καθώς «ανακαταλάμβαναν» την Ισπανία από τον «άθεο κομμουνισμό» του Λαϊκού Μετώπου. Ο Ζεμούρ έχει διψήφια ποσοστά στις δημοσκοπήσεις. Και αν και «τρώει» τμήμα της εκλογικής δύναμης του RN/FN, παρατηρείται μια γενικότερη διεύρυνση του ακροδεξιού ακροατηρίου, με την Μαρίν Λεπέν να διατηρεί σημαντικές δυνάμεις και να παραμένει αρκετά ψηλά στις δημοσκοπήσεις.

Ο Μακρόν, του οποίου τα κυβερνητικά πεπραγμένα (στην οικονομία, αλλά και στο ρατσισμό, τις ιμπεριαλιστικές πολιτικές και τον αυταρχισμό) μιλάνε από μόνα τους, παραμένει πρώτος στις δημοσκοπήσεις (με ένα «αμετακίνητο» 24-25% που του αρκεί στο κατακερματισμένο τοπίο που επικρατεί μετά το 2017). Ενώ το πολυσυζητημένο τους τελευταίους μήνες ενδεχόμενο να σπάσει το γνώριμο δίπολο «Μακρόν-Λεπέν» και να προκύψει «κούρσα για τρεις» φαίνεται να αφορά περισσότερο την ανάκαμψη της παραδοσιακής Δεξιάς, των Ρεπουμπλικάνων.

Οι Ρεπουμπλικάνοι

Η υποψήφιά τους, Βαλερί Πεκρέζ, εμφανίζεται να δίνει μάχη με τη Λεπέν για την δεύτερη θέση, αν και

Η πάλη ενάντια στο γαλλικό φασισμό από το «οποιοσδήποτε εκτός από

Του Ούγκο Παλέτα*

Τουλάχιστον σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, αυτή η περίοδος χαρακτηρίστηκε από μια αύξηση της δυνητικής εκλογικής βάσης της ακροδεξιάς. Από 30% πριν το καλοκαίρι (το άθροισμα της πρόθεσης ψήφου για την Μαρίν Λεπέν με αυτήν του «εθνικο-συντηρητικού» Νικολά Ντιπόν-Ενιάν), έχει αυξηθεί στο 36-37% στις πιο πρόσφατες δημοσκοπήσεις (που περιλαμβάνουν τον Ζεμούρ).

Οφείλουμε να πάρουμε πολύ σοβαρά αυτή την εκλογική μεταστροφή και την ευρύτερη πολιτική κατάσταση. Η ακροδεξιά, όπως εκπροσωπούσαν από την Λεπέν, τον Ντιπόν-Ενιάν και τον Ασελινό, είχε συγκεντρώσει αθροιστικά ένα 27% στον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών του 2017. Πρέπει επίσης να συνυπολογίσουμε τι σήμαινε στην πραγματικότητα το «φράγμα» ενάντια στην Λεπέν όπως εκπροσωπήθηκε από τον Εμανουέλ Μακρόν. Υπό τη διακυβέρνηση Μακρόν, οι γνώριμες νεοφιλελεύθερες και αυταρχικές πολιτικές δημιούργησαν γνώριμα αποτελέσματα, με τις φασιστικές ή συγγενικές στο φασισμό οργανώσεις και ιδέες να συνεχίζουν να κερδίζουν έδαφος και εκλογικά και ιδεολογικά. Οι πιο βίαιες ομάδες

έχουν πολλαπλασιάσει τις επιθέσεις τους σε αριστερούς, σε φεμινίστριες και σε αντιρατσιστές αγωνιστές τους τελευταίους μήνες.

Βλέπουμε επίσης την πρόοδο της ακροδεξιάς όταν εξετάζουμε το σημερινό πιο πιθανό σενάριο για το δεύτερο γύρο: άλλη μια αντιπαράθεση ανάμεσα στον Μακρόν και τη Μαρίν Λεπέν. Το καλοκαίρι, η Λεπέν συγκέντρωνε 40% στις δημοσκοπήσεις για ένα πιθανό δεύτερο γύρο (μια σημαντική αύξηση από το 34% που είχε πάρει το 2017 και πολύ πάνω από το 18% που είχε πάρει ο πατέρας της το 2002). Σήμερα [Δεκέμβριος 2021] βρίσκεται στο 45%, πλησιάζοντας τις ιστορικά υψηλές δημοσκοπικές επιδόσεις που είχε φτάσει τους μήνες μετά την τρομακτική δολοφονία του εκπαιδευτικού Σαμουέλ Πατί, στο πλαίσιο μιας ανοιχτά αντιδραστικής επίθεσης που περιλάμβανε τους νόμους του Μακρόν για την καθολική ασφάλεια, τη νομοθεσία ενάντια στον «ισλαμικό σεπαρατισμό» και τις επιθέσεις της κυβέρνησης στην «Ισλαμο-Αριστερά».

Είναι πιθανό σήμερα η Λεπέν να επωφελείται από τις ιδεολογικές συνέπειες αυτής της επίθεσης (στην οποία έπαιξε κομβικό ρόλο η κυβέρνηση Μακρόν) και από την υπερβολική μετανάστευση, της ενδημικής εγκληματικότητας κλπ. Με αυτή την έννοια, ο Στάθης Κουβελάκης είχε ασφαλώς δίκιο να εκτιμήσει ότι ο Ζεμούρ έχει ήδη κερδίσει μέσα από τη διάχυση των ιδεών του

αντιπαραβολή με τη σκληρή ρητορική του ακροδεξιού αντιπάλου της περί «έθνους που αυτοκτονεί».

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας είναι το πώς η μιντιακή και δημοσκοπική εκτόξευση του Ζεμούρ επιτάχυνε τη στροφή της παραδοσιακής αστικής Δεξιάς προς ακραίες θέσεις. Οι προκριματικές για τον υποψήφιο των Ρεπουμπλικάνων εξελίχθηκαν σχεδόν αποκλειστικά στο «Ζεμουριανό» έδαφος της «απειλούμενης» και «βυθιζόμενης» Γαλλίας που βρίσκεται στα πρόθυρα της «εξολόθρευσης» εξαιτίας της υπερβολικής μετανάστευσης, της ενδημικής εγκληματικότητας κλπ.

Με αυτή την έννοια, ο Στάθης Κουβελάκης είχε ασφαλώς δίκιο να εκτιμήσει ότι ο Ζεμούρ έχει ήδη κερδίσει μέσα από τη διάχυση των ιδεών του

στο πολιτικό φάσμα (ακόμα κι αν η ίδια του η υποψηφιότητα αποδειχθεί αποτυχημένη). Και η ύπαρξη της μακρονικής Δεξιάς δεν διαψεύδει αυτό το επιχείρημα, έχοντας στα 4 χρόνια εξουσίας της αντλήσει σημαντικά από τις εμμονές, τη ρητορική και τις προτάσεις της ακροδεξιάς.

Οποιοσδήποτε εκτός από τον Ζεμούρ: Ένα αδιέξοδο

Μπορούμε να αντιληφθούμε ότι το «οποιοσδήποτε εκτός από τον Ζεμούρ» θα ήταν μια αδιέξοδη στρατηγική για τουλάχιστον δύο λόγους.

Ο πρώτος είναι ότι μια τέτοια στρατηγική υποτιμά τον κίνδυνο που συνεχίζει να αποτελεί ο Εθνικός Συναγερμός [ΣΤΜ: RN, πρώην Εθνικό Μέτωπο, FN] και συσκοτίζει το γεγονός ότι το πολιτικό του σχέ-

ακροδεξιών και κεντροδεξιών

μένει να φανεί κατά πόσο αυτό αντανακλά μια εφήμερη «ώθηση» λόγω της διαδικασίας των εσωκομματικών προκριματικών που έστρεψε τα βλέμματα στο δεξιό κόμμα.

Η Πεκρέζ μεγάλωσε σε εύπορη οικογένεια και συνοικία, σπούδασε σε ιδιωτικό σχολείο και σε επιχειρηματική σχολή της «ελίτ», πριν γίνει σύμβουλος του Ζακ Σιράκ (όταν απέκτησε από συναδέλφους της το προσωνόμιο «μπουλντόζα» γιατί «κινείται αργά, αλλά είναι ακατάβλητη») και υπουργός του Νικολά Σαρκοζί (όταν συγκρούστηκε με το συγκλονιστικό φοιτητικό κίνημα της εποχής). Ως περιφερειάρχης τηςιλ-ντ-Φρανς (ευρύτερη περιοχή του Παρισιού), έχτισε τεχνοκρατικό, φιλο-επιχειρηματικό, ευρωπαϊκό προφίλ, ενώ πρωτοστάτησε στην προσπάθεια να

αντικαταστήσει το Παρίσι το Σίτι του Λονδίνου μετά το Brexit, «ξεδιπλώ-

Εκδοχές ακροδεξιάς και κεντρο(;) δεξιάς μονοπωλούν το προεκλογικό ενδιαφέρον, τη στιγμή που η Αριστερά βρίσκεται κατακερματισμένη αλλά και αδύναμη

νοντας το κόκκινο-μπλε-λευκό χαλί» στους ανησυχούντες τραπεζίτες του Ηνωμένου Βασιλείου. Με αυτή την

έννοια, προσπαθεί να αποδειχθεί «πιο μακρονική από τον Μακρόν».

Ταυτόχρονα όμως, προσπαθεί (και αυτή) να αποδειχθεί «λεπενικότερη της Λεπέν». Πρόσφατα η Πεκρέζ δήλωσε ότι θα πάρει το «Karcher» (μάρκα με την οποία είναι γνωστό το λάστιχο που ρίχνει νερό υψηλής πίεσης) με στόχο «να καθαρίσω αυτές τις γειτονιές που έχουν μετατραπεί σε περιοχές χωρίς νόμους και, μερικές φορές, χωρίς Γαλλία». Είναι σαφές η νοσηματοδότηση που αποκτά η υπόσχεσή της να αποκαταστήσει «την ενότητα, την αξιοπρέπεια και την περηφάνια» της Γαλλίας, προσχωρώντας κι αυτή στην ακροδεξιά θεματολογία της «παρακμής του έθνους».

Αυτές οι εκδοχές ακροδεξιάς και κεντρο(;)δεξιάς μονοπωλούν το προεκλογικό ενδιαφέρον, τη στιγμή που

η Αριστερά βρίσκεται κατακερματισμένη αλλά και αδύναμη, ακόμα και ως άθροισμα που συμπεριλαμβάνει και τους σοσιαλδημοκράτες.

Δημοσιεύουμε παρακάτω αποσπάσματα κειμένου του Ούγκο Παλέτα (NPA), που -ξεκινώντας από την υποψηφιότητα Ζεμούρ- αναλύει περισσότερο την γενικότερη δεξιά μετατόπιση στη γαλλική πολιτική σκηνή, ενώ θίγει τον πυρήνα του ζητήματος της κρίσης στα αριστερά, πέρα από τις τακτικές που προτείνονται ως πανάκεια στην τελική ευθεία προς την κάλπη. Στο επόμενο φύλλο της «Ε.Α.» θα συνεχίσουμε το αφιέρωμα στην γαλλική πολιτική σκηνή με μια πιο αναλυτική επισκόπηση των εκλογικών τακτικών και επιλογών που έχουν ξεδιπλωθεί στα αριστερά του κέντρου.

ισμό σημαίνει περισσότερο τον Ζεμούρ»

διο δεν είναι λιγότερο καταπιεστικό από του Ζεμούρ. Οι επανειλημμένες εκκλήσεις της Λεπέν στον Ζεμούρ να ενταχθεί στη δική της καμπάνια, αποδεικνύουν ότι δεν έχουν διαφωνίες ουσίας, παρά μόνο στρατηγικής. Οι οπαδοί της Λεπέν επιμένουν -και δίκαια- ότι όλα όσα εκφράζει ο Ζεμούρ έχουν ήδη προωθηθεί από το FN ή RN τις τελευταίες δεκαετίες.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι η επικέντρωση στο φασίστα Ζεμούρ τείνει να συσκοτίζει τη ριζοσπαστικοποίηση των δυνάμεων της αστικής Δεξιάς (Μακρόν και Ρεπουμπλικάνοι) αλλά και τις διαδικασίες εκφασισμού που έχουν μπει σε κίνηση από τις ισλαμοφοβικές, αντιμεταναστευτικές και ακραίας τάξης κι ασφάλειας πολιτικές των τελευταίων 20 χρόνων.

Για την πιο πρόσφατη περίοδο, μπορούμε να σκεφτούμε συγκεκριμένα τους δίδυμους ελευθεριοκτόνους νόμους («καθολικής ασφάλειας» και «κατά του ισλαμικού σεπαρισμού») που μπόρεσαν να επιβληθούν τόσο εύκολα στο πλαίσιο μιας ξεδιάντροπης και εκβιασμένης εργαλειοποίησης των τρομοκρατικών επιθέσεων. Αυτή στοχεύει στη διάλυση μουσουλμανικών και αντιρατσιστικών οργανώσεων που αντιστέκονται στην ισλαμοφοβία (με επίκληση στην πάλη ενάντια στο «σεπαρισμό») και στην απονομιμοποίηση της Αριστεράς (με επίκληση στηνυποτιθέμενη συνεννοχή της,

όπως περιγράφεται από τη φράση «ισλαμο-αριστερά»).

Αντιφασισμός και πάλη ενάντια στην ισλαμοφοβία

Όλα αυτά σημαίνουν ότι ο αγώνας ενάντια στην Ισλαμοφοβία είναι κεντρικός στον αντιφασιστικό αγώνα στη Γαλλία -και αναμφίβολα σε όλη τη Δυτική Ευρώπη. Οι συνθήκες διεξαγωγής αυτού του αγώνα έχουν γίνει πολύ δύσκολες στη Γαλλία, καθώς πλέον αντιμετωπίζει και το σιγματοειδές από τα ΜΜΕ αλλά και ποινικές δίωξεις. Ο τρόπος με τον οποίο το Συμβούλιο της Επικρατείας ενέκρινε πρόσφατα την κυβερνητική απαγόρευση της δράσης της Συλλογικότητας Ενάντια στην Ισλαμοφοβία στη Γαλλία (CCIF) είναι, με αυτή την έννοια, μια προειδοποίηση για όλες τις συλλογικότητες που αγωνίζονται ενάντια στην καταπίεση.

Η άνοδος του νεοφασισμού προέρχεται από μια παρατεταμένη κρίση ηγεμονίας -δηλαδή, από την εξασθένηση της ικανότητας της γαλλικής άρχουσας τάξης να αποσπάσει τη συναίνεση της πλειοψηφίας του πληθυσμού στις (νεοφιλελεύθερες) πολιτικές της και από την αποδιάρθρωση της σχέσης μεταξύ εκπροσωπούμενων και εκπροσώπων (όπως αποτυπώνεται στην αποδυνάμωση των κομμάτων, την αύξηση της αποχής κλπ). Αλλά αντλεί τουλάχιστον εξίσου και από την κρίση μιας εναλλακτικής

στο νεοφιλελεύθερο καπιταλισμό, δηλαδή από μια κρίση της Αριστεράς.

Σε συνδυασμό με την παρακμή της σοσιαλδημοκρατίας και των κομμουνιστικών κομμάτων, η κρίση ηγεμονίας θα μπορούσε να έχει αποτελέσει (ή μπορεί ακόμα να αποτελέσει) ένα ευνοϊκό έδαφος για την αναγέννηση δυνάμεων που θα προωθούν μια τέτοια εναλλακτική. Πράγματι, έχουμε δει να συμβαίνει μια τέτοια αναγέννηση με τη μορφή εκλογικών επιτυχιών οργανώσεων όπως ο ΣΥΡΙΖΑ, οι Ποδέμος, η Ανυπότακτη Γαλλία, και προσωποποιήτων όπως ο Μπέρνι Σάντερς και ιδιαίτερα ο Τζέρεμι Κόρμπιν, που αμφισβήτησαν την ηγεμονία της νεοφιλελεύθερης «Αριστεράς» μέσα στο Δημοκρατικό και στο Εργατικό κόμμα αντίστοιχα. Αλλά αυτές οι επιτυχίες ήταν εφήμερες και δεν αποκρυστάλλωθηκαν -για διάφορους λόγους- σε οργανώσεις ικανές να αναδημιουργήσουν οργανικούς, ανθεκτικούς δεσμούς με την εργατική τάξη.

Στην περίπτωση της Γαλλίας, τα κοινωνικά κινήματα είναι δυναμικά (σε σύγκριση με τη Βρετανία και τη Γερμανία, για να παραμείνουμε στο έδαφος της Δυτικής Ευρώπης), όπως και η κριτική σκέψη. Αλλά η πολιτική Αριστερά δεν έχει καταφέρει τα τελευταία 20 χρόνια να συμβάλει στην εμφάνιση ενός απελευθερωτικού σχεδίου ικανού να ανταγωνιστεί για την ηγεμονία με το ζευγάρι που αποτελείται από το νεοφιλελεύθερο ακραίο κέντρο και τη

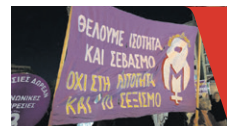
νεοφασιστική ακροδεξιά.

Θα μπορούσε κανείς να καταφύγει στην παρηγορητική σκέψη ότι αυτό το φαινόμενο θα καταστείλει τις εκλογικές αυταπάτες, θα απελευθερώσει την εργατική μαχητικότητα και θα ανοίξει το δρόμο προς την εξέγερση. Αλλά δεν βλέπουμε να συμβαίνει αυτό ιστορικά: οι περισσότερες μεγάλες στιγμές μαζικής κοινωνικής σύγκρουσης, όπου τέθηκε συγκεκριμένα το ζήτημα της επαναστατικής ρήξης, ήταν επίσης στιγμές όπου η πολιτική Αριστερά κατόρθωνε να συγκεντρώσει την εκλογική στήριξη μεγάλου τμήματος των εργαζόμενων τάξεων και να χτίσει μεγάλες και αγωνιστικές οργανώσεις ικανές να αναπλάθουν εκ των έσω την «κοινή λογική» που επικρατεί στην εργατική τάξη.

Είναι αυτή η αντι-ηγεμονική δυνατότητα -αυτός ο οργανικός δεσμός με την εργατική τάξη- που έχει χαθεί. Η χίμαιρα μιας «ένωσης της Αριστεράς» ή «προκριματικών εκλογών του λαού» με την ελπίδα να συγκεντρώσει όλες τις υπάρχουσες οργανώσεις πίσω από μια κοινή υποψηφιότητα και έτσι να αθροίσει τα (μικρά) τους σκορ, δεν θα μας βγάλει από το βάλτο που βρισκόμαστε. Τα προβλήματα είναι πολύ βαθύτερα και θα χρειαστούν αντιμετώπιση στη δύσκολη περίοδο μπροστά μας.

*Στέλεχος του NPA στη Γαλλία.

Το άρθρο δημοσιεύτηκε στο internationalviewpoint.org

8η Μάρτη 2022

Ενάντια στην έμφυλη βία, τον θεσμικό σεξισμό, την ανισότητα

Της Χρύσας Τσικαλουδάκη

Τις τελευταίες εβδομάδες η δημοσιοποίηση της υπόθεσης του ομαδικού βιασμού της Γεωργίας Μπίκα από «υπεράνω πάσης υποψίας παιδιά» της αστικής τάξης, με ισχυρές επιχειρηματικές διασυνδέσεις, πυροδότησε ένα συγκλονιστικό κύμα οργής και αλληλεγγύης που εκφράστηκε όχι μόνο στα κοινωνικά δίκτυα, αλλά και στο δρόμο, σε μία από τις μαζικότερες αντισεξιστικές κινητοποιήσεις των τελευταίων χρόνων. Λίγες ημέρες αργότερα, η διάχυτη δημόσια κατακραυγή οδήγησε στην απόσυρση του σκοταδιστικού «εκπαιδευτικού υλικού» του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής που ποινικοποιούσε τη γυναικεία αναπαραγωγική ελευθερία μέσω μαθημάτων «προγεννητικής αγωγής».

Τα δύο επίκαιρα παραδείγματα είναι ενδεικτικά των αντανάκλαστικών ενός μεγάλου τμήματος της κοινωνίας, που αισθάνεται την ανάγκη να αντιδράσει στις πολλαπλές επιθέσεις που δέχονται καθημερινά τα δικαιώματα των γυναικών και των έμφυλων μειονοτήτων. Είναι αυτή η αυξημένη ευαισθητοποίηση της κοινωνίας που συχνά υποχρεώνει ακόμη και συστημικές φωνές να αναδέχονται πτυχές του λόγου του φεμινιστικού κινήματος (π.χ. όρος γυναικοκτονία).

Την ίδια στιγμή, είναι ανάγκη οι απαιτήσεις στις σεξιστικές προκλήσεις - είτε προέρχονται από το ίδιο το κράτος είτε εκδηλώνονται στην «ιδιωτική» σφαίρα των έμφυλων σχέσεων - να πάψουν να είναι αποσπασματικές και διάχυτες. Κι αυτό γιατί ο αγώνας ενάντια στο σεξισμό - μία μορφή καταπίεσης με συστημικό υπόβαθρο και πολλαπλές εκφάνσεις - απαιτεί τη συστηματική συγκέντρωση δυνάμεων και το χτίσιμο αντιστάσεων σε κάθε κοινωνικό χώρο: στους χώρους δουλειάς, στα Πανεπιστήμια, στις γειτονιές, στα σχο-

λεία. Σε αυτόν τον αγώνα, η 8η Μάρτη, ημέρα με παγκόσμια ακτινοβολία, που έχει πλέον συνταυτιστεί με τη Φεμινιστική Απεργία, αποτελεί ορόσημο για τις γυναικείες διεκδικήσεις στην Ελλάδα και ανά τον κόσμο.

Στο διάστημα που μένει μέχρι τη φετινή 8η Μάρτη είναι στοίχημα η οργή και η ευαισθητοποίηση όλων των περασμένων μηνών να εκφραστεί μέσα από μία απεργιακή κινητοποίηση που θα εμπλέξει μαζικά τις εργαζόμενες και τους εργαζόμενους, θα καταγγείλει τις κυβερνητικές πολιτικές του θεσμικού σεξισμού και θα αρθρώσει αιτήματα για ίση και αξιοπρεπή διαβίωση και εργασία, δημόσιες δομές στήριξης και φροντίδας, νομικές με-

ξης της φεμινιστικής απεργίας από τα συλλογικά όργανα των φοιτητριών/τών, μπορεί να πλαισιωθεί και από εναλλακτικές μορφές παρέμβασης, όπως μοιράσματα, εκδηλώσεις, προβολές, ακτιβιστικές δράσεις στο χώρο των Πανεπιστημίων, με στόχο να εμπλακούν όσο το δυνατόν περισσότερες φοιτήτριες/φοιτητές. Και από το χώρο των σχολείων, όμως, δε λείπουν οι δυνατότητες να αναδειχθεί η σημασία της 8ης Μάρτη, μέσα από θεματικές συζητήσεις και δράσματα που μπορούν να αφορούν από την ιστορία της ημέρας μέχρι τις πολλαπλές εκδηλώσεις του σεξισμού στη σχολική καθημερινότητα (προβληματικές συμπεριφορές καθηγητών, ανα-

νότα και αντιστάσεις να συνενώνονται με άλλες μεγαλύτερες, οργανωνόμαστε, συντονιζόμαστε και βγαίνουμε στο δρόμο με στόχο η φετινή 8η Μάρτη να αποτελέσει την πιο μαζική και δυναμική απάντηση στη δυστοπία του σεξισμού, της καταπίεσης, της φτώχειας και της εκμετάλλευσης που μας επιφυλάσσει το σύστημα και οι εκπρόσωποί του!

Με αντίστοιχο τρόπο χρειάζεται να τεθούν σεΜε αντίστοιχο τρόπο χρειάζεται να τεθούν σε κίνηση και οι Φοιτητικοί Σύλλογοι. Τα σχήματα και οι παρατάξεις της φοιτητικής αριστεράς, λόγω του κατακερματισμού αλλά και των διαφορετικών ιεραρχήσεων, έχουν δείξει ότι επικοινωνούν ανεπαρκώς τα ζητήματα του σεξισμού μέσα στις σχολές. Για το λόγο αυτό υπάρχει η ανάγκη παρέμβασης των φεμινιστικών πρωτοβουλιών στα Πανεπιστήμια, με αφετηρία τους σημαντικότερους ετήσιους κόμβους του φεμινιστικού κινήματος (8η Μάρτη, 25η Νοέμβρη, Pride). Σε συνεργασία με τα αριστερά σχήματα, μπορούν τα μεγάλα κινηματικά γεγονότα να μεταφερθούν μέσα στις σχολές και μέσω των Γενικών Συνελεύσεων να εμπλέξουν όσο το δυνατόν περισσότερες φοιτήτριες/φοιτητές, κίνηση και οι Φοιτητικοί Σύλλογοι. Τα σχήματα και οι παρατάξεις της φοιτητικής αριστεράς, λόγω του κατακερματισμού αλλά και των διαφορετικών ιεραρχήσεων, έχουν δείξει ότι επικοινωνούν ανεπαρκώς τα ζητήματα του σεξισμού μέσα στις σχολές. Για το λόγο αυτό υπάρχει η ανάγκη παρέμβασης των φεμινιστικών πρωτοβουλιών στα Πανεπιστήμια, με αφετηρία τους σημαντικότερους ετήσιους κόμβους του φεμινιστικού κινήματος (8η Μάρτη, 25η Νοέμβρη, Pride). Σε συνεργασία με τα αριστερά σχήματα, μπορούν τα μεγάλα κινηματικά γεγονότα να μεταφερθούν μέσα στις σχολές και μέσω των Γενικών Συνελεύσεων να εμπλέξουν όσο το δυνατόν περισσότερες φοιτήτριες/φοιτητές

Η μεταφορά των γυναικείων διεκδικήσεων ακόμη και σε κινητοποιήσεις όχι «αμιγώς φεμινιστικές» μπορεί να διαμορφώσει ένα αγωνιστικό συνεχές που θα κορυφωθεί στις 8 Μάρτη.

ταρρυθμίσεις για την περιστολή των διακρίσεων και της έμφυλης βίας, κ.ό.κ.

Στην προσπάθεια αυτή, οι φεμινιστικές συλλογικότητες έχουν να παίξουν το ρόλο του κινητήριου μοχλού, συμβάλλοντας μέσα από τις συστηματικές επεξεργασίες τους στην προώθηση των φεμινιστικών αιτημάτων. Αναγνωρίζοντας ότι εντός του εργατικού κινήματος αυτή η ιεράρχηση δε γίνεται αυτόματα, ως Συνέλευση 8 Μάρτη έχουμε απευθύνει ψήφισμα σε σωματεία, ομοσπονδίες, εργατικά κέντρα και συνδικάτα για τη διοργάνωση μιας μεγάλης φεμινιστικής απεργίας και απεργιακής διαδήλωσης στις 8 Μάρτη. (βλ. σελ.16-17).

Με αντίστοιχο τρόπο χρειάζεται να τεθούν σε κίνηση και οι Φοιτητικοί Σύλλογοι. Η διεκδίκηση της στήρι-

παραγωγή στερεοτύπων μέσα από τα σχολικά εγχειρίδια, σεξιστικό bullying, κ.ά.).

Αλλά και σε κάθε γειτονιά το σύνθημα της φεμινιστικής απεργίας μπορεί να μεταφερθεί μέσα από πολύμορφες δράσεις - αφισοκολλήσεις, εξορμήσεις, μικροφωνικές, καλλιτεχνικά δράσματα -, σε συντονισμό με πρωτοβουλίες γειτονιάς, τοπικά σχήματα και ομάδες. Την ίδια στιγμή, η μεταφορά των γυναικείων διεκδικήσεων ακόμη και σε κινητοποιήσεις όχι «αμιγώς φεμινιστικές» (όπως αυτές για την υπεράσπιση της δημόσιας υγείας και την ενίσχυση των κοινωνικών δαπανών), μπορεί να διαμορφώσει ένα αγωνιστικό συνεχές που θα κορυφωθεί στις 8 Μάρτη.

Δημιουργώντας εκείνες τις εστίες αγώνα που επιτρέπουν σε μικρά γεγο-